

(Vefâtı: 28 Rabûlâhir 10/ 1336 Şubat 1918)

**ULU HAKAN SULTAN ABDÜLHAMİD HAN HAZRETLERİ'Nİ VEFÂTININ
MİLÂDÎ 98. / HİCRÎ 101. SENE-İ DEVRİYESİNDE EHL-İ SÜNNET CÂMIAMIZ ADINA
RAHMETLE VE MİNNETLE YÂD EDİYORUZ sh: 32**

(Vefâtı: 10 Cemâziyelevvel 12/ 1404 Şubat 1984)

**ALİ HAYDAR EFENDİ BABAMIZIN ÂHİRETİĞİ VE SON DÖNEME DAMGASINI VURMUŞ BÜYÜK ŞEYH
MAHMUD SÂMÎ RAMAZANOĞLU HAZRETLERİ'Nİ VEFÂTININ MİLÂDÎ 32. / HİCRÎ 33. SENE-İ DEVRİYESİNDE
TASAVVUFA HİZMETLERİNDEN DOLAYI RAHMETLE VE TÂZİMLE ANIYORUZ sh: 24**

İslamî Kurallara Alternatif
Aramanın Hükümü

Resul BÖLÜKBAŞ sh: 08

İşte Budur Humeyni Dediğiniz!

Ömer Faruk KORKMAZ sh: 16

Deccalın Bidat Düzeni
(İran'ın Humeyni Düzeni)

Mustafa ÖZCAN sh: 60

“Duâ Mümin'in Silahıdır”

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER sh: 52

Osmanlı Kültürü

Ahmet ŞİMŞİRGİL sh: 78

Asa / Baston Taşımak

Hüsamettin VANLIOĞLU sh: 48

İstenilen Şeyi Rüyada
Görmek İçin Uykudan Evvel
Okunacak İsm-i Şerîfler sh: 92-93

Murâdına Ermek Ve Nasıl Ereceğini Rüyada Görmek İçin Okunan
Ve Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi Ve Sellem)in Her Gün Okuduğu
Rivâyet Olunan Eşsiz Bir Dua sh: 94-96

EDİTÖRDEN

Son yıllarda Türkiye’imiz, çeşitli terörist grupların bombalı eylemlerine maruz kaldı. Son bir yıl içinde ise, Süruç’taki patlamadan tutunda, Türkiye tarihinin en kanlı intihar eylemi olarak tarihe geçen Ankara saldırısına ve 2016 yılının ilk canlı bombalı eylemi olan Sultanahmet’teki bombalı saldırıya kadar, Türkiye’yi yasa boğan birçok olaya şahid olduk.

Bu kanlı bombalı saldırıların ardından gözler DAES’e çevrildi. Bu örgütle bağlantısı olduğu gerekçesiyle Emniyet, pek çok yerde eş zamanlı olarak operasyonlar düzenledi, birçok kişi gözaltına alınıp sorgulandı ve bazı tutuklamalar gerçekleşti. Hala bu operasyonlar sürmektedir.

Maalesef Türkiye’de bir DAES yapılanması söz konusu. Vehhabi - Selefî çizgide hareket eden, son derece katı ve dışlayıcı bir üslûpla, tekfirci bir düşünce yapısıyla temayüz eden bu tür gruplar, ülkemizdeki gençleri güya cihatçı yapmak için bir takım faaliyetler yürütüyorlar. Tabi bu durum MİT raporlarına da yansımış vaziyette...

Öncelikle şunu açıkça ifade eldim ki; **bu tür yapılanmaların önüne geçmenin en önemli şartı, Ehli Sünnet Müslümanlığını yaygınlaştırmaktır.**

* * *

Şiddetten beslenen aşırı bir Selefî çizgide hareket eden bu gruplara katılan bazı gençlerin, niyetleri belki samimi olabilir. Bu kardeşlerimiz şunu bilsinler ki, bu yol; Hz. Ali (Radiyallahu anh) gibi **“İlim Şehrinin Kapısı”** olan bir allâmeyi bile tekfir edip, kalleşçe şehid edecek kadar gözü dönmüş, azgın Harici taifesinin gittiği yoldan başka bir yol değildir.

İslami hassasiyetle, cihad etmek niyetiyle DAES safalarına katılmak isteyen samimi kardeşlerime soruyorum...

Müslümanları tekfir edip mürted ilan etmek, mallarını almak, ırzlarına musallat olmak, onların canlarını mübah görmek, **“Lailahe illallah”** diyen bir müslümanın kafasını tekfir getirerek kesmek, acaba nasıl bir cihad anlayışıdır? Allah’tan korkan hangi mümin böyle bir cinayete cüret edebilir?

Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

“...Her kim ‘Lâ ilâhe illallah’derse (İslam’ın hakkı müstesna) malını ve canını Benden korumuş olur. Artık onun hesabı Allah’a aittir.” buyurmuşken; Kuran okuyanları, secde edenleri ve Allah diyenleri mürted ilan edip katledenler, bunun hesabını Allah’a ve Resûlüne nasıl verecekler?..

Filistin’e her fırsatta bomba yağdıran Siyonistlere bir kurşun bile atmayan ve tüm marifetleri Müslümanları öldürmekten ibaret olan; Müslümanların ve mazlumların kanlarına elleri bulaşmış bu kanlı örgüte katılıp cinayetlerine ortak olmanın adı, ne zamandan beri cihad olmuştur?

Allah için kafamızı ellerimizin arasına alıp DAES’in “cihad” diyerek yaptığı icraatları insafla düşünelim. Cihad demek; İslam’ı, Hakkı üstün tutup hakim kılmak için gayret sarf etmek, demek iken; İslam’a ve tüm dünya Müslümanlarına böylesine zarar veren, kafirin de ekmeğine adeta yağ süren bu tür karanlık icraatlara cihad denilebilir mi?

Evvелce, aynı safta ve aynı inançta oldukları El-Kaide’yi bile, kendilerine biat etmedi diye tekfir eden DAES’in, acaba kendileri dışında Müslüman gördükleri ve hayat hakkı tanıdıkları kimseler kaldı mı?..

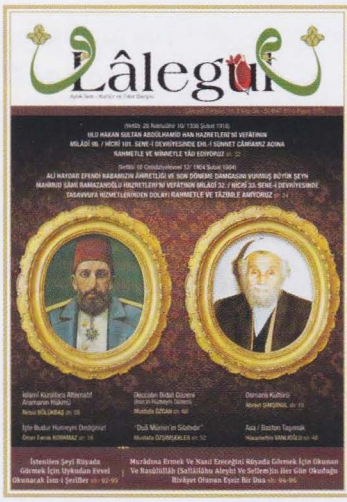
* * *

Şunu unutmamalıyım; **Peygamber Efendimizin metodu tekfir değil, tebliğdir.** Efendimiz, şaka olarak silahlı birbirine işaret etmeyi bile yasaklamışken, sen Müslüman kardeşine kurşun sıkıp kafasını keseceksin, adına da cihad deyip Allah’ın bundan razı olduğunu zannedeceksin... İnanın buna kafirler bile gülüyor ve bu durumu keyifle seyrediyorlar.

Bu yanlış anlayış, maalesef Müslümanların birbirine düşmesine, din düşmanlarına harcayacakları güç ve enerjiyi, kendi içinde tüketip zaafa uğramasına sebep olmaktadır. Rabbim, bir an önce aklımızı başımıza toplayıp ümmete zarar veren bu fitnenin durmasını nasip eylesin. Tüm İslam Alemini Ehli sünnet çizgisinde birleştiresin. Amin!!!

Fi Emanillah!

Mustafa Özşimşekler

ADRES

Tuana Basın Yayın
Çınar Mah. Osman Gazi Cad. No: 50/A
Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 0212 435 10 58

Dergimizde yayınlanan yazıların, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam sahibine aittir.

LÂLEGÜL DERGİSİ ADINA İMTİYAZ SAHİBİ

Tuana Basın Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

GENEL MÜDÜR

Gürsel YILDIZ

REKLAM MÜDÜRÜ

Suat YILDIZ
0212 435 50 50

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Sürekli, Aylık

BASIM YERİ

Promat Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Orhangazi Mahallesi 1673.Sokak No:34
Esenyurt-İstanbul
Tel: 0212 622 63 63 - Fax: 0212 605 07 98
www.promat.com.tr

YURTIÇİ ABONELİK BEDELİ (YILLIK)

120 TL

YURTDIŞI ABONELİK BEDELİ (YILLIK)

100 Euro

ABONELİK İÇİN BANKA HESAP BİLGİLERİ

Gürsel YILDIZ

ALBARAKA TÜRK TL HESABI

İBAN: TR14-0020-3000- 0064-8648-0000-09

ALBARAKA TÜRK EURO HESABI

İBAN: TR57-0020-3000-0064-8648-0000-11

POSTA ÇEKİ HESAP NUMARASI

Gürsel YILDIZ
105 907 20

TEMSİLCİ İRTİBAT

0212 435 10 58

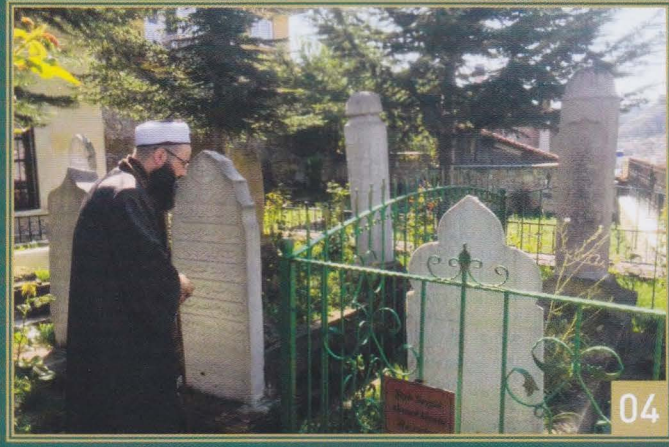
ABONE DAĞITIM

Tuana Basın Yayın
0212 435 10 58

ABONE İŞLEMLERİ

0212 912 10 06

İÇİNDEKİLER

KASTAMONU'LU AHMED SİYÂHÎ HAZRETLERİ'NİN "TARİKAT-İ HÂLİDİYYE ÂDÂBİ" RİSÂLESİ TERCEME ve ŞERHİ

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

12

HADİSLERLE SÜNNETLER

TAHÂRET (DİNÎ TEMİZLİK) İLE İLGİLİ BAZI SÜNNETLER

44

SÜNNET

HADİS-İ ŞERİFLER

46

BİR SAHÂBİYİ TANIYALIM

HZ.SA'D İBNİ EBİ VAKKAS (Radiyallâhu Anh) (2.BÖLÜM)

58

HİKEMİYYÂT

HİKMETLİ SÖZLER

66

EDEBİYYÂT

EĞLENMEZ / DİPLOMALI CAHİLLERDEN

66

KISSADAN HİSSELER

BEN BABAMI BIRAKMADIM

76

TİBB-İ NEBEVÎ

KORKU İÇİN ve UYKUYA MANİ OLAN HAL KONUSUNDAKİ TEDAVİ YÖNTEMİ

• DUALAR ve ZİKİRLER •

86

DUALAR ve ZİKİRLER

CEMÂZİYELEVVEL AYININ NAMAHLARI

86

DUALAR ve ZİKİRLER

Doksan Dördüncü İsm-i Şerîf « اَلْهَادِي » İsm-i Şerîfi

92

DUALAR ve ZİKİRLER

İstenilen Şeyi Rüyada Görmek İçin Uykudan Evvel Okunacak İsm-i Şerîfler

94

DUALAR ve ZİKİRLER

Murâdına Ermek Ve Nasıl Ereceğini Rüyada Görmek İçin Okunan Ve Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi Ve Sellem)in Her Gün Okuduğu Rivâyet Olunan Eşsiz Bir Dua

96

**İSLAMÎ KURALLARA ALTERNATİF
ARAMANIN HÜKMÜ**

■ RESUL BÖLÜKBAŞ
▶08

**İŞTE BUDUR HUMEYİNİ
DEDİĞİNİZ!**

■ ÖMER FARUK KORKMAZ
▶16

**RÛHU'L-FURKAN
TEFSİRİ'NDEN KISSALAR**

■ MURAT DEMİR
▶21

**BİR VELİYİ TANIYALIM
MAHMUD SÂMİ RAMAZANOĞLU
(KUDDİSE SİRruhû)**

■ HASAN KUDUOĞLU
▶24

**TARİH
ULU HAKAN 2.ABDÛLHAMİD HÂN**

■ HASAN KUDUOĞLU
▶32

**EFENDİ HAZRETLERİ'NİN
İLMÎ KELÂMLARI**

▶40

**ASA / BASTON
TAŞIMAK**

■ HÜSAMETTİN VANLIOĞLU
▶48

**“DUÂ MÜMİN'İN
SİLAHIDIR”**

■ MUSTAFA ÖNŞİMŞEKLER
▶52

**BİDAT EHLİ
KARŞISINDA DURUŞUMUZ
(İRAN'IN HUMEYİNİ DÜZENİ)**

■ MUSTAFA ÖZCAN
▶60

**HAKİMİYET KAYITSIZ
ŞARTSIZ ALLAH'INDIR.**

■ ALİ ULVİ UZUNLAR
▶72

**OSMANLI
KÜLTÜRÜ**

■ Prof.Dr. AHMET ŞİMŞİRGİL
▶78

**KAINATTA DÜNYADAKİ KUM
TANELERİNDEN FAZLA YILDIZ
OLDUĞUNU BİLİYOR MUYDUNUZ ?**

■ Prof.Dr. VOLKAN TUZCU
▶84

Lalegül Dergisi Yıllık Abonelik

Yurtiçi Abonelik ₺120

Yurtdışı Abonelik €100

ABONE HEDİYELERİ

5 Adet Boyama ve Hikaye kitabı

2 Adet Osmanlı Sultanları Yapbozu ve

Cübbeli Ahmet Hocaefendi'nin Kadın Halleri Risalesi

0212 912 10 06
www.lalegulesriyat.com

HÂLİD-İ BAĞDÂDÎ HAZRETLERİ'NİN HALİFESİ
KASTAMONU'LU AHMED SİYÂHÎ HAZRETLERİ'NE AİT
“TARİKAT-I HÂLİDİYYE ÂDÂBÎ” RİSÂLESİ

TERCEME ve ŞERH AHMET MAHMUT ÜNLÜ

GEÇEN AYKİ YAZININ DEVAMI

Milli Eğitim Bakanlığı, Kastamonu Kitaplığı, 787 noda kayıtlı
“Risâle-i Haddâdîzâde el-Hâc eş-Şeyh Ahmed Efendi en-Nakşibendî”
İsimli Risalede Ahmed Siyâhî Hazretleri şöyle buyurmuştur:

Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ın Adıyla!

Bütün hamdler âlemlerin Rabbi olan Allâh-u Te'âlâ'ya
mahsustur. Salât-ü selâm Efendimiz Muhammed'in, Ehl-i
Beyt'inin ve tüm sahâbesinin üzerine olsun.

58- Müridler öğrendikleri evrâd ve ezkâra (tarîkat derslerine ve sair zikirlerle), Kur'ân-ı Kerîm hatmine, (müridlerin toplanıp belli zikirleri belli sayılar üzere zikretmelerinden ibaret olan) hatm-i hâcegâna, teveccühât-ı aliyyeye (mümkünse mürişidin alnını kendi alnına temas ettirmek suretiyle, değilse kalbini kalbine yönelterek ondan gelecek feyizlere talip olma halini muhafaza etmeye) ve mürişidin sohbetine mülâzemet ve devam etmelidirler. Zira bunlar tarîkatın rukn-ü âzamıdır (en büyük temelidir).

59- Yine böylece ilmihallerini öğrenip akâidlerini (inançlarını) tashih ederek (Ehl-i Sünnet'e uygun olup olmadığını gözden geçirerek) okuyup okutmaktan geri durmamalıdır. Zira:

«أَطْلُبُوا الْعِلْمَ مِنَ الْمَهْدِ إِلَى اللَّحْدِ»

“Beşikten mezara kadar ilim tahsil edin” diye (hadîs-i şerîfte) vârid olmuştur.

(Hacı Halîfe, Keşfü'z-zunûn, 1/52)

60- (Bu yolun yolcuları) herhâlükârda işlerini şerî'at-ı ğarrâya uygun yapmaya riayet etmelidirler.

(Yani tarîkat, şerî'atın hükümleri içerisindeki azîmetlerle amel etmekten ibaret olup bu yolda ruhsatlara dahî meyletmek gerektiği için bir insan tasavvufa girdiyse mekruhlardan bile sakınması îcap eder. Dolayısıyla kendilerini tasavvuf ehli gibi gösterip farzları terk eden ve haramlar işleyen bir de kendilerini ermiş göstererek bu yaptıklarını mübah bilen kimseler sûfi olamazlar bilakis zındık olurlar.

Hal böyle olunca bu tarîkat-ı aliyyeye intisab eden kimseler maddî-mânevî tüm işlerini İslâmiyet'in helal, haram, mekruh, farz, vacib, sünnet ve müstehab gibi hükümlerine tıpatıp uygun şekilde yürütmelidirler. Aksi takdirde bu mânevî yolda ilerleyemezler.)

61- Yine şu bilinsin ki; bir mürid “Falan kimseler âsîdir, fasıktır, fâcirdir, falan müridin hâlâ günah işlediğini görüyoruz, bunlarda cezbe zuhûr etmemesi (mânevî hallerin belirmemesi) gerekirken (evvelce) bun(ca günah işlemiş adam)larda cezbe (Allâh-u Te'âlâ'nın o kulunu mânevî âleme çekişinin eseri) görülmektedir, bu nasıl oluyor” diye tenkid yapmamalıdır.

Zira insanları tenkid edenlerin kalpleri kararmıştır, onların kalplerinde Allâh korkusu yoktur.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى»

“Ey Allâh! Allâh-u Te'âlâ'dan korkmayan kalpten Sana sığınırım” (duası hadîs-i şerîfte sabit olmuştur ki insanların ayıplarını araştırmakla uğraşan kişilerin böyle dua ederek kendilerini bu halden kurtarmaları gerekir.)

Zira evvelce işlenen günahlar cezbe (Allâh-u Te'âlâ'nın feyzine) mâni değildir. Nitekim evliyânın büyüklerinden çoğu da evvelce günaha ve israfa düşmüş iken mürişidlerinin tasarruf (mânevî tesirinin) gücüyle Allâh-u Te'âlâ'nın cezbelerini elde ederek günahlarından kurtuldular.

Şeyh Abdülğani Nablusî (*Kuddise Sirruhû*) **Ömer ibni Fâriz** (*Kuddise Sirruhû*)'nun dîvânı olarak bilinen esere yaptığı şerhin cezbe bahsinde:

“Cezbe hâli çok şerefli bir haldir, şimdi zamanımızda zâhir ulemâ ve fıkıhtan başka bir şey bilmeyen fakihler arasında bulunan kıt görüşlü kimseler kalplerinin katılığı yüzünden cezbeyi inkâr ettiler.

İşte bu tip kimselerin sözlerine îtibar edilmez, zira o şerefli hal, kalpte bulunan huşûun (Allâh-u Te'âlâ'ya karşı olan derin saygının) eseridir. Hadîs-i şerîfte:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ.»

“**Ey Allâh! Huşû sahibi olmayan kalpten Sana sığınırım**” (Müslim, Zikir:18, no:7081, 8/81) diye vârid olmuştur.)

Zamanımızda bizleri tenkid edenler: “Tarîk-ı hak(hak yol)da olan müridlerden zelle ve isyan sâdir olmamalı” evhamlarına tabi olurlar, bu ise (günahsızlık hâli kullarda) hiç bulunmaz. İsyandan ve zelleden mâsum olmak (günahsızlık) enbiyâ-ı murselîn efendilerimize (gönderilmiş peygamberlere) mahsustur.

Kendilerinden zelle ve isyan (ayak kayması ve günah) sâdir olan kimselerin helak olduklarına dair kesin hüküm verilemez ve onların halleri tenkid edilemez, zira hâtime meçhuldür (kimin sonunun ne olacağı bilinmemektedir). İtibar ise son nefese ve hâtimeyedir.

Hakk Sübhânehû ve Te'âlâ vademiz tamam olduğunda (ecelimiz geldiğinde) cümlemize husn-ü hâtime (îmanla nihâyete erecek güzel bir son) nasîb-ü müyesser eyleye. Âmîn bihurmeti Seyyidi'l-murselîn. (Gönderilenlerin Efendisi (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) hürmetine bu duamızı kabul eyle!)

Hadîs-i şerîfte mübâlağalı şekilde bildirilmiştir ki; emrolunduğunun onda birini

işleyip iktifâ eden (yetinen) kemal ehlidir. Yine böylece hayrı şerrine galip gelen veya denk olan yahut (teşvik olundukları amellerden) dörtte biri ile hayırlı ameller işleyen kimselerin kemal ehli olduğundan hiç şüphe yoktur.

Nitekim (Ebû Hureyre (*Radiyallâhu Anh*)dan rivâyet edilen) bir hadîs-i şerîfte **Rasûlülâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*):

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّكُمْ فِي زَمَانٍ مَنْ تَرَكَ مِنْكُمْ عَشْرَ مَا أَمَرَ بِهِ هَلَكَ، ثُمَّ يَأْتِي زَمَانٌ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ بِعَشْرِ مَا أَمَرَ بِهِ نَجَا.»

“Şüphesiz siz öyle bir zamandasınız ki içinizden her kim emrolduklarının onda birini terk etse helak olur. Sonra bir zaman gelecek ki o vakit içinizden emrolduklarının onda biriyle amel etse kurtulur” (Tirmizî, Fiten:79, no:2267, 4/530) buyuruyor.

Yani bu kişi felâha dahil olur ve cennete girer buyuruyor ki bu hadîs-i şerîfi açıklayan **Peygamberimiz** (*Sallâllâhu Te'âlâ Aleyhi ve Sellem*) **Efendimiz**, emrolunduğu hayırlardan onda birini işleyen kimsenin cennete gireceğine hüküm vermiştir. Elhamdülillâh, bundan dolayı tekrar elhamdülillâh diyerek çokça hamdederiz.

İşte bu hadîs-i şerîfte âhir zamana kadar (varan süreçte) kâfirlikten ve şirkten uzak kalan kimselere bişâret-i azîme (büyük müjde) vardır, lakin şimdi zamanımızda küfürden (kâfirlikten) ve şirkten sâlim (kurtulmuş) olan azdır.

Zira ehl-i tevfi̋k ve inâyet (Allâh-u Te'âlâ'nın muvaffak kılmasına ve yardımına nail) olmayanlara hak batıl sûretinde mültebis (doğru yanlışla karışmış) bir halde görünür.

Nitekim zamanımızda büyük âlimlerden bazısının tâatı mâsiyet (ibadeti günah), günahı da ibadet sayıp böyle inandıklarını gördük, onlar böyle olunca ya küçük âlimler hele de diğer avam nas (sıradan insanlar) ne halde olurlar diye kıyas edilmelidir.

Ancak **Hakk Sübhânehû ve Te'âlâ** kemâli kereminden dolayı bir kulunu hidayet edip hıfz eylemiş (inkârdan korumuş) olursa o müstesnadır.

Nitekim bahsi geçen kimselerden bazıları tarîkat-ı aliyye hakkında sihir (büyü) diyerek kendileri kâfir oldular. Zira ehl-i îmânî küfre (kâfirliğe) nisbet etmek (Müslümanlara kâfir demek) küfürdür (kâfirliktir).

Zira bizler ki meâşir-i hakîkatteniz (doğru yoldaki cemaatlerdeniz) ve sihirlerin (helal olduğuna îtikad edilmesi halinde) kâfirlik olduğunu biliriz, "**Şerhu'l-Akâid**" kitabında: "Sihir küfürdür (helal olduğuna inanılarak yapılan büyü insanı kâfir eder)" diye yazılmıştır.

Sihir kâfirlik olunca (helal olduğuna inanarak) büyü yapanın da ne büyük kâfir olduğu ortadadır. Oysa tarîkat ehli kişilerin her biri bu sıfattan uzaktırlar, lakin:

«الْكَلَامُ صِفَةُ الْمُتَكَلِّمِ.»

"Söz, söyleyenin sıfatıdır" kelâmının fehvâsınca tarîkat ehlini küfürle itham edenler kendileri kâfir olurlar.

Bu konuda bazıları: "Tarîkata şirk diyenler ve ehlini dinsiz sayanlar kendileri kâfir oldular" diye cevap vermiştir ki bunun delîli de vardır. Zira akâid kitaplarının elfâz-ı küfür (Müslümanı kâfir eden sözler) bahsinde:

"Bir Müslümana birinin kâfir dediğini duyan kişi o söz sahibinin kâfir olup olmadı-

ğında şüphe etse o şüphe eden de kâfir olur" diye yazıldığını ders esnasında (ulemadan) işitmişimdir.

(Yani bir Müslümana kâfir diyenin kendisinin kâfir olacağı o kadar kesin bir meseledir ki bunda şüphe eden bile kâfir olur demektir. Bu husus sahih bir hadîs-i şerifte belirtilmiştir. Nitekim **İbni Ömer** (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen:

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَيُّمَا امْرِئٍ قَالَ لِأَخِيهِ: يَا كَافِرُ! فَقَدْ بَاءَ بِهَا أَحَدُهُمَا إِنْ كَانَ كَمَا قَالَ وَإِلَّا رَجَعَتْ عَلَيْهِ.»

"Herhangi bir kişi (din) kardeşine 'Ey kâfir!' derse, mutlaka ikisinden biri bu kelime (nin ifâde ettiği kâfirlik damgasını hak etme)ye uğrar.

Eğer o kimse onun dediği gibiye (sözü, yerini bulmuş olur). Değilse ona rucû eder (söz, sâhibine döner, yani söyleyen kâfir olur)" (Müslim, İmân:26, no:60, 1/79) hadîs-i şerîfi, bu hususta nas teşkil etmektedir.

Dolayısıyla bu zamandaki bazı âlimler bile tarîkat ehline kâfir diyerek kendileri kâfir oluyorsa ya sıradan insanlar içerisinde imânını muhâfaza eden kaç tane bulunur.

Onun için **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) âhir zamanda gelecek olanların emrolunduklarından onda biri ile amel etmeleri halinde kurtulacaklarını buyururken çok isabet buyurmuştur. Zira bu zamanda imânını kurtarabilen hakikaten kurtulmuştur.

Allâh-u Te'âlâ cümlemize âhir zamanın fitnelerinden uzak kalarak imânımızı kurtarmamızı nasip eylesin. Âmîn.)

İnşâallâh bir dahaki ay risâle tamamlanacaktır.

İSLAMÎ KURALLARA ALTERNATİF ARAMANIN HÜKMÜ

Resul BÖLÜKBAŞ

Din-i Mübin İslam bir diğer adıyla şeriat ilahi bir nizamdır. Menşei ve mesnedi yüce Allah (*Celle Celâlühü*) 'ü ve onun sıfatlarıdır. Özellikle Cenab-ı Hakk'ın ilmi ezeli ve kelamı ezelisine dayanmaktadır. Yüce Allah (*Celle Celâlühü*) zatında ve sıfatlarında noksanlıktan münezze (arınmış) ve kemalat ile muttasıf olduğunda asla şek ve şüphe yoktur. Öyleyse bu yüce sıfatların tecellisi ve tezahuru olan Hazret-i Kur'ân ve onun ihtiva ettiği İslam nizamının kemalatında da, eksik ve hatanın olmayacağı kesin bir hakikattir. Zira kemalattan kemalat zuhur eder. Nitekim سبحان الله deyip tesbih-u tenzih ettiğimiz Yüce Rabbimiz'in ve onun sıfatlarının tecellisi olan İslam nizamını da aynı derecede tenzih edip ona teslim olmamız gerekli ve beşeriyet için vaz geçilmez bir kural olduğunu bilmeliyiz. Yaratılışımızın hikmeti de budur. Yüce Rabbimiz:

وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون

**“Ben cinleri ve insanları ancak bana kul-
luk etsinler(kul olsunlar) diye yarattım”**

buyurmaktadır. (*Zariyat 56*)

Hal böyleyken Yüce Allah'ımızın bu eşsiz nizamına, yüce dinine ve onun ahkamına alternatif aramak şirk ve büyük zulumdür. Bu yola tevessül edenler ise Allah'a iftira eden müfteriler ve en büyük zalimlerdir. Zira Cenab-ı Hakk'ın kendilerine hak olarak verdiği ubudiyeti (kulluğu) bırakıp uluhiyete (ilahlığa) talip olurlar. Böylece en büyük haksızlığı yapmış olurlar. Nitekim Lokman (*Aleyhisselâm*) oğluna:

يا بني لا تشرك بالله ان الشرك لظلم عظيم

Ey oğulcağzım! Allah'a eş koşma, zira ona eş koşmak en büyük zulüm (haksızlıktır) dür.” (*Lokman 13*)

Buyurmak suretiyle Allah'a ve Onun sıfatlarına alternatif aramanın en büyük zulüm ve şirk olduğunu beyan etmiş oluyor. لا اله الا الله Diyen her mü'min böyle bir alternatifi reddettiği için tevhid ehli oluyor. Ancak Yüce Allah'ın eşi ve benzeri olmadığını diliyle telaffuz kalbiyle tasdik ettikten sonra onun kitabı olan Hazret-i Kur'ân'a, resülüne indirdiği risalete o yüce ferman-ı ilahiyeye ve bu ferman-ı ilahi'nin ihti-

va ettiği İslam nizamına alternatif aramak ise bu tevhidi bozuyor ve adeta Allah'ın habibine vahy ettiği o yüce nizama alternatif aramakla Allah ve onun sıfatlarına alternatif aramış oluyor. Ve böylece İslam Dini'nin dışına çıkıyor ve yaratılışının hikmetini inkar etmiş oluyor. Bu cürmü işlemekle de şeytana arkadaş olmayı kabulleniyor.

ومن يعيش عن ذكر الرحمن نقيض له شيطانا
فهو له قرين

“Kim Rahman olan Allah'ı zikrinden (onun fermanından) kaçarsa biz ona şeytanı musallat ederiz.O şeytan da ona yakın bir arkadaş olur.”

buyurmaktadır. (Zuhruf 26).

Hiç şüphesiz Rahman'ı bırakanın teslim olacağı varlık şeytan ve şeytani ruha sahip olan insanlar olur ancak. Kelime-i tevhid'i söyleyip Allah'ın alternatifinin olamayacağını tasdik ettikten sonra O Yüce Mevla'nın beşeriyetin sadeti için gönderdiği risalete, ferman-ı ilahiye ve bu ferman-ı ilahinin sunduğu din-i mübin İslam'a, onun koyduğu nizama alternatif aramak elbette ki en büyük küstahlıktır. Dünya durdukça her asır ve zamanda böyle küstahların var olacağından şüphe yoktur. Zira bu hak” ve batıl mücadelesini Yüce Allah'ın buyruğuna karşı çıkarak ona muhalefeti ilk başlatan kişi İblis-i lain olmuştur. Daha sonra Adem (Aleyhisselâm)'ın oğlu Kabil ve Habil arasında devam etmiştir. Şöyle ki Habil, Adem (Aleyhisselâm)'a indirilen sahifelere teslim olmuş iken buna mukabil Kabil ise bu ferman-ı ilahi'nin bir hükmüne muhalefet etmek suretiyle isyan etmiştir. Evet Kabil Yüce Allah'ın yüce nizamına alternatif bulmaya yeltenmiş ve bu muhalefet onu kardeş katili olmaya sevk ederek insanlık tarihinde ilk terörü ihdas etmiş ve kardeş katili olmuştur. Böylece de görülüyor ki Allah'ın emrine muhalefet edip onun ahkâmına alternatif aramanın sonu terördür, fitneye düşmektir. Yüce Rabbimiz bu kıssalardan hisse almamız için Yüce kitabında bu hususları bizlere anlatmaktadır. Zira biz bu muhalefete baktığımız zaman Kabil'in bu duruma düşüp kardeş katili olmasının temelinde yatan şeyin Allah'ın fermanına, O'nun emrine

alternatif araması ve O'nun beyanına itirazı sebebiyle olduğunu anlıyoruz. Hazret-i Adem'in oğlu Kabil'in itirazı Allah (Celle Celâlühü)'nün koymuş olduğu mahremiyete karşı çıkıp kendisine mahrem olan kızkardeşi ile evlenmeye teşebbüs etmesi suretiyle oldu ve sonu böyle büyük bir felaket oldu. Keza Nuh (Aleyhisselâm)'ın oğlunun da Allah'ın fermanına, o ferman ile haber verilen tufan ve neticesine akıl ve mantık hislerine kapılarak kendince düşündüğü bir alternatif ile kurtulacağını zannederek babasının kendisine **“Oğlum! İman et, gemiye bin aksi takdirde her tarafı kuşatacak olan suyla boğulacaksın”** buyurması üzerine:

سأوي الى جبل يعصمني من الماء

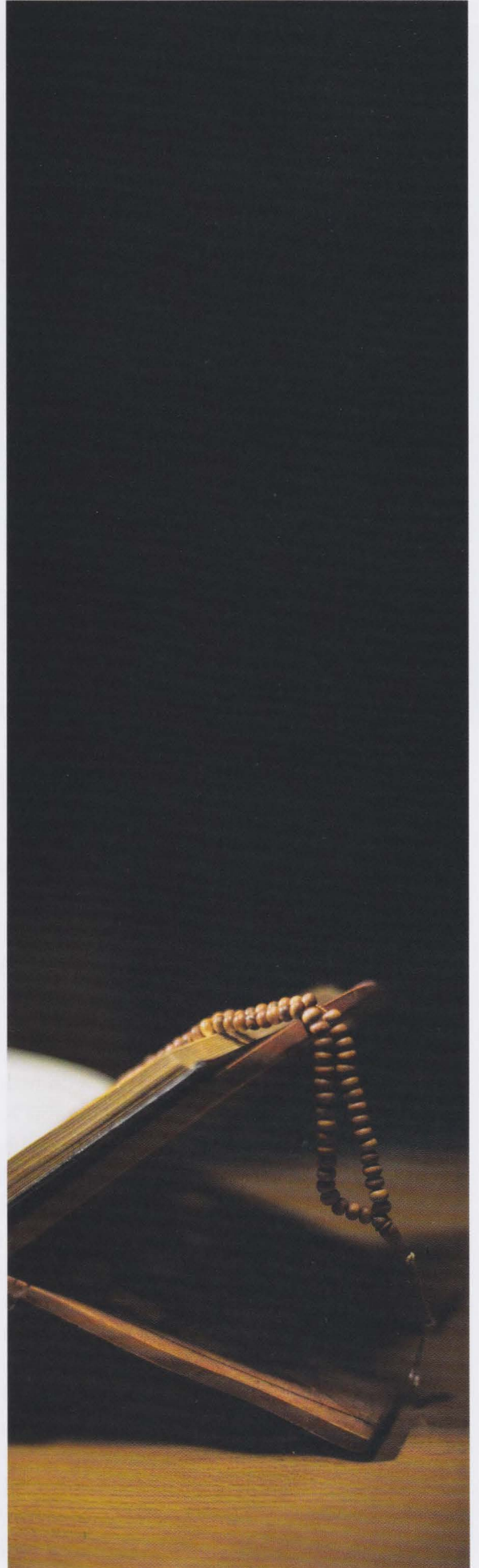
“Ben yüksek bir dağa çıkarım, o dağ beni sulardan korur” dedi. Babası Nuh (Aleyhisselâm) **“Oğlum! Bugün Allah'ın emrinden (bu tufandan Allah'tan başka) kurtarıcı yoktur.”** Dediye de oğlu bulduğu bu alternatif üzere dağa çıkmayı hayal ederken gelen dalgalar üzerine kapatmış böylece boğulanlardan olmuştur. Evet! Bu ibret tablosundan bütün insanlığın ders çıkarması gerekir. Cenab-ı Hakk'ın ilmi ezeliyle bilip, kelamıyla bildirdiği haberin aksinin varid olması mümkün değildir. Bir zamanlar Musa (Aleyhisselâm)'ın karşısında batılı savunan Firavun da Allah'a ve onun gönderdiği kitaba alternatif olmaya çalışmadı mı? Nitekim Kur'an-ı Kerimde:

ونادي فرعون في قومه قال يا قوم ليس لي ملك مصر وهذه الأنهار تجري من تحتي أفلا تيصرون أم أنا خير من هذا الذي هو مهين ولا يكاد يبين فلولا القي عليه اسورة من ذهب أو جاء معه الملائكة مقترنين فاستخف قومه فأطاعوه أنهم كانوا قوما فاسقين فلما آسفونا انتقمنا منهم فاغرقناهم اجمعين فجعلناهم سلفا ومثلا للآخرين

(Firavun (gördüğü mucizeler karşısında ileri gelen yakınları O'nu bırakır da Musa (Aleyhisselâm)'ya inanırlar diye telaşa kapılarak) kavmi içerisinde çağrı yaptı da dedi ki :

Ey kavmim mısırın saltanatı bana ait değimlidir. İşte şu ırmaklar benim (saraylarımda) altımdan akmakta değimlidir. Hala benim üstünlüğümü göremeyecekmisiniz. Yoksa ben, hakir ve zayıf olan (dilindeki pelteklikten dolayı açıklamada bulunmaya yakın dahi olamayan şu kişiden daha hayırlı değilmiyim . (biz değer verdiklerimizi altın bilezikler ve takılara boğuyoruz, madem ki O, Alemlerin Rabbinin elçisi olduğunu iddia ediyor) öyleyse O'nun üzerine altın bilezikler atılsaydı ya! Ya da O'nunla birlikte birbirine pek yakın olan toplu şekilde kalabalık bulunan art arda dizilen melekler gelseydi ya. Böylece O kavminden çabucak kenisiine itaatlerini talep etti de kavmini kıt akıllı buldu da Onlarda hemen O'na itaat ettiler. Zaten şüphesiz ki onlar (yoldan çıkmış) fasıklar toplumu idiler. (Onun için O azgın fasığın sözünü hemen dinlediler) İşte bizi kızdırdıklarında onlardan intikam aldık ve hemen onları topluca suya boğduk. Artık biz onları sonraki (kafir) ler için (cehennem yolunda) öncüler, önderler ve bir ibret (vesilesi olacak toplum) yaptık. (Zuhruf 51- 52- 53- 54- 55- 56). Görülüyor ki Firavun'un alternatifi bir işe yaramadı.

Hem kendisi hem ona tabi olanlar boğularak helak oldu. Kelamullah olan Tevrat'a ve onun ahkâmına alternatif arayanların akıbeti bu olur da, Kuran-Kerim'e, onun getirdiği İslam nizamına, onun emir ve yasaklarına alternatif arayanların akıbetinin daha farklı olacağını düşünebilir miyiz? Ne var ki helak olma yöntemi değişik olabilir. Kimi Kızıldenizde boğularak kimi ise Yüce Mevla'nın takdir edeceği başka bir musibetle cezasını görebilir. Hasbelkader bu fani dünyada cezasını görmeden ahrete intikal edenlerin de kurtulduklarını zannetmek akıl işi değildir. Zira o Mahkeme-i Kübra da mutlaka hesabı sorulur. Allah'a, onun kitabına, o kitabının getirdiği İslam'a alternatif aramanın hazin sonucu elbette görülecektir. Bu cüret ve zulmün karşılığını elbette göreceklerdir. Velhasıl ubudiyet dairesine sığmayıp üluhiyete tırmanma cüretinde bulunmanın acı karşılığını Firavunlar ve Ebu Cehiller den farksız bir şekilde görecekleri muhakkaktır. Tarihten ibret almayı kıssalardan hisse çıkarmayı bilmeliyiz. Ve Hakk'a teslim olup kulluk vazifemizi bihakkın yerine getirmeye devam etmeliyiz. Rabbim hidayette olmayanlara hidayeti, hidayette olanlara ise bu hidayet üzere devamı nasip buyursun. (Amin)

HADİSLERLE SÜNNETLER

TAHÂRET (DİNÎ TEMİZLİK) İLE İLGİLİ BAZI SÜNNETLER

Allâh-u Te'âlâ'ya hamd-ü senadan, **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'e, Ehl-i Beytine ve cümle sahâbesine salât-ü selâmdan sonra! Bu ay îtibarıyla sizlere hazırlayacağım bu bölümde Kâinâtın Efendisi (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in sünnetlerinden bazılarını maddeler halinde inşâallâh açıklamaya çalışacağım.

Şu mâlumdur ki amelle ilgili konularda bütün kitapların başı tahâret ve temizlik bahsiyle başlar. Biz de buna riâyeten bu yazımızda bu konudaki sünnetlere örnekler zikredeceğiz.

Sözlükte tahâret; pisliği gidermek veya temizlenmek anlamına gelmektedir. İstılahta (dînî terim olarak) tahâret; hükmî bir sıfat olup îmandan sonra dînimizin en önemli emri olan namaz kılmaya kişiyi müsait hale getirir.

Bunun yanı sıra hakîkî bir sıfat olarak beden temizliği, namaz kılacak yerin temizliği, namaz kılınacak elbiselerin temizliği, kap-kaçak temizliği gibi kısımları da vardır.

Tahâretin önemini beyan hususunda **Ebû Mâlik el-Eş'arî** (Radiyallâhu Anh)'dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ: «الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ إِنْ خ...»

“Temizlik (abdest) îmânın yarısıdır...”

(Behakî, Şu'abü'l-îman, no:2453) buyurmuştur.

ABDESTİN SÜNNETLERİ

1) Hanefi fıkıh kitaplarında geçtiği üzere abdest almaya niyet ederek başlamak abdestin sünnetlerindedir. Zira amel ile âdet arasını ayıran ve sevap almayı sağlayan en önemli husus niyettir.

Niyet diğer üç mezhebe göre vaciptir. Tüm mezhepler **Hazreti Ömer** (Radiyallâhu Anh)'dan nakledilen:

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّةِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ،

فَهَجَرْتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ
هَجَرْتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ امْرَأَةً يَتَزَوَّجُهَا،
فَهَجَرْتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ.»

“Ameller niyet(ler)e göre(değerlendirilecek) dir. Gerçekten herkes için (görünüşte yaptığı- nın karşılığı değil de) ancak niyet ettiği (şeyin karşılığı) vardır.

Kimin hicreti Allâh’a ve Rasûlüne ise o ki- şinin hicreti Allâh’a ve Rasûlüne (hicret ola- rak kabul edilmiş)dir. **Kimin de hicreti** (ve bir ameldeki maksadı) **elde edeceği dünyaya veya evlenmek istediği bir kadına ise onun hicreti de yöneldiği şeyedir”** (Buhârî, Eymân:22, no:6311) hadîs-i şerîfini bu hususta delil kabul etmişler- dir.

2) Abdeste besmeleyle başlamak sünnettir. Nitekim **Ebû Hureyre** (Radiyallâhu Anh)dan rivâ- yet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâ- hu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا
صَلَاةَ لِمَنْ لَا وُضُوءَ لَهُ، وَلَا وُضُوءَ لِمَنْ
لَمْ يَذْكُرِ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ.»

“Abdesti olmayanın namazı yoktur. Abdest üzerine (abdeste başlarken) Allâh’ın adını zik- retmeyenin de abdesti yoktur.” (Ahmed ibni Han- bel, el-Müsned, no:9418)

Besmelenin yanı sıra «بِسْمِ اللَّهِ الْعَظِيمِ»
“Bismillâhi’l-Azîm.”

«الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى دِينِ الْإِسْلَامِ» “El- hamdülillâhi alâ dîni’l-İslâm” denilmesi de sünnet için yeterlidir. (Düraru’l-Hukkâm)

Bu konu, zikredilen hadîs-i şerîften de anla- şılmaktadır.

3) Abdestte yıkanılması farz olan yerlerin ikinci ve üçüncü defa yıkanmasının sünnet ol- duğunda ittifak edilmiştir.

4) Ayrıca ağza ve burna üçer defa su verip daha sonra sümkürmenin sünnet olduğunda da ittifak edilmiştir.

5) Abdest aldıktan sonra iki rekât abdest şü- kür namazı kılmak da sünnettir. Zikredilen son üç şeyin sünnet oluşu, şu hadîs-i şerîften anla- şılmaktadır.

Osmân (Radiyallâhu Anh)ın âzatlısı **Humrân ibni Ebân** (Radiyallâhu Anh)ın şöyle dediği rivâyet edilmiştir:

عَنْ حُمْرَانَ بْنِ أَبَانَ مَوْلَى عُثْمَانَ، أَنَّهُ رَأَى
عُثْمَانَ دَعَا بِوُضُوءٍ، فَأَفْرَغَ عَلَى يَدَيْهِ مِنْ
إِنَائِهِ، فَعَسَلَهُمَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، ثُمَّ أَدْخَلَ
يَمِينَهُ فِي الْوُضُوءِ فَتَمَضَّمْضَ وَاسْتَشَشَقَ
وَاسْتَشَرَّ، وَغَسَلَ وَجْهَهُ ثَلَاثًا، وَيَدَيْهِ إِلَى
الْمِرْفَقَيْنِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، ثُمَّ مَسَحَ بِرَأْسِهِ،
ثُمَّ غَسَلَ كُلَّ رِجْلٍ مِنْ رِجْلَيْهِ ثَلَاثَ
مَرَّاتٍ، ثُمَّ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَضَّأُ نَحْوَ وُضُوءِي هَذَا
ثُمَّ قَالَ: «مَنْ تَوَضَّأَ مِثْلَ وُضُوءِي هَذَا،
ثُمَّ قَامَ فَصَلَّى رَكَعَتَيْنِ لَا يُحَدِّثُ فِيهِمَا
نَفْسَهُ عُفْرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ.»

“Osmân (Radiyallâhu Anh)ı abdest almak için su isterken gördüm, su kabı gelince ondan dökerek ellerini üçer kere yıkadı, daha sonra sağ elini suya daldırıp üç kere ağzına, burnuna su verip sümkürdü ve yüzünü yıkadı.

Ellerini de dirseklere kadar üç kere yıkadı. Sonra başını mesh etti, daha sonra da her bir ayağını üçer kere yıkadı ve şöyle dedi:

‘Ben **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in, benim şimdi aldığım bu abdest gibi abdest aldığımı gördüm ki sonunda:

‘Her kim benim bu abdestim gibi abdest alır, sonra iki rekât kılar da, o iki rekâtta nefsiyle konuşmaz (aklına gelen vesveseye uymaz)sa, kendisi için geçmiş günahları bağışlanırlar’ buyurdu.” (Buhârî, Vudû:23, no:158, 1/71; Müslim, Tahâret:3, no:226, 1/204; Ebû Dâvûd, Tahâret:50, no:106, 1/74; İbnü Mâce, Tahâret:6, no:285, 1/105; Nesâî, Tahâret:68, no:84, 1/68; Ahmed ibni Hanbel, Müsned, no:418, 1/131)

6) İstinşâkı (burna su çekmeyi) mübalağalı yapmak sünnettir. Nitekim **Lakîb ibni Sabira** (Radiyallâhu Anh)ın şöyle dediği rivâyet olunmuştur. Bir kere ben: “Ey **Allâh**’ın peygamberi! Bana abdesti anlat” deyince **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

عَنْ لَقَيْطِ بْنِ صَبْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: «يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَخْبِرْنِي عَنِ الْوُضُوءِ؟»، قَالَ: «أَسْبِغِ الْوُضُوءَ، وَخَلَّلِ بَيْنَ الْأَصَابِعِ، وَبَالَغِ فِي الْإِسْتِشْقِ، إِلَّا أَنْ تَكُونَ صَائِمًا.»

“Abdestini tam yap, parmak aralarını hı-lalle (aralarına suyu geçir), oruçlu olmadıkça istinşakta mübalağa yap (burnuna suyu bolca çekip içerisini iyice temizle).” (Tirmizî, no:788, 3/155)

7) Mazmazayla istinşakı farklı sularla yapmak sünnettir. Nitekim **Talha**, babası (Musar-rif) vasıtasıyla dedesinin (Ka‘b ibni Amr’ın) (Radiyallâhu Anhüm) şöyle dediğini nakletmiştir:

عَنْ طَلْحَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ قَالَ: «دَخَلْتُ - يَغْنِي - عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يَتَوَضَّأُ، وَالْمَاءُ يَسِيلُ مِنْ وَجْهِهِ وَلِحْيَتِهِ عَلَى صَدْرِهِ، فَرَأَيْتُهُ يَفْصِلُ بَيْنَ الْمَضْمَضَةِ وَالْإِسْتِشْقِ.»

“Bir kere **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) abdest almaktayken yanına girdim. Yüzünden ve sakalından göğsüne doğru su akıyordu. Ben kendisinin abdest alırken mazmaza ile istinşakın arasını ayırdığımı (her birini ayrı su ile yaptığını) gördüm.” (Ebû Dâvûd, no:139)

8) Başın dörtte birini mesh etmek farzdır. Bunu bir kereden fazla yapmak mekruhtur. Bu yüzden yeniden su alıp üç kere mesh etmek-tense bir kere mesh etmek sünnete daha uygun olmaktadır.

Ebû Dâvûd (Rahimehullâh) “Sünen”inde bu hususta şöyle demiştir: “**Osmân** (Radiyallâhu Anh) dan abdestin alınışına dair rivâyet edilen sahih hadislerin tamamı başın meshinin bir defa olduğuna delalet ediyor. Zira hadîs-i şerîfler yıkılacak yerleri ‘Üçer kere’ şeklinde nakletmiş ama başın meshi hususunda sayı zikretmemişlerdir.” (Ebû Dâvûd, no:108, 1/40)

9) Başın tamamının mesh edilmesi sünnettir. Nitekim **Amr ibni Yahyâ** (Radiyallâhu Anhümâ)nın nakline göre, babası (Yahyâ), dedesi **Abdullâh ibni Zeyd**’e:

عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ قَالَ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ - وَهُوَ جَدُّ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ - : هَلْ تَسْتَطِيعُ أَنْ تُرِينِي كَيْفَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَضَّأُ؟ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدٍ: «نَعَمْ»، فَدَعَا بِوُضُوءٍ، فَأَفْرَغَ عَلَى يَدِهِ الْيُمْنَى ثَلَاثًا، ثُمَّ غَسَلَ وَجْهَهُ ثَلَاثًا، ثُمَّ غَسَلَ يَدَيْهِ مَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ، ثُمَّ مَسَحَ بِرَأْسِهِ بِيَدَيْهِ، فَأَقْبَلَ بِهِمَا وَأَدْبَرَ، بَدَأَ بِمُقَدِّمِ رَأْسِهِ ثُمَّ ذَهَبَ بِهِمَا إِلَى قَفَاهُ، ثُمَّ رَدَّهُمَا حَتَّى رَجَعَ إِلَى الْمَكَانِ الَّذِي بَدَأَ مِنْهُ، ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَيْهِ وَقَالَ: «هَكَذَا»

رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
يَتَوَضَّأُ.

“**Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in nasıl abdest aldığını bana gösterebilir misin?” diye sorduğunda, **Abdullâh ibni Zeyd** (Radiyallâhu Anh):

“Evet” diyerek abdest için su istedi. Su gelince sağ eline üç defa su döktü. Sonra yüzünü üç defa yıkadı. Sonra ellerini ikişer kere dirseklere kadar yıkadı. Sonra iki eliyle başını mesh etti; ellerini başının üzerinde ileri geri yaptı, yani önce başının önünden başlayıp ensesine doğru götürdü, sonra iki elini geri getirerek başladığı yere döndü. Daha sonra da ayaklarını yıkadı:

“**Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i böyle abdest alırken gördüm” dedi. (İbnü Hibbân, es-Sahîh, no:1084)

“**el-Muhîtu’l-Burhânî**” adlı eserde sünnet vechi üzere yapılacak kaplama mesh şu şekilde tarif edilmiştir: Başparmak ve yanındaki şehâdet parmağı hâriç her iki elinin üç parmağını başının önüne (alnının üzerine) koyar. Sonra avuçlarını başına değıdirmeden parmaklarını ensesine doğru çeker. Sonra avuçlarını kafasının arka tarafına koyar ve önüne doğru çeker. Sonra başparmağıyla kulağın arkasını, şehâdet parmağıyla da iç kısmını mesheder.

10) Abdest alırken kulakların içini ve dışını mesh etmek sünnettir. Nitekim **İbni Abbâs** (Radiyallâhu Anhumâ) şöyle demiştir:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: «إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَسَحَ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ، ظَاهِرَهُمَا وَبَاطِنَهُمَا.»

“**Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) başını ve kulaklarının içlerini ve dışlarını mesh etti.” (Tirmizî, Tahâret:28, no:36)

11) Yeni su almayıp, başı mesh etmek için ellerin ıslatıldığı sudan arta kalanla yani başını mesh ederken kullanılmamış olan parmaklarla kulakları mesh etmek sünnettir.

Nitekim **Abdullâh ibni Zeyd** (Radiyallâhu Anh) dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ:
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«الْأُذُنَانِ مِنَ الرَّأْسِ.»

“**Kulaklar başındır**” buyurmuştur. (İbnü Mâce, Tahâret:53, no:443)

12) Abdestte boynu mesh etmek sünnettir. Nitekim **İbni Ömer** (Radiyallâhu Anhumâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عُنُقَهُ وَوَقِيَ الْغُلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.»

“**Her kim abdest alırken boynunu mesherse kıyâmet günü** (abdest almayanların boynlarına geçirilecek) **o tasmadan korunur.**” (İbnü’l-Mülakkin, el-Bedru’l-münîr, 2/223; Kâsım ibni Selâm, et-Tuhûr, no:368)

13) Abdest alırken şakaklarla kulakların arasını mesh etmek sünnettir. Nitekim **Mu‘avviz ibni Afrâ**’nın kızı **Rubeyyi**‘ (Radiyallâhu Anhâ):

عَنْ الرُّبَيْعِ بِنْتِ مُعَوِّذِ بْنِ عَفْرَاءَ، أَنَّهَا رَأَتْ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَضَّأُ، قَالَتْ: «مَسَحَ رَأْسَهُ، وَمَسَحَ مَا أَقْبَلَ مِنْهُ، وَمَا أَدْبَرَ، وَصُدَّغِيهِ، وَأُذُنَيْهِ مَرَّةً وَاحِدَةً.»

“Ben **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i abdest alırken gördüm ki kendisi başının tamamını arkaya ve öne doğru mesh etti (kaplama mesh yaptı). Yine böylece şakaklarında bulunan tüylerini ve kulaklarını birer kere mesh etti” demiştir. (Tirmizî, Tahâret:26, no:34)

İŞTE BUDUR HUMEYİNİ DEDİĞİNİZ!

ÖMER FARUK KORKMAZ

Bundan otuz küsur yılı aşkın zaman öncesinde İslam adına en ön planlarda olan, mücadele denince hemen zihinlerde yerini alan bir isimdi elbet Humeynî. Olayın tanıklarının beyanları veçhiyle; gazeteler onu yazmakta, dergi kapakları onu konu edinmekte, muhafazakâr gruplar onu konuşmakta ve İslamî kesimin büyük bir kısmı ona hayranlık beslemekteydi.

Yıllardır ezilen, itilip kalkılan, ötekileştirilen ve “benim” diyebileceği ne varsa elinden alınan müstazaf müminler Şeriat adına yaptığı ihtilalle yaralarına merhem olacaklarını sanıyorlardı Ayetullah el-Humeynî’nin.

Lakin böyle bir şeyin hiçbir zaman olmayacağı aşikârdı. Çünkü İslam dünyasını kucaklamak gibi bir derdi yoktu Humeynî’nin ve olamazdı da zaten. Neden mi? Çünkü onun kendisinden asla feragat edemeyeceği bir mezhebi vardı: Şiilik.

Humeynî’nin bir Şii olduğu Âlem-i İslam tarafından da bilinmekteydi aslında. “O diğerleri gibi değildir, mezhebini ön plana çıkarmaz” diyerek avunan çaresiz müminler yine de çok ümit bağlamışlardı Humeyni’ye. Nasıl bağlamasınları ki? Adını “İran İslam Devrimi” verdikleri ihtilalden sonra Tahran’dan yaydıkları “Sünnî-Şiî” kardeşliği” sloganının halavetiyle sermest olmuştu Müslümanların pak gönülleri.

İşin hakikatine muttali olanlarca yurkarda arz edilen mevhum düşüncelerin hilafının tezahür edeceği gün yüzünden aşikârdı. Bunun müşahhas misalleri de yaşanmadı değil elbette.

Said Havva’nın, Züheyr Salim ile İran’a gidip Suriyede’ ki ahval için yardım istemesi ve Humeynî’nin bunu reddetmesi bahsini yaptığımız mezhebi taassubun sadece bir tezahüründen ibaretti.

Her neyse...

Benim bu yazıyı kaleme almamla kastım ne Humeynî’nin stratejik hamlelerini tedkik etmek, ne de o günkü İran’ın siyasi tutumlarını eleştirmek. Asıl maksadım günümüzde de –maalesef- benzerlerini gördüğümüz bazı Humeynî sever kardeşlerimizin o pak zihinlerinde oluşturdukları Humeynî portresinin sanıldığı kadar masum olmadığını açığa çıkarmaktır.

Evet, Humeynî’yi birkaç cümleyle özetleyecek olursak; Eslafı gibi bütün hissiyatıyla imameti savunan, ehl-i sünneti en azılı düşmanı olarak gören ve kadim Şiilikte ne varsa hemen tamamını kabulcülükten imtina etmeyen koyu bir Şiidir kendisi.

Sözüm ona –tevazu ve tenezzül kastıyla- “Dalalet ve cehalet yolunda heba olup geçmiş ömrüme üzülüyorum”^[1] diyerek aslında işin hakikatini bizatihi kendisinin de ifade ettiği bir zavallıdır o.

Bizler bu yazıda bizatihi Humeynî’nin kendi matbu eserlerinde yer verdiği ifadelerini alıntılarla yapacağımız bir maske düşürme operasyonu ile onun gerçek yüzünü görmeye muktedir olamayan kardeşlerimize yardımda bulunma gayesinde olacağız.

Sözü fazla uzatmadan sadede gelelim...

Allah'ın Rahmeti Sadece Şiilere

“el-Erba’üne Hadisen” isimli eserinde 33. Hadisi şerh bağlamında Furkan süresindeki² “**Allah onların kötülüklerini hasenata çevirecektir**” şeklindeki ayet-i kerimeyi izah eden Humeynî, öncelikle rivayet olarak şu nakli kaydeder: “Günahkâr mümin Kıyamet günü getirilir ve hesap vereceği yerde durdurulur.

Onun hesabını alacak kimse sadece Allah olur ve insanlardan kimseyi onun hesabından haberdar kılmaz. Allah Te’âlâ bu kula günahlarını bir bir hatırlatır. Kul kendisine hatırlatılan bu günahları ikrar edince Allah Azze ve Celle yazıcı meleklerle: “Bu günahları iyiliklere çevirin ve insanlara gösterin” der. O zaman insanlar “**Bu kulun bir tek günahı bile yokmuş**” derler. Sonra Allah bu kulun Cennet’e götürülmesini emreder. Ayetin manası budur”.

Buraya kadar her şey normal. Ancak, alıntıladığım bu ibarelerin hemen akabindeki Humeynî’ nin ifadesi şudur: “**Bu sadece bizim Şiamızın (tarafdarlarımızın) günahkârları hakkındadır.**”³

Yukarıdaki iddiasına mesnet olarak Tûsî’nin “Emali” sini (I/70) gösteren Humeynî, bu ifadelerinden tam dokuz satır sonra açtığı paragrafta rahmet ayetinin Şia’ya mahsus olduğunu yine mahiyette bu sefer de şunları söyler:

“Malumdur ki bu iş (Allah’ın rahmet etme işi

Ö.F.K.) ehl-i beytin Şia’sına mahsus olup diğer insanlar bundan mahrumdurlar. Çünkü iman ancak Masum ve tertemiz olan Ali ile onun vasilerinin velayetinin vasıtasıyla hâsıl olur. Belki velayete iman olmaksızın Allah ve Resulüne iman kabul edilmez. Nitekim ilerdeki fasılda bunu açıklayacağımız gibi.”⁴

İran Ordusu Sahabe Ordusundan Üstündür

Eserlerinde göze çarpan mezhebi taassubunun kendisini zamanındaki İran ordusunun Hz. Peygamber dönemindeki sahabe ordusundan ve Küfe dönemindeki Hz. Ali’nin ordusundan da üstün olduğunu söylemeye kadar götürdüğü Humeyni, “el-Vasiyyetu’s-Siyasiyye” isimli eserinde konuyla ilgili şunları söylemektedir: “Büyük bir cüretle asrımızdaki milyonlarca nüfusu olan İran ordusunun, Resulullah (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)’ın asrındaki Hicaz ehlinden ve Emiru’l-Müminin Ali

ile oğlu Hüseyin dönemindeki Irak’ta bulunan Kufe ehlinden daha üstün olduğunu zannetmekteyim. Çünkü Resulullah Sallallâhu Aleyhi ve Sellem’in dönemindeki Hicaz’da bulunan Müslümanlardan bazıları Hz. Peygamber (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)’e itaat etmemişler ve farklı gerekçeler öne sürerek muhtelif yerlere savaşa gitmekten geri durmuşlardır. Ta ki Allah Te’âlâ onlara azap vadeden ve onları azarlayan Tevbe süresinin bir kısım ayetlerini indirmiştir.

Irak ehli de Şehitlerin Efendisi Hz. Ali’nin oğlu Hüseyin’e yaptıklarını yapmışlardır. Onu öldürme günahını bizatihi onlar işlemediler ancak savaştan kaçtılar ve ta ki tarihteki bu cürüm meydana gelinceye dek oturdular.”⁵

Görüldüğü gibi Humeynî yaptığı devrimi ön planda tutabilmek adına ordusunun Hz. Peygamber (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)’in ordusundan dahi üstün olduğunu ifade edebilmekte ve bu iddiasına gerekçe olarak da Sahabe hakkında gelen ve zahirleri itibarıyla “tevhîh/azarlama” ifade eden ayetleri öne sürebilmektedir.

Sahabeyle ilgili bu sakat tutumu bir Şii olan Humeynî'ye çok görmedik, bunu da ifade etmiş olalım. Ne de olsa üç veya yedi kişi dışında "Sahabe'nin tamamının mürted olduğunu savunan" bir mezhebin mensubu değil mi?

Gayrımız Kardeşimiz Değil

Humeynî'deki –tabir yerindeyse- masonik bağlılık kendisini o denli bir raddeye götürmüştür ki "*el-Mekâsibu'l-Muharreme*"sinde aynen şu ifadeleri kullanabilmektedir: "Onların imamlarından, mezhebinden ve kendilerinden beri olmak vacip olduktan sonra bizimle onların arasında bir kardeşlik söz konusu olmadığı için kardeşlik mefhumu Şii olmayanları kapsamaz."^[7] "(...) Onlara (Şii olmayanlara) hürmet gösterilmeyeceği konusunda hiçbir şüphe yoktur. Belki bu mezhebimizin olmazsa olmazlarından. Bilakis farklı baplarda zikredilen çeşitli hadiselerle bakan bir kişi onların ayıplarını ortaya çıkarmak⁸ ve onların gıybetini yapmanın caiz olduğunda hiç şüphe etmeyecektir."^[9]

Humeyni'nin burada kullandığı ifadeler üzerine konuşulmasından dahi müstağni bıraktıracak cinsten. Şia'ya mensup olmayan kimseleri kafirlere yapılacak muamelenin daha da alt derekesine indirgeyen Humeyni'den hala medet beklemek ve ona sevgi beslemek, kıyamete kadar mukabelesi olmayacak bir platonik aşkla beyhude bir talep uğruna ömür tüketmekten gayrı neyle ifade edilebilir?

Sahabe Hakkındaki Yakıksız Hezeyanlar

Yukarıda da arz etmeye çalıştığımız gibi, Humeynî'nin ilham kaynağı olan Şii kaynaklarının sahabe konusundaki tutumu bizatihi onun satırlarında da kendini göstermektedir. "*Kitabu't-Tahare*" sinde Halife'ye dünyevi bir garazdan dolayı karşı çıkma konusunu ele alan el-Humeynî, aynen şunları söylemektedir:

"Halifeye başkaldıran Hariciler ve halifeyi kendileri tayin edenler gibi diğer taifeler azap açısından kâfirlerden daha şiddetli bir azaba müstahak iseler de necis/pis olduklarına dair herhangi bir delil mevcut değildir. Şayet bir sultan, Aişe, Zübeyr, Talha ve Muaviye gibi dini bir gerekçe olmaksızın mülkünde onunla reka-

bet etmek vb. başka bir maksatla Mü'minlerin emirine karşı çıkarsa veya babasının, oğlunun katili olduğu için yahut Arab'a, Benî Haşim'e, Kureyş'e adavetinden dolayı ona beslediği düşmanlık sebebiyle kendisi halife tayin ederse bunların hiç birisi zahiren görünür bir necaseti gerektirmez. Her ne kadar bunlar köpeklerden ve domuzlardan daha pis olsalar da.¹⁰

Bu ibareleri dikkatli bir biçimde, başıyla sonundaki intibak dengesini güzel kurarak okuyabilen birisi görecektir ki Humeynî, isimlerini saydığı yüce sahabilere "Köpek ve domuzdan pis olma" vasfını nispet etmektedir. Zira Halife'ye dini olmayan başka gerekçelerle karşı çıkma eyleminin faillerini bu dört sahâbîyi zikrederek örneklendiren Humeynî, her hangi bir icma, haber ve delil olmamasından dolayı bunların zâhirî bir necislikle muttasıf olmayacaklarını söylerken, bu sahibine layık sarhoş kusmuğu mesabesindeki zındıklık ifadelerini kullanabilmektedir.

Dipnotlar;

- 1 Silsiletu'l-Fikr ve'n-Nehci'l-Humeynî, "*el-Kur'an, fî Kelami'l-İmam el-Humeynî*", s. 84, Merkezu'l-İmami'l-Humeynî es-Sekafi, b. ve trh: Yok
- 2 Kur'an, Furkan, 70
- 3 Ayetullah Humeynî, "*el-Erbaûne Hadîsen*", s.511, Daru't-Teâruf
- 4 Humeynî, "*a.g.e.*", a.y.
- 5 Humeynî, "*el-Vasiyyetu's-Siyasiyyetu'l-İlâhiyye*", s.27
- 6 Küleynî, "el-Kâfi mine'l-Usul", Kitabu'l-İman ve'l-Küfr, Babun fî killeti adedi'l-Mü'minîn, II/244
- 7 Humeyni, "*el-Mekasibu'l-Muharreme*", I/ 250, Müessesetu İsmailiyan
- 8 Humeyni, "*a.g.e.*", I/251
- 9 "Onların ayıplarını ortaya çıkarmak" şeklinde tercüme ettiğimiz "*فی هتكهم*" ifadesi lugavî olarak "İrzına geçmek, namusuna leke sürmek" gibi manalara da gelmektedir. Biz, Humeynî'nin bu lafızla bu manayı kastetmediği yönünde hüsnü zanda bulunarak mezkûr ifadeyi böyle çevirdik.
- 10 Humeynî, "*Kitabu't-Tahare*", III/457, Müessesetu Âsârî'l-İmami'l-Humeyni

RÛHU'L-FURKAN TEFSİRİ'NDEN KISSALAR

ÎMÂNIMIZI NASIL MUHAFAZA EDERİZ

MÛSÂ (Aleyhisselâm)'IN
GIBTA ETTİĞİ KİŞİNİNÜÇ AMELİ

HASED HAKKINDA

KÂBE'NİN ŞİKAYETİ

ALLÂH'A KARŞI HUSN-Ü ZANDA BULUNMAK

Murat DEMİR

ÎMÂNIMIZI NASIL MUHAFAZA EDERİZ

“*Bostânü'l-Arifin*”de nakledilmiştir ki: İman beş kaleyle muhafaza edilen şehre benzer.

Birincisi: Yakîn (Şüphesiz inanç),

İkincisi: İhlâs, (karşılık beklemeden sırf Allâh-u Te‘âlâ’nın rızası için amel etmek),

Üçüncüsü: Farzları eda etmek,

Dördüncüsü: Sünnetleri tamamlamak,

Beşincisi: Edebi muhafaza etmektir.

Kişi edebi muhafaza ettikçe, şeytan ondan ümidi keser. Edebi terkettiğin-de ise, ona sünnetleri terkettirme, sonra farzları, sonra ihlâsı, daha sonra da şüphesiz inancı terkettirmeye tama (heves) eder.

O hâlde kişi abdest-namaz, alış-veriş vs. bütün işlerinde edebi gözetmelidir.

Şu da bilinmelidir ki; şerî‘at hükümlerinden, tarîkat ise edeplerden ibarettir. İblis ve diğerleri gibi reddolunanlar ancak edebe ri-ayetsizliklerinden reddolunmuşlardır.

İbni Sîrîn Hazretleri’ne: “Hangi edeb kişiyi daha ziyade Allâh’a yaklaştırır?” diye sorulduğunda buyurdu ki: “O’nun Rabliğini bilmek, tâatına (O’na boyun eğmeğe) çalışmak, bolluklarda hamdedip, zorluklarda sabretmek kişiyi Rabbine son derece yaklaştıran şeylerdir.”

* * *

MÛSÂ (Aleyhisselâm)‘IN GIBTA ETTİĞİ KİŞİNİN ÜÇ AMELİ

Rivâyete göre **Mûsâ** (Aleyhisselâm) Rabbiyle görüşmeye gittiğinde Arş’ın gölgesinde bulunan bir adam gördü. Onun makamına gıpta (heves) etti ve bu adam Rabbi katında çok kıymetlidir diye düşünerek Rabbinden onun ismini kendisine söylemesini istedi, **Mevlâ Te‘âlâ** onun ismini söylemedi ancak “Onun

amellerinden üç tanesini sana söyleyeyim” buyurdu.

1- Bu adam Allâh-u Te‘âlâ’nın fazl-u kereminden kullarına verdiği şeyleri kıskanmazdı,

2- Ana-babasına isyan etmezdi,

3- Dedikodu yapmazdı. (İbnü Hacer el-Heytemî, ez-Zevâcir: 1/40, Fahu’r-râzî, Tefsîr-i Kebîr: 1/667)

* * *

HASED HAKKINDA

Zekerıyyâ (Aleyhisselâm)dan rivayet edilmiştir ki, O, **Mevlâ Te‘âlâ**’nın şöyle buyurduğunu nakletti:

«الْحَاسِدُ عَدُوٌّ لِنِعْمَتِي وَمُتَسَخِّطٌ
لِقَضَائِي غَيْرُ رَاضٍ بِقِسْمَتِي الَّتِي
قَسَمْتُ بَيْنَ عِبَادِي»

“**Hasetçi kişi, benim nîmetime düşmandır, hükmüme kızıcıdır ve kullarımın arasında yapmış olduğum taksimden razı değildir.**” (İbnü Hacer el-Heytemî, ez-Zevâcir: 1/46)

Ebu’d-derdâ (Radyallâhu Anh) buyurdu ki:

“**Bir kul ölümü çok hatırlarsa, mutlaka sevinci ve hasedi azalır.**” (İbnü Hacer el-Heytemî, ez-Zevâcir: 1/46)

İmam-ı Hasen (Rahimehullâh) buyurdu ki:

“**Ey âdemoğlu! Kardeşini kıskanma, çünkü Allâh-u Te‘âlâ, ona sevdiğinden dolayı ikram ettiyse, Allâh’ın ikram ettiği kişiyi kıskanma! Eğer Allâh-u Te‘âlâ bir kulunu sevmediği hâlde ona bir nîmet verdiyse, sonu cehennem olacak kişiyi kıskanma.**” (İbnü Hacer el-Heytemî, ez-Zevâcir: 1/47)

Bu kadar rivayetlerden hasedin ne çirkin bir günah olduğu açıkça anlaşılmıştır. **Allâh-u Te‘âlâ** cümlemizi bu ve buna benzer kalbî hastalıklardan lutf-u keremiyle kurtarsın ve bu hasta kalplerimizi dostları vasıtasıyla tedavi eylesin. Âmîn.

KÂBE'NİN ŞİKAYETİ

Cenedî, Vüheyb ibni Verd'in şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

Bir gece **Süfyân-ı Sevri** (*Kuddise Sirruhû*) ile tavaf ediyordum. **Süfyân** (*Kuddise Sirruhû*) tavaftan çekildi ben tavafa devam ettim. Sonra Hıcr-i İsmâ'îl'e girerek altınoluğun altında namaz kıldım, secdeye vardığımda Kâbe'nin örtüsüyle taşları arasından bir söz işittim, Kâbe şöyle diyordu: **“Ey Cibril! Etrafımda tavaf edenlerin yaptıkları eğlenceli konuşmalar boş sözler ve uğursuz (kötü) hareketleri önce Allah'a sonra sana şikâyet ediyorum.”** (*Suyûtî, ed-Dürri'l-mensûr, 1/330*)

ALLÂH'A KARŞI HUSN-Ü ZANDA BULUNMAK

Câbir (*Radiyallâhu Anh*)ın şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir. (**Rasûlüllâh** (*Salâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in, ölümünden üç gün evvel şöyle buyurduğunu işittim):

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَبْلَ
مَوْتِهِ بِثَلَاثَةِ أَيَّامٍ: «لَا يَمُوتَنَّ أَحَدُكُمْ إِلَّا
وَهُوَ يُحْسِنُ بِاللَّهِ الظَّنَّ»

“Sizden biriniz ancak Allâh'a hüsn-ü zan (güzel zan) edici olduğu hâlde ölsün.” (*Müslim, Cennet:81, Ebû Dâvûd, Cenâiz:130, İbnü Mâce, Zühd:14, Ahmed ibni Hanbel, el-Müsned, 3/293, 315*) Yani Rabbinin kendisini affedeceğini, güzel karşılayacağını, lutf-u keremiyle muamele edeceğini düşünerek ölsün.

Ebû Ubeyd es-Sûri (*Kuddise Sirruhû*) bazı ihvanına şu şekilde bir mektup yazdı: **“Şüphesiz sen ömrünün uzun olup dünyadan çok daha istifade edeceğini umuyorsun ve kötü işler yaptığın hâlde Allâh'tan bazı kuruntularını yerine getirmesini temenni ediyorsun, sen ancak soğuk demir dövüyorsun, vesselâm.”**

Allâh'a karşı hüsn-ü zanda bulunman yani O'nun sana güzel davranacağını düşünmen ancak iyi ahlâkı takınarak ve güzel amellerde bulunarak hâlini düzelttikten sonra muteber olur.

İmâm-ı Hasen (*Radiyallâhu Anh*) buyurdu ki: **“Şüphesiz bir takım insanları kuruntuları oyaladı, o kadar ki, dünyadan hiç bir hasenesiz (sevapsız) ayrıldılar.”** Onlar: **“Ben Rabbime karşı hüsn-ü zan ediyorum”** derlerdi. Hâlbuki yalan söylerlerdi. Çünkü zanlarını güzel etselerdi elbette amellerini de güzel ederlerdi. Sonra şu ayeti okudu:

﴿وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ
أَزْدِيكُمْ فَاضْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

“İşte size! Rabbiniz hakkında zannetmiş bulunduğunuz bu düşünceniz sizi helâk etmiştir. Bu sebeple siz(, iki cihan saadetini kazanasınız diye kendinize verilmiş olan uzuvları, ebedî azâba sebebiyet verecek olan inkâr ve isyanlara harcayarak en büyük zarar ve) hüsrâna uğrayanlardan oldunuz.” (*Fussilet Sûresi: 23*)

Allâh-u Te'âlâ ecelimiz gelmeden önce bizi ilme ve amel-i sâlihe muvaffak kılsın! Âmîn!

“İbni Kesir Tefsîri”nde de, **İbrâhîm ve Ya'kub** (*Salevâtüllahi Alâ Nebiyinâ ve Aleyhim Ecma'in*)in oğullarına yapmış oldukları vasiyet hakkında şu manalar zikredilmiştir:

“Ey oğullarımız! Hâl-i hayatınızda (yaşamınızda) ihsan (iyilik) edin ve Allâh'ın sizin için seçmiş olduğu İslâm dînine devam edin ki, Allâh-u Te'âlâ size o yolda ölmeyi nasip etsin. Zira kişi ekseri (çoğu kere) yaşadığı hâl üzere ölür ve öldüğü hâl üzere dirilitilir.”

Allâh-u Te'âlâ âdetini, hayır kastedenleri hayra muvaffak etmek ve o yolu kendilerine kolay etmek üzere icra etmiş (devam ettirmiş)tir. O hâlde iyi niyetli olanların ayakları sabit olacak, kaymayacaklardır.

(Vefâtı: 10 Cemâziyelevvel 1404 /12 Şubat 1984)
VEFÂTININ MİLÂDÎ 32. / HİCRÎ 33. SENE-İ DEVRİYYESİNDE
NAKŞİBENDÎ-HÂLİDÎ ŞEYHİ (1892-1984)
MAHMUD SÂMÎ RAMAZANOĞLU (KUDDİSE SİRRUHÛ)
HAZRETLERİ'Nİ RAHMETLE VE HÜRMETLE ANIYORUZ

- Tarihçe-i Hayat -^[1]

Bir asra yaklaşan ömrünü istikamet, takvâ ve verâ çizgileri içerisinde geçiren ve insanları Allâh-u Te'âlâ'nın yoluna irşad eden **Mahmud Sâmî Efendi Hazretleri**'ni nebiler nebisinin âğûşunda, Rabbine uğurlayışımızın ardından 32 yıl geçti.

Ali Haydar Efendi (Kuddise Sirruhû) Hazretleri gibi "Dört mezhep müftüsü" ünvanına sahip olan bir zâtın: "Ey **Sâmî Efendi!** Sen kendini gizle bakalım, daha ne kadar gizleyeceksin" şeklindeki iltifatlarına mazhar olmuş ve cenaze namazını kıldırmasını kendisine vasiyet etmiş

[1] - Nükte: "Tarih-çe" kelimesinin sonundaki "Çe" eki Farsça'dan dilimize geçen bir küçültme ekidir. Yani "Tarihçe" kelimesi "Küçük veya kısa tarih" demektir. Mesela bir yazıdaki bilinmeyen kelimelerin manası verilirken başına yazılan "Lügatçe (Lügatçık)" ya da bir şairin birkaç şiirinin bulunduğu kitaplara "Divançe (Divancık)" dememiz de bu ekin dilimizdeki kullanımına misaldir.

olduğu böyle ulvî bir şahsiyeti vefâtının sene-i devriyesinde söz kalıpları içine sokmak ve lafızlarla anlatmak bizim kârimiz değildir. Lâkin "Sâlihlerden bahsetmenin rahmetin nüzûlüne medâr olacağı" ümidiyle merhûmu kısaca anlatmaya çalışacağız.

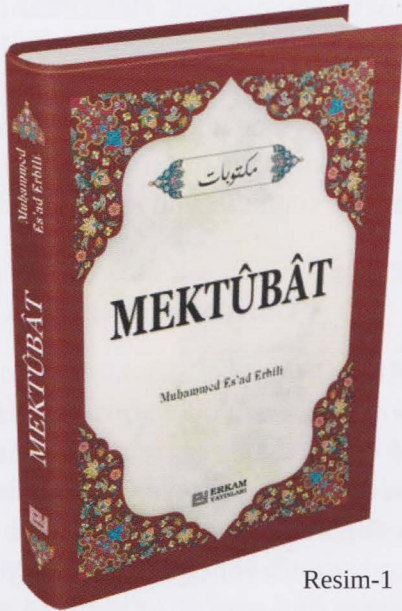
Mahmud Sâmî Ramazanoğlu (Kuddise Sirruhû) nüfus kayıtlarına göre 1892 yılında Adana'da dünyaya geldi. Babası, tarihte Ramazanoğulları diye bilinen âileden **Müctebâ Bey**, annesi ise **Ümmügülsüm Hanım**'dır. **Sâmî Efendi (Kuddise Sirruhû)**nun büyük cediti **Abdülhâdi Bey**'in tespit ettiği aile şeceresine göre, Ramazanoğulları'nın aslen Türkler'in Oğuz Boyu'nun Üçoklar kabilesinden olduğu ve **Hazreti Hâlid ibni Velid (Radiyallâhu Anh)** nesliyle münâsebettar bulunduğu anlaşılmaktadır.

İlk, orta ve lise tahsilini Adana'da tamamlayan **Sâmî Efendi** yüksek tahsil için İstanbul'a geldi. Darülfünun Hukuk Mektebi'ne girdi.

Hukuk Fakültesi'ni birincilikle bitirdikten sonra askerlik hizmetini zâbit vekili (yedek subay) olarak yine İstanbul'da yaptı.

Zâhirî ilimleri devrin ulemâ ve müderrislerinden tamamlayan **Sâmi Efendi** için sıra mânevî ilimlere ve bâtın îmârına gelmişti. Fıtratı necîbesinin şiddet-i meyli sebebiyle tasavvuf yoluna sülûk etti. Devrin meşhur Nakşî tekkesi Gümüşhâneli dergâhında bir müddet erbaîn ve riyâzatla meşgul olduktan sonra arkadaşı eski Beşiktaş Müftüsü **Fuad Efendi**'nin babası **Rüşdü Efendi**'nin delâletiyle Kelâmî dergâhı şeyhi ve meclis-i meşâyih reisi **Erbilli Esad Efendi**^[2] (*Kuddise Sirruhû*)ya intisap etti.

Kısa zamanda kesb-i kemâlât eyleyip seyr-u sülûkunu ikmâlden sonra hilâfetle irşâda mezun oldu. Seyr-ü sülûkünü tamamlayınca **Esad Erbîlî** (*Kuddise Sirruhû*) tarafından kendisine Nakşibendî hilâfeti verildi (söz konusu icâzet, Esad Erbîlî (*Kuddise Sirruhû*)nun 1922 yılında ilk baskısı yapılan Mektûbât'ı içinde yer aldığına göre [134. mektup] bu tarihten önce verilmiş olmalıdır). (Bkz: Resim-1)

Resim-1

Bir müddet daha mürşidinin yanında kaldı ve bilâhere memleketi Adana'ya irşâda muvazzaf olarak gönderildi.

[2] - Bu zat da bahr-i bî pâyân (sahili olmayan okyanus) misali bir velîdir ama ne yazık ki Menemen hâdisesi hengâmında gözaltundayken askeri hastanede -nasıl olduysa- vefat etmiştir (!). İnşâallah nasip olursa önümüzdeki aylarda bu zâtın hayat-ı necîbesi hakkında da bir makale yayınlamak istiyoruz.

Mahmud Sâmi Efendi Hazretleri tekkelerin kapatılmasından sonra memleketi Adana'da bir yandan Câmî-i Kebir'de vaaz ve husûsî sohbetleriyle irşad hizmetini yürütürken, bir yandan da mâişetini temin için bir kereste ticârethânesinin muhasebesini tutuyordu.

Mahmud Sâmi Efendi Hazretleri babasından ve ailesinden kendisine intikal eden büyük serveti almamış ve:

«مَا أَكَلَ أَحَدٌ طَعَامًا قَطُّ خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلٍ يَدِهِ.»

“Hiçbir kimse kendi elinin kazancından daha hayırlı bir yiyecek asla yememiştir” (*Buhârî, Büyü*:15, no:1966, 2/730) hadîs-i şerîfi mûcebince kendi el emeğiyle geçinmeyi tercih etmiştir.

(Sûfiler içinde baba mîrasını almayanlar içinde ilk olarak Hâris Muhâsibi (*Kuddise Sirruhû*)'yu görürüz. O da Kaderiye mezhebine bağlı bulunan babasının mirasını almamıştı.)

Adana'da uzun yıllar müştâk gönüllere aşk-ı ilâhî şerbeti sunarak hizmet etti. Yaz aylarını Adana'nın Namrun ve Kızıldağ yaylası ile bazen de Kayseri'nin Talas'ında geçirirdi. Hac yolunun açıldığı 1946 yılında ilk defa hacca gitti.

Tekkelerin kapatılması ve dönemin hassasiyeti sebebiyle faaliyetlerini daha ziyade özel sohbetler şeklinde sürdürdü.

1951 yılında İstanbul'a geldi. İki yıl kadar İstanbul'da kaldıktan sonra 1953 yılında hac mevsiminde önce hacca, dönüşte de arkadaşı **Konyalı Saraç Mehmed Efendi**'yle Şam'a geldi ve oraya yerleşti. Buradaki Türk öğrencilere “*Rûhu'l-beyân*” ve “*Mektûbât*” gibi eserleri okutarak tasavvuf sohbetleri yaptı. Ertesi yıl Şam'a yerleşme kararından vazgeçip İstanbul'a döndü. Bilâhere âilesi yanına geldi. Ancak bu Şam hicreti dokuz ay kadar sürdü. Dokuz ay sonra tekrar İstanbul'a geldi. İstanbul'a bu gelişlerinde önce Bayezid-Lâleli'ye, sonra da Erenköy'e yerleşti.

İstanbul'da bulunduğu yıllarda da Adana'daki gibi bir yandan Erenköy Zihnipaşa Camii'ndeki (bkz: resim-2) vaazları ve husûsî sohbetleriyle irşad hizmetini yürütürken diğer yandan da el emeğiyle çalışıp kazanmaya önem verdiği için bir ticârethânenin muhasebe defterlerini tutarak geçimini temin etti.

Resim-2

Onun bu vaaz, irşad ve sohbetlerinden cemiyetin her sınıfından, fakir, zengin, okumuş, okumamış, esnaf, işçi, memur, tüccar ve fabrikatör gibi binlerce insan istifâde ederek feyiz almış, istikamet bulmuş ve böylece etrafında yepyeni bir nesil teşekkül etmiştir. İhvânını mânevî himâye kanatları altında toplayarak onları cemiyetin her türlü kötü cereyanından korumaya çalışmıştır.

Ömrünün son yıllarında şöhretinin artması ve dışarıda kendisine iltifatın nazar-ı dikkati celbedecek seviyeye ulaşması sebebiyle kûşe-i uzlete çekildi. İhvâmî ile gerek devlethanesinde ve gerekse Ramazan'da hatimle kılınan teravih namazlarında görüşüyordu. Bu vesile ile onlara İslâmî düsturları Muhammedî hakikatları ve Nebevî ahlâkı anlatarak hâliyle ve kâliyle onları irşad ediyordu.

Şam'dan İstanbul'a döndüklerinde zevceleri **Vâlide Hanım**'a: "İstanbul'a tekrar geldik ama gönlümüz Medîne'de atıyor. Ahîr ömrümüzde oraya hicret etmeyi arzu ederiz" buyuran **Sâmi Efendi** 1979 yılında gönlündeki muhabbeti-i **Rasûlüllâh** ateşiyle Belde-i Tâhire'ye hicret etti. Çünkü onun son arzusu **Rasûlüllâh** (Salâllâhu Aleyhi ve Sellem) Efendimizin şehrinde **Hakk**'a varmaktı.

Nitekim 1957 senesinde yakınları kendilerine Eyüp Sultan'dan kabir yeri almayı teklif ettiklerinde: "Herkesi arzusuna bıraksalar biz Cennetü'l-Bakî'yi arzu ederiz" buyurmuşlardır.

Cenâb-ı Hakk sevdiği kulunun arzusunu kabul buyurdu ve İstanbul'da bulunduğu yıllarda mübtelâ oldukları amansız hastalık, orada da yakasını bırakmadı. Fakat o, en acılı ve ağrılı zamanlarında bile hiçbir şikayette bulunmamış ve yüzünden tebessümü eksik olmamıştır.

Vefatı; 10 Cemâziyelevvel 1404 /12 Şubat 1984 Pazar günü saat 04.30'da vâkî olmuş ve Cennetü'l-Bakî'ye defnolunmuştur. Rahmetullahi aleyh.

Vefatına şu ifadelerle tarih düştü:

*"Kutb-i vâsîlîn-i gavs-ı şuyûh-ı izâmî,
Nûr-i hüdâ mürşid-i merdûm-ı ihtirâmî.*

*Belde-i Tâhire'de tevhidle deyüp Allâh,
Vasl-ı cinân eyledi Şeyh Mahmud Sâmi."*

- Şemâili -

Sâmi Efendi (Kuddise Sirruhû) uzuna yakın orta boylu, nahif bedenli, buğday tenli, seyrek sakallı, kıvrıkcık saçlı, ela gözlü mücessem bir nurdu. Mehâbetinden yüzüne bakmak, hele göz göze gelmek kâbil olmazdı. Hatta onun nazarlarından müteessir olup cezbeyle düşüp bayılanlar bile olurdu. Temiz ve düzgün giyinirdi. Sakalı bir tutamı geçmezdi. Saçlarını ya tamamen kestirir veya kulak memesine kadar uzatırdı. Bütün bunlar sünnet-i seniyyeye imtisallerinden.

- Üstün Ahlâkı -

Sâmi Efendi (Kuddise Sirruhû) çok az yer ve içerdî. Sohbetlerinde sıkça az yemenin faziletinden ve çok yemenin zararlarından bahseder, ayrıca bu hususu âyet-i kerîme, hadîs-i şerîf ve hikmetli sözlerle de anlatırdı. Zaten kendisi sünnet üzere günde iki öğünden fazla yemezdi. Yediği zaman da yarım dilim ekmek ve bir kaç lokma katıkla kifâf-ı nefis ederdi. İhvanla birlikte yenildiğinde "İhvanla yenilende bereket vardır ve bundan suâl olunmayacaktır" buyurarak fazlaca yenilmesine müsâade ve hatta teşvik ederlerdi.

Az uyurlardı, seher vaktini ihyâ etmek en büyük zevkleri idi. Evinde misafir kalanlar veya kendileriyle bir yolculuğa çıkanlar, gecenin hangi saatinde kalksalar onu ayakta bulurlardı.

Az konuşurlardı. Konuştukları zaman ya hikmet söylerler veya nasihat ederlerdi. Değilse sukûtu ihtiyar ederlerdi. Nitekim merhum **Ali Yektâ Efendi** şöyle diyor: “Evliyâullâhın tasarrufları ya kavlen ya da hal ile olur. **Sâmi Efendi**’nin tarassufu hal iledir. Kelâmî dergâhının en feyizli günlerinde oraya devam eden pek çok ulemâ ve fuzalâ vardı. Fakat **Sâmi Efendi** o zaman pek genç olmasına rağmen bugünkü gibi kâmil ve hal sahibi idi.”

Ali Yektâ Efendi müftülüğünün yanısıra Kelâmî dergâhında seyr-u sülûkunu **Esad Efendi** (*Kuddise Sirruhû*)dan tamamlayarak hilâfet icâzetnâmesi almış bir zattır. O zat, bu icâzetnâmesini ömrü boyunca saklamış ve bir gün tesâdüfen o icâzetnâmeye muttali olan yakınlarına “Onu sakın kimseye söylemeyin. O vazifenin ehli ve salâhiyetlisi **Sâmi Efendi**’dir” demişti.

- Bazı Ahvâli -

- Sohbetlerinde sık sık:

﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ ﴿٨٩﴾ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾

“Ne hiçbir malın, ne de oğulların (hiçbir kimseye) fayda vermeyeceği gün. Ancak o kimse müstesnâ ki (mânevî hastalıklardan tamamen kurtulmuş) selim bir kalple Allâh’a gelmiştir” (*Şu‘arâ Sûresi:88-89*) âyet-i kerîmesini okuyarak kalb-i selîmi îzah ederlerdi.

Onun tefsirine göre kalb-i selîm, ne incinen, ne de inciten kalpti. “İncinmemek incitmemekten daha zordur. Çünkü incitmemek eldedir amma incinmemek elde değildir” derlerdi. Ve ilâve ederlerdi: “Fakir, hiç kimseden incinmem ve kimseyi incitmemeye çalışırım.” Gerçekten de bir asra yaklaşan ömrü boyunca onun hiç kimseyi incittiği görülmemiştir.

- **Sâmi Efendi** (*Kuddise Sirruhû*) kendisini **Allâh-u Te‘âlâ**’ya ve Onun kullarına hizmete adanmış bir **Hakk** dostu idi. Daha sülûkünün ilk yıllarında “Yaratılanı Yaratan’dan ötürü sevmek” esasına bağlı kalarak, hizmeti sohbe, gayreti de himmete vesile bilerek şevkle çalışırdı.

Nitekim Kelâmî dergâhı bağlularından Cide müftüsü **Hüseyin Efendi**’ye yaptığı hizmetler

her türlü takdirin fevkinde. Kelâmî dergâhında bulunan **Hüseyin Efendi** son zamanlarında hastalanır. Hastalığının şiddeti her geçen gün artar ve nihayet Müftü Efendi yatağından kalkamaz olur. Mürîdân birer hafta nöbetleşe bakmaya başlarlar. Hastalığın şiddeti daha da artınca acele ailesine bir telgraf çekilmesi kararlaştırılır.

Bu haberi duyan o zamanlar dergâhın en genç müridi bulunan **Sâmi Efendi**, mürşidi **Esad Efendi** (*Kuddise Sirruhû*) ya: “Efendim! Müsaade buyurursanız da Müftü

Efendi’ye ben baksam ve âilesine telgraf çekilmese” der. **Esad Efendi** (*Kuddise Sirruhû*) da bu teklifi memnuniyetle kabul eder. **Sâmi Efendi** (*Kuddise Sirruhû*) bundan sonra tam on sekiz ay Müftü Efendi’ye en güzel şekilde hizmet eder ve görenler onun bu hizmetine imrenirler. Müftü Efendi de yaşlı gözlerle: “**Allâhum!** Bana ne ihsanda bulunmuşsan hepsini **Sâmi Efendi**’ye bağlıyorum” diye münâcatta bulunur ve **Esad Efendi** (*Kuddise Sirruhû*) ile görüştüklerinde de: “**Sâmi Efendi** evladımız, bize hizmette inşâllâh **Hakk**’ın rızasına erdi” diye tebşîratta bulunmuştur.

- Aslında hayli zamandan beri dergahtaki hizmetlerin ekserisi bu genç ilmiyeli derviş tarafından görülmekteymiş. Gece herkes yatağına yattığında o, gizlice kalkar, yapılacak hizmetleri ifâ eder, her tarafı temizler, suları ısıtır ve öyle yatağına yatarmış.

Az uyurlardı, seher vaktini
ihyâ etmek en büyük
zevkleriydi. Evinde misafir
kalanlar veya kendileriyle
bir yolculuğa çıkanlar,
gecenin hangi saatinde
kalksalar onu ayakta
bulurlardı.

Mahmut Sâmî Efendi, Ali Yekta Efendi, Ömer Nasuhi Bilmen Efendi, Ali Haydar Efendi Hazretleri'nin görüştüğü devrin ileri gelen âlimlerindedir.

Nitekim Cide müftüsü **Hüseyin Efendi**, sağlıklı zamanlarında erken kalkmaya çalışıp bu hizmetlerin kimin tarafından yapıldığını öğrenmek istemiş ama bu mümkün olmazmış. Bir sefer akşamdan yatmamaya karar vererek bir kenara gizlenmiş. Yatağından kalkıp bu hizmetleri gören **Sami Efendi** tam çöp tenekesini alacağı sırada **Hüseyin Efendi** tenekeyi kapmış ve: "Evladım bu hizmeti de fakire müsaade buyur" demiş. **Sâmi Efendi** nezaketle almak istemişse de **Hüseyin Efendi**: "**Allâh** aşkına bırak" deyince **Sâmi Efendi** de bu hizmeti ona bırakmış.

- İrşad vazifesiyle memleketi Adana'ya gönderildiğinde oradan İstanbul'a mürşidine hediyeler göndermek âdetiydi. Fakat o, hediyelerinin bizzat kendi elinin emeği olmasına büyük itina gösterirdi. Rivayete göre ekinler biçildikten hasad toplandıktan sonra tarlalara gider, yerlere dökülen başakları toplar, onları güzelce bulgur yapar ve İstanbul'a gönderirdi. Onun bu haline muttali olan babası: "Oğlum, benim ambarlarım buğday oldu. Niçin Efendi'ne onlardan göndermiyorsun?" deyince: "O kapıya lâyük olan el emeği, göz nurudur" buyurmuşlar.

- **Sâmi Efendi Hazretleri** kendisini sevenleri ve bağlılarını eski kültürümüze ve bâhusûs eski(meyen!) harflerle okuyup yazmayı öğrenmeye sevk ederlerdi. Hatta bu yüzden son yıllara kadar eserlerini yeni harflerle neşre müsaade etmemişti.

Ayrıca kendileri iyi derecede Fransızca bildikleri halde Batı kökenli kelimelerin Türkçe'de kullanılmasından hoşlanmazlar, böyle Fransızca veya Latince asıllı kelimeleri asla kullanmazlardı.

Mesela ilaçların isimlerini bile Latince adıyla değil, kendilerinin ona taktıkları bir ad veya sıfatla zikrederlerdi. Kırmızı hap, pembe şurup gibi. Bu davranış lisanda özentî merakıyla Batı kökenli veya uydurma kelime kullanmaya özenenlere büyük bir ibrettir.^[3]

- Sohbetlerinde nefis düşmanının insana kurduğu tuzaklardan bahseder ve nefsin tehlikesinden korunabilmek için şunları tavsiye buyururlardı:

- 1) Açlık, az yemek ve oruca devam etmek.
- 2) Az uyumak ve teheccüde devam etmek.
- 3) Huşû ile ibadet etmek ve manasını düşünerek Kur'ân-ı Kerîm okumak.
- 4) Zikr-i dâim içinde bulunmak.
- 5) Sâlih ve sâdıklarla beraber olmak.

- **Sâmi Efendi Hazretleri** daima huzûri ilahîde bulunduğu ve her nefesinin son nefesi olabileceği düşüncesiyle hep abdestli bulunmaya ve abdest üstüne abdest almaya büyük itina gösterirdi. Nitekim onun muhasebesini tuttuğu bir zâtın tespitine göre **Sâmi Efendi Hazretleri** muhasebe defterlerini abdestli yazardı. Yazma işi bitince defterleri kaldırır, abdest alır ve bir miktar Kur'ân-ı Kerîm okurdu. Az sonra ezan okununca bu sefer namaz için tekrar abdest alırlardı.

- Tebliğdeki Nezâketi -

1963 yılının temmuz ayında Üsküdar'da bir nişan cemiyetinde şöyle bir hâdise cereyan etmiş:

Aşr-ı şerîf ve sohbetten sonra sıra nişan yüzüğünün takılmasına gelince nadide bir tepsi üzerinde altın bir yüzük getirilmiş. Kendilerine yüzüğü takmak hususunda istirhamda bulunduğu konu ile alakalı hiçbir şey söyleyerek yüzüğün bir başkası tarafından takılmasını münasip görmüşler.

[3] - Bizim lisanımızda yapılan katliam başlı başına değinilmesi gereken bir konudur. Harf Devrimi, Türkiye'de [1 Kasım 1928](#) tarihinde 1353 sayılı "Yeni Türk harflerinin kabul ve tatbiki hakkında Kanun"un kabul edilmesi ile başlamıştır ki inşâallah bu konu hakkında da bir makale hazırlamak nasip olur.

İkinci namazı yaklaşınca abdestli oldukları halde her zamanki âdetleri üzere abdest üzerine abdest almışlar ve abdestten sonra damadı özel olarak yanlarına çağırıp tatlı ve anlamlı bir tebessümle ve yumuşak bir edâ ile: “Evlat! Biz, bu altın yüzüklerimizi hanımlarımıza hediye ettik. Siz de bunu hanımınıza hediye edersiniz inşaallah” diyerek mânen eşsiz bir değeri olan kendi gümüş yüzüğünü mübarek parmağından çıkararak: “Bunu da size nişan yüzüğünüz olarak hediye ediyorum” buyurmuşlar.

Sâmi Efendi Hazretleri'nin insanları toplum içerisinde rencide etmeden ve en münasip vakti gözeterek ikaz etmesi, irşad ve tebliğdeki incelik, nezaket ve hassasiyet cihetinden ne kadar da ibret vericidir!

- Kendisi Hakkındaki Medh-ü Senâlar -

- **Esad Efendi** (*Kuddise Sirruhû*)nun **Sâmi Efendi**'ye verdiği icâzetnâmede şöyle diyordu: “Muhterem ihvanımıza şunu arz edebilirim ki; bâtınını tasfiye ve nefsinin tezkiyeye talip olanların **Sâmi Efendi**'nin sohbetlerine devam ile açıklayacağı usûl ve âdâba gösterecekleri gayret ve ihtimam sayesinde bu isteklerine kavuşacaklarda şüphe yoktur.” (*Mektûbât*, 134. Mektup)

- Yine şeyhi **Esad Erbilli Hazretleri** onun hakkında şöyle buyurmuşlardır: “Yeryüzünde melek görmek isteyen **Sâmi Efendi** evladımızın yüzüne baksın. **Sâmi** evladımın edebine melekler gıpta ederler. Mahviyeti^[4] benden fazladır.”

- **Sâmi Efendi** Hazretleri kendisini tekkesinde ziyarete geldiği zaman, üstâdımızın üstâdı ve dört mezhep müftüsü **Hacı Ali Haydar Efendi** Hazretleri (*Kuddise Sirruhû*) ayakları tutmadığı halde bu yüce misafirini kapıda karşılamak için sürünerek kapıya yaklaşmak isterdi. Onu görünce:

“Ey **Sâmi Efendi**! Sen kendini gizle bakalım, daha ne kadar gizleyeceksin” derdi ve “Bu ayaklarım tutsa ben de seni ziyaret etmek isterdim” buyururdu.

- Yine **Ali Haydar Efendi** Hazretleri (*Kuddise Sirruhû*)nun şu kelâmı meşhurdur:

[4] - Kendini aradan çıkarıp nefesine kıymet vermeme hali.

“İki şeyh bize sevdirdi. Biri **Alvarlı Efe**, biri de **Mahmut Sâmi Efendi**.”

- **Bekir Haki Efendi**^[5] de **Sâmi Efendi**'yi sevip takdir edenlerdendi ve **Sâmi Efendi**'nin bir sohbetinden dönerken şunları söylemişti: “Bu zenginleri ve makam-mevki sahiplerini saatlerce diz üstü sessizce oturtmak, boğazdan gelen bir gemiyi Sarayburnu'nda akıntıya karşı durdurmaktan daha zordur. Bizler bu işi yapamayız. Bunu ancak **Sâmi Efendi** yapabilir.”

- Son devrin Osmanlı âlimlerinden, altı ay diyanet işleri başkanlığı da yapmış olan ilmi-hal sahibi Ömer Nasûhi Bilmen (*Rahimehullâh*) **Sâmi Efendi**'yi bir ziyaretinden sonra dışarı çıkarken şöyle demişti: “Bizim elde ettiğimiz ilimden maksat şu zâtın halini iktisâp (elde) etmektir.”

- **Ali Yakub Hoca Efendi**: “Takva bâbında bütün evsâfıyla selef-i sâlihinin zâhid ve âbidlerini andıran bu zâtın kemâlât-ı mâneviyesi hakkında söz söylemek bizim gibi nacîz bir abd-i âcizin kârı değildir” demiştir.

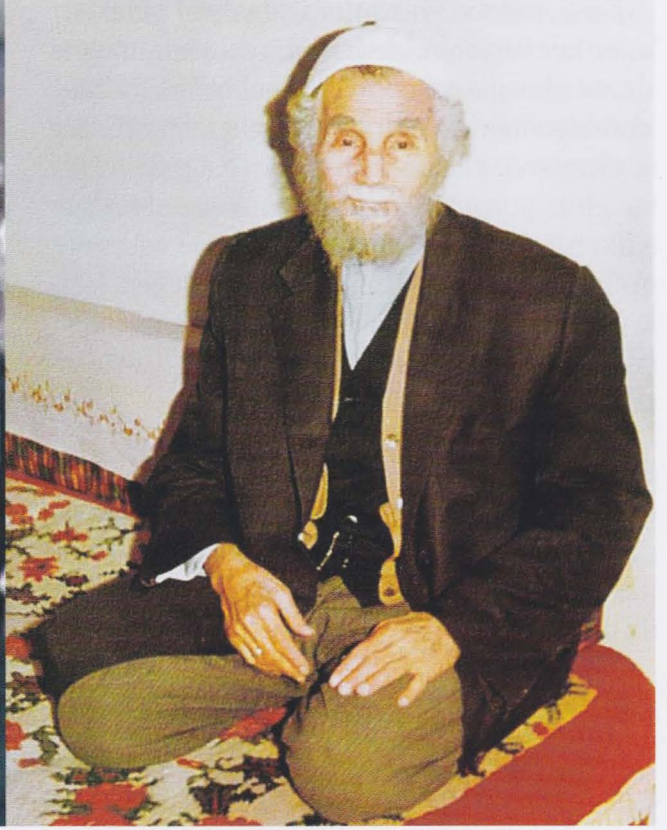
- **Mâhir İz Hoca Efendi** gördüğü bir rüya üzerine muhib ve bağlıları arasına katıldığı **Sâmi Efendi Hazretleri** hakkında: “O **Hazreti Sâmi**'dir. Biz devr-i pâdişâhîden beri neler gördük, fakat böylesine tesadüf etmedik” demiştir.

- Necip Fazıl Kısakürek merhum da **Sâmi Efendi Hazretleri** hakkında şöyle demiştir: ”

Sâmi Efendi'yi tanırım. İki kere elini öpme şerefine erdim. **Sâmi Efendi** gökten inen taze yağmur gibidir, hidrofilli pamuk gibidir, yaralara konur, tedavi edilir.”

[5] - Bu zatla alakalı olarak **Mahmut Efendi Hazretlerimiz** (*Kuddise Sirruhû*) şöyle buyurmuşlardır: “Râbıtâ ile varlık eriyor, cisim gene yerindedir ama müşahedededen yok oluyor. Vücûden var ama şuhûden yok oluyor.”

Ulemâdan **Bekir Hâkî Efendi** vardı. **Efendi Babam** (*Kuddise Sirruhû*)dan tarikat dersi almıştı, işte o zat demişti ki: ‘Oturdüğüm yerden yıldızları gördüm.’ Nasıl gördü? Halbuki odasının çatısı ve tavanı yerinde duruyordu. O çatı, o tavan vücûden var ama şuhûden yok oluyor, müşahedededen kalktı.”

Mahmut Sâmî Efendi Hazretleri bir Hac yolculuğunda Şam-ı Şerîf'teki ziyaretlerde bulunuyor.

- Eserleri -

“*Mükerrem İnsan*” (İstanbul 1983); “*Hazreti İbrâhim aleyhisselâm*” (İstanbul 1984); “*Hazreti Yûsuf aleyhisselâm*” (İstanbul 1984); “*Yûnus ve Hûd Sûreleri Tefsîri*” (İstanbul 1984, 4. bs.); “*Bedir Gazvesi ve Enfâl Sûresi Tefsîri*” (İstanbul 1985, 4. bs.); “*Uhud Gazvesi*” (İstanbul 1984); “*Tebük Seferi*” (İstanbul 1984); “*Hazreti Ömerü'l-Fâruk radyallâhu anh*” (İstanbul 1984); “*Hazreti Aliyyü'l-Murtezâ radyallâhu anh*” (İstanbul 1984); “*Hazreti Hâlid bin Velid radyallâhu anh*” (İstanbul 1984); “*Ashâb-ı Kirâm Menâkıbı*” (1-2, İzmir, ts.); “*Musâhabe*” (1-4, İstanbul 1984); “*Hazreti Ebû Bekir Sıddîk radyallâhu anh*” (İstanbul 1985); “*Bakara Sûresi Tefsîri*” (İstanbul 1985); “*Fâtîha Sûresi Tefsîri*” (İstanbul 1987); “*Duâlar ve Zikirler*” (İstanbul 1987, 3. bs.); “*Hazreti Osman Zinnûreyn radyallâhu anh*” (İstanbul 2003); “*Bayram Sohbetleri*” (İstanbul 2005; Sami Efendi'nin sohbetlerinden yazıya geçirilmiştir).

Eserlerinin tümü “**Mahmud Sâmî Ramazanoğlu Külliyyatı**” adıyla 7 cilt halinde Erkam Yayınları tarafından basılmıştır.

Ayrıca hayatı ve şahsiyeti hakkında Sâdık Dânâ (Musa Topbaş) “*Sultânü'l-ârifin eş-Şeyh Mahmud Sâmî Ramazanoğlu*” (İstanbul 1991), Osman Karabulut “*Ârifler Sultanı Ramazanoğlu Mahmud Sami*” (Konya 1994), Mustafa Özdamar “*Ramazanoğlu Mahmud Sami Efendi*” (İstanbul 2000) adlı eserleri kaleme almışlardır.

(Esad Erbîlî, *Mektûbât -nşr. H.Kâmil Yılmaz, İrfan Gündüz-; Vehbi Vakkasoğlu, Maneviyat Dünyamızda İz Bırakanlar; Sâdık Dânâ, Sultânü'l-ârifin eş-Şeyh Mahmud Sâmî Ramazanoğlu; Prof. Dr. Hasan Kâmil Yılmaz'ın “Ramazanoğlu Mahmud Sâmî Efendi -Kuddise Sirruhû-” adlı makalesi, Altınoluk Dergisi, Yıl:1994, Sayı:95, Sayfa:32; Prof. Dr. Necdet Tosun, İsam-İslam Ansiklopedisi, 34/442*)

(Vefâtı: 28 Rabîulâhir 1336 /10 Şubat 1918)
 VEFÂTININ MİLÂDÎ 98. / HİCRÎ 101. SENE-İ DEVRİYESİNDE
 ULU HAKAN 2.ABDÜLHAMİD HÂN'I (1842-1918)
 RAHMETLE VE TÂZİMLE YÂD EDİYORUZ

SULTAN 2.ABDÜLHAMİD KİMSEYE YARANAMADI

Fransız İhtilali'nden sonra yayılan hürriyet ve serbestlik düşünceleri Osmanlı ülkesinde de yayıldı. Kendilerini geleneklerin tahdidi altında görmek istemeyen bir entelektüel grup teşekkül etti. Bunlar hürriyetin beşiği olarak bildikleri Fransa'ya hayrandılar. Zamanla bürokraside de kendilerine taraftar buldular. Böylece 1876 yılına gelindi. **Sultan Abdülaziz** tahttan indirilip yerine yeğeni **Sultan 5. Murad** geçirildi. Yeni padişah meşrûtiyete yanaşmayınca o da tahtını kaybetti. Şehzade **Abdülhamid Efendi**, ihtilalcilerin başı olan **Midhat Paşa**'ya (bkz: resim-1) meşrûtiyet ve anayasa sözü vererek tahta çıkmaya muvaffak oldu. Meclis toplandı. Prusya ve Belçika'dakine benzer bir Kanûn-i Esâsî (anayasa) (bkz: resim-2) hazırlandı.

Resim-1

Meşrûtiyet hükümeti, ülkeyi 93 Harbi^[1] felaketine sürükledi. Ruslar galip geldi. Mağlubiyetin faturası çok ağır oldu. 1877-1878 senesindeki bu harpte ülke topraklarının mühim kısmı kaybedildi. Tarihte emsâli görülmemiş bu felaket üzerine padişah meclisi feshederek meşrûtiyeti askıya aldı. Kanûn-i Esâsî yürürlükte kaldı ama bir daha seçim yapılmadığı için meclis toplanamadı. Padişah harbin zararlarını diplomatik yollardan hafifletmeye çalıştı. 30 sene saraydan idare ettiği ülkeyi; maarif, ziraat, ticaret ve sanayi bakımından geliştirmeye çalıştı. Demir yollarına ehemmiyet verdi. Bugün en iyi işleyen müesseselerden çoğu, bu zamandan kalmadır.

Sultan 2.Abdülhamid Avrupa'nın güçlü devletleri arasında bir denge siyaseti gözettili. Balkan devletçiklerini ve Osmanlı ülkesindeki gayrimüslim cemaatleri birbiriyle hasım halinde tutmaya itina etti. İslâm birliği siyaseti adına dünya Müslümanları üzerinde halifelik nüfuzunu vurguladı. Bu da en çok zamanın önde gelen sömürgeci devletlerini endişelendirdi. İngiltere bu asırda dış siyasetini halifeliği kaldırmak, hiç değilse **Sultan 2.Abdülhamid**'i tahttan indirmek üzerine kurdu.

[1] - Bu harp hicrî 1293 tarihinde vâki olduğundan bu isimle anılmıştır.

Hürriyet Bayramı

1896 yılında rejim muhalifleri, İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni kurdu. Mason kulüpleri tarzında teşkilatlanıp çalışan bu cemiyet, bilhassa asker ve memurlar arasında hızla taraftar buldu. 1908 yılında Selanik'teki Üçüncü Ordu subayları ayaklanıp Askerî Müfettiş **Şemsi Paşa**'yı vurdu. Bunun üzerine Padişah, meşrûtiyet ilânına mecbur kaldı. Tarih 23 Temmuz (eski takvimle 10 Temmuz) idi. Meclis toplandı. Bu tarih Hürriyet Bayramı ilan edildi. Halk, Fransız İhtilali'ndeki gibi, "Hürriyet, Müsâvât (Eşitlik) ve Uhuvvet (Kardeşlik)" sloganları ile sokağa döküldü. Her taraf bayraklarla süslenmişti. Yakalara meşrûtiyet kokartları takılıyor, meşrûtiyet kartpostalları yok satıyordu. Bandolar, "Yaşasın Vatan! Yaşasın Millet! Yaşasın Terakki Cemiyeti!" çığlıkları arasında marşlar çalıyordu.

Resim-2

Meşrûtiyet devrinin ilk icraatı sansürün kaldırılması oldu. O zamana kadar gazeteler umûmî ahlâk ve âdâba aykırı, asayiş bozucu, halkın zihnini karıştırıcı neşriyat yapamazdı. Kitaplar da dine, ahlâka ve ilmî prensiplere uygunluğu bakımından tetkik edilip izin verilmedikçe basılamazdı. 24 Temmuz günü gazeteciler toplanıp müsveddeleri sansüre vermeme kararı aldı ve gazeteler bu şekilde basıldı. 24 Temmuz sonradan gazeteciler bayramı kabul edildi. Bununla beraber daha sonra darbecilerin sansürü **Sultan 2.Abdülhamid** devrini mumla aratacaktı!

Sansür kalkınca, gazeteler her gün **Sultan 2.Abdülhamid** ve devr-i sâbık (eski devir) aleyhinde neşriyat yaptılar. Olmadık söz ve iftiralarla padişahı lekelemeye çalıştılar. Bu neşriyat öyle bir hal aldı ki, halk bile padişahı gözden çıkarttı. Benzeri hal 1961'de Adnan Menderes için de bahis mevzuu olmuştur.

Padişah Gitti Ama Ya Sonrası?

HAREKET ORDUSU KUMANDA HEYETİNDEN BİR GRUP. Önde ortada Mahmut Şevket Paşa, solda Hüseyin Hüsnü Paşa, ortada soldan ikinci İsmet Bey (İnönü), üçüncü İsmail Hakkı Bey, dördüncü Enver Bey. Resmin çekildiği tarihte Mahmut Şevket Paşa I.II.III. Ordular Müfettişi idi.

Resim-3: Sultan 2.Abdülhamid'i tahttan indiren Hareket Ordusu kurmay heyeti: Önce ortada Ordular Müfettişi Mahmud Şevket Paşa, solda Hareket Ordusu Kumandanı Hüseyin Paşa, arkada soldan 2. İsmet İnönü, 3. İsmail Hakkı, 4. Enver (!)

İngiltere, kurulmasına yardım edip el altından desteklediği İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin, Germanofillerin yani Alman sempatanlarının eline geçtiğini görünce, bir karşı darbe yapıp idareyi Anglofillere yani İngiliz sempatanlarına teslim etmek istedi.

İttihatçıların meşrûtiyeti korumak üzere İstanbul'a mevzilendirdikleri avcı taburlarında isyan çıkarttı. 31 Mart Vakası (1909) denilen bu isyan sebebiyle, İstanbul karıştı, kan gövdeyi götürdü. Selanik'te toplanan başıbozuk gönüllüler Hareket Ordusu (bkz: resim-3) adıyla İstanbul'a yürüdü. İsyandan padişah mesul tutulup tahttan indirildi. İngilizler iktidarı ele alamadılar ama halifelik gücünden çekindikleri **Sultan 2.Abdülhamid**'den böylece kurtuldular.

31 Mart Vakası'nın mesuliyeti İttihatçılar tarafından padişaha yüklenmişti. Halbuki padişahın bu işte en ufak bir dahli yoktu. Bunu zaman içinde İttihatçılar bile itiraf etmiştir. Padişahın Hareket Ordusu'na kardeş kanı dökmek istemediği için müdahale etmediği söylenir. Ancak padişahın İstanbul'daki askerlere güvenmediği daha doğrudur. Şurası da bir hakikattir ki tahta çıktığından bu yana en ufak teferruatla bile uğraşmak zorunda kalan veya kendisini öyle hisseden padişah yaşlanmış, yorulmuş ve usanmıştı. Yapayalnızdı. Vezirler, askerler, ulemâ, hatta kendi ailesi bile padişahın yüz çevirmişti. Memleket menfaatini düşündüğü için etrafındakilerin haksız emel ve beklentilerine cevap vermekten kaçınan idareciler hep bu âkıbete mâruz kalır.

2.Abdülhamid Tahttan İndiriliyor

İsyanı bastırmak üzere İstanbul'a gelen Hareket Ordusu Yıldız Sarayı'nı sarıp ablukaya alarak açlığa mahkum ederken; bir yandan da mecliste padişahın tahttan indirilmesi müzâkere ediliyordu. Padişah muhâkeme edilmek istediye de, İttihatçılar "Ya beraat ederse, halimiz nice olur?" diyerek çekindiler. Zaten anayasaya göre padişah gayrimesul idi. Hal (tahttan indirmek) için fetva gerekiyordu. Fetva Emimi **Nuri Efendi** fetvayı yazmak istemedi, buna zorlanınca da istifa etti. Mebus **Elmalı Hamdi Efendi**'nin hazırladığı metin, meclise zorla getirilen Şeyhülislâm **Ziyâuddin Efendi**'ye aksi takdirde padişahı öldürme tehdidiyle imzalatıldı.

Fetvada isyana sebep olmak, mâsum insanların öldürtmek, din kitaplarını yaktırmak, devlet malını israf etmek gibi gülünç sebepler sıralanıyordu. Meclis Reisi **Gazi Ahmed Muhtar Paşa**, padişahın tahttan indirilmesi hususunda kanun teklifi verdi.

Resim-4

Tarihte görülmemiş bir garâbet örneği olarak fetva mecliste oylandı. Mebusların müspet oy vermekte çekinmesi üzerine kürsüye gelen **Talat Bey** (bkz: resim-4), komitacı kimliği ile mebusları tehdit ederek muhaliflerin ayağa kalkmasını istedi. Kimse ayağa kalkmadı. Sadece ayandan **Yorgiyadis Efendi** kalkıp: “Yazıktır! Hepiniz padişahın ekmeği ile yetiştiniz” diye itirazda bulununca, “Yobâz, hâin, mürteci” haykırışlarıyla yaka paça meclisten atıldı. Müslümanların halifesine meclisteki onca sarıklının değil de, bir Rum’un sahip çıkması da tarihin enteresan vâkıalarındandır.

27 Nisan’da meclis kararının padişaha tebliğ vazifesi; bir Ermeni, bir Yahudi, bir Gürcü ve bir Arnavut’tan müteşekkil heyete verildi. Heyetin reisi **Emanuel Karasso**, **Talat Bey**’in bankeri ve sırdaşı olup, Filistin’de bir Yahudi devletine karşı çıktığı için padişaha dış bile-yenlerdendi.

Sonradan padişahın “Müslümanların halifesine tahttan indirildiğini tebliğ edecek başka kimse bulamamışlar mı?” diyerek garipsediği heyet huzura çıkınca yekten: “Millet seni azletti. Canın emniyettedir” dedi.

Olup biteni metânetle karşılayan **Sultan 2. Abdülhamid**: “Kader böyleymiş. **Allâh** biliyor ki benim bu isyanda hiç dahlim yoktur. Ömrüm boyunca devletin, milletin iyiliğine çalıştım. Şimdiden sonra Çırağan’da oturmama müsaade olunursa, milletime dua etmeye devam ederim” diye cevap verdi. Ancak hâlâ padişaktan çekinen hükümet kendisini Selanik’e sürgün etti.

Böylece İttihatçılar, kendilerine karşı tertiplenen bu isyan sayesinde büyük bir problemi çözerek padişaktan kurtuldular. Yıldız Sarayı tarihte görülmemiş bir yağmaya sahne oldu. Hareket Ordusu zabıt ve erleri saraydaki para, mücevherat ve mefruşatı paylaştı. Sonradan (1919’da) bu yağma mahkemeye çıkarıldı, kimlerin ne çaldığı gazetelerde ilan edildi. Bir iki isim sayılsa bugün kıyamet kopar.

Sultan 2. Abdülhamid’in bütün mal varlığına el konuldu. Saraydaki kadınlar ve hizmetkârlar sokağa atıldı. Bazılarını aileleri bulup aldı. Bazıları Dârülaceze’ye girebilme saadetini buldu. Bazıları bekçi, polis, hamal, kayıkçılar tarafından götürüldü.

Bazıları soğuk ve açlıktan hayatını kaybetti. Bazıları karşılaştıkları felakete dayanamayıp hayatına son verdi. Saray kadınları sokağa atıldı. Böylece hürriyete kavuşturuldular (?!). Bu sahneler, tarihimizin en acı sayfalarından biridir. **Sultan Abdülaziz**’in ailesine de benzer muameleler reva görülmüştü.

31 Mart Vakası’nın hemen ardından Kanun-i Esasî’de mühim değişiklikler yapılarak Osmanlı Devleti’nin rejimi tam manasıyla demokratik monarşi hâline getirildi. Padişahın bütün salâhiyetleri elinden alındı. Kısa bir zaman sonra İttihatçılar demokrasiyi askıya alıp kendi diktatörlüklerini kurdular. Böylece sarayın istibdadına dayanamayanlar, çok daha ağırlıca mâruz kaldılar. Memleket pes peşe savaşlar ve toprak kayıpları ile büyük bir felakete uğradı. **Sultan Abdülhamid**’in ülkede yürüttüğü bayındırlık, maârif ve sağlık hizmetleri akamete uğradı.

Amansız bir partizanlık yanında komitacılık, yani her şeyi en iyi bilmek ve fikirlerini gerekirse öldüresiye kabullendirmek iddiası hayatımıza girdi. İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin mensupları tecrübesizlik ve ihtirasları ile memleketi harplere sürükleyip felaketini hazırladılar.

“
Eğer Herzl senin arkadaşın ise ona
nasihat et. Bu mevzuda bir adım
daha atmasın! Ben bir karış dahi olsa
toprak satmam. Zira bu vatan bana
değil Osmanlı milletine aittir. Milletim
bu toprakları kanlarını dökerek
kazanmışlardır. Neyle aldıysak onunla
geri veririz!”

Sultan 2.Abdülhamid'in Tahtına Mâl Olan Filistin

İsrail'in kurulması Yahudilerin iki bin yıllık hayaliydi. Enteresandır ki bu hayal Osmanlı Devleti'nin yıkılış sebeplerinden de birini teşkil eder.

Romalıların Kudüs'ü yakıp yıktığı 70 yıldan sonra Yahudiler dünyaya dağıldılar. Her yerde aşağılandılar, eziyete uğradılar. Nitekim o zamandan bu yana kendilerini bir devlet altında toplayacak kurtarıcı Mesih beklerler. Sahteleri bir yana, Mesih'in gelişi gecikince, bazı Yahudi idealistleri bir devlet kurmak üzere harekete geçti. İlk defa 1897'de İsviçre'nin Basel şehrinde toplanan bu topluluğa “Siyonist” denildi. Siyon, Kudüs'te **Hazreti Süleyman**'ın yaptırdığı Mescid-i Aksâ'nın üzerinde bulunduğu dağın adıdır. Burası Tevrat'ta kendilerine vadedilmiş topraktır (arz-ı mev'ûd). Şam toprağı gibi Filistin'i Kur'ân-ı Kerîm de mukaddes kabul eder. (İsrâ Sûresi:1)

Sultan 2.Abdülhamid'in İleri Görüşlülüğü

Siyonistler zamanın en güçlü ülkesi İngiltere'ye müracaat ettiler. Talepleri ciddiye alınmadı. Ancak hareketin giderek güçlendiğini gören

İngiltere; Uganda, Sibiryaya, Kıbrıs gibi yerleri teklif ettiyse de bu sefer Siyonistler yanaşmadı. Osmanlı hükümeti, toprak bütünlüğünü tehdit eden bu harekete karşı bazı tedbirler aldı 1871 senesinde daha iş resmîyete dökülmeden Filistin'in % 80'ini mîrî (devlete ait) arazi haline getirdi. **Sultan 2.Abdülhamid** tahta çıkınca Filistin'e Yahudi iskânını önleyici tedbirleri artırdı. 1883'te Yahudilere toprak satışını tahdid etti (sınırladı). Filistin'deki stratejik toprakları Hazine-i Hâssa denilen şahsi hazinesi hesabına satın almaya başladı.

1900 senesinde Kutsal Topraklar'a “Duhûliye (Giriş) Şartları” getirildi. Buna göre Filistin'i ziyaret edecek her Yahudi, üzerinde mesleği, milliyeti ve ziyaret sebebi yazılı bir tezkere veya pasaport taşıyacaktı. Yahudilerin elindeki bu tezkere Filistin'e ulaştıklarında resmi makamlarca alınıp kaydedilecek; 30 günlük müddetin dolmasından sonra sınır dışı edileceklerdi. Bunun ardından Filistin dâhil olmak üzere, bütün Osmanlı topraklarında ecnebi Yahudilere toprak satışı yasaklandı.

Bir Karış Veremem

Filistin'de Safed kasabasına yerleşip vatandaşlığa alınmak üzere 1891 tarihinde istidâ (dilekçe) veren 440 Yahudi'nin talebi, ileride bir Yahudi devleti kurulmasına yol açacağı gerekçesiyle reddedildi ve Osmanlı Devleti'nin Avrupalıların sürdürdükleri şahısların iskân yeri olmadığı belirtildi.

Bu arada hareketin önderi Budapeşteli **Theodor Herzl**, **Sultan 2.Abdülhamid**'le görüşmek istedi. Kabul edilmeyince, padişahın da dostu olan Polonyalı arkadaşı **Phillip Newlinsky** vasıtasıyla 1901 yılı Mayıs ayında bir teklif götürdü. Filistin'in Yahudi göçlerine açılması ve bölgenin muhtar bir Yahudi idaresine sahip olması karşılığında Osmanlı borçları ödenecek ve Avrupa âmme efkârında padişah lehinde propaganda yapılacaktı. Padişah bu teklifi reddetti. “Eğer **Herzl** senin arkadaşın ise ona nasihat et. Bu mevzuda bir adım daha atmasın! Ben bir karış dahi olsa toprak satmam. Zira bu vatan bana değil Osmanlı milletine aittir. Milletim bu toprakları kanlarını dökerek kazanmış-

lardır. Neyle aldysak onunla geri veririz!” şeklinde târihî bir cevap verdi. Ertesi sene teklifini tekrarladı ama yine reddolundu.

Sultan 2.Abdülhamid'i tahttan indirip iktidarı ele geçiren İttihatçılar, önce Hazine-i Hâssa (padişaha ait olan hazine) topraklarını devletleştirdiler. İşte en büyük fenalıklarından biri de **Sultan 2.Abdülhamid**'in emlâkını millîleştirmeleri olmuştur. O Yahudilerin intikalini önlemek için Filistin'de araziler satın alıp çiftlikler meydana getirmişti. Musul'da arkeolojik araştırma bahanesiyle petrol arayan İngilizleri takibe almış ve petrol sahalarını şahsî mülkü haline getirmişti. Bu millîleştirme ile demek ki İttihatçılar, Yahudi ve İngiliz efendilerini, ileride başlarını ağrıtabilecek bir dertten kurtarmış oldular.

Bu görüşü doğrulayan tarihî bir vâkıa zikredelim: **Sultan 2.Abdülhamid** Musul petrol sahalarına ait bir tapuyu meşhur **Celal Esat Arseven**'in babası **Esad Paşa**'ya ihsan etmişti. O da bunu muhimsemeyerek Ermeni seyisine hediye etti. Zira **Esad Paşa**'nın bu Ermeni seyisi meşhur **Gülbankyan**'ın babası idi. **Gülbankyan** o sırada Üsküdar'da tenekelerle gaz (kerosin) getirtip satan bir bakkaldı. **Esad Paşa** seyisine: “Bak bu arazide petrol varmış. Bunu bana padişah ihsan etti. Ben nasıl Musul'daki araziye sahip olabilirim? Senin oğlunun gaz yağı işleriyle uğraştığını söylemiştin. Belki o bunu değerlendirir. Al, senin olsun” demiştir.

Gülbankyan sırf bu tapu ile İngilizlerden yüzde beş hisse almış ve bu yüzde beşle yıllarca, Londra'da altın kakmalı Rols Royslarda gezmiş ve at yarışlarında hovardaca para harcamıştır. Hem de **Sultan 2.Abdülhamid**'in vârislerinin Avrupa'da aç yaşadığı ve bunlardan biri olan **Abdurrahim Efendi**'nin intihar ettiği bir sırada!!!

Filistin'e Yahudi iskânına da müsaade ettiler. “Türkiyasyon (Türkleştirme)” politikası takip ederek Osmanlı milletlerinin hepsine sıkıntı çektirmekle beraber, Yahudilere dokunmadılar. Çünkü iktidara geliş safahatında Yahudiler tarafından mühim yardımlar görmüşlerdi. Dahası içlerinde hayli Yahudi, Mason ve Dönme vardı. **Talat Paşa**'nın dostu Yahudi banker **Emanuel**

Karasso, Sultan 2.Abdülhamid'e tahttan indirildiğini tebliğ eden heyette idi.

Siyonistler 1917 yılında İngiliz hâriciye vekili **Arthur Balfour** ile anlaştı. Balfour Deklarasyonu çerçevesinde İngiltere, muhtemelen oyalamak üzere, Yahudilerin Filistin'de yurt tutmalarını kabul etti. Filistin, Suriye Cephesi çökünce İngilizlerce işgal edildi. Kaidedir ki, işgal topraklarında husûsî mülkiyete dokunulmaz. Ama devlet arazisi yeni devletin olur. Böylece Filistin'deki **Sultan 2.Abdülhamid**'e ait arazi İttihatçılarca devletleştirildiği için İngilizlerin eline geçti. Bu topraklara Yahudi iskânı giderek arttı. Artık Yahudiler ihya ve satın alma yoluyla diledikleri gibi toprak sahibi de olabiliyordu. Araplar ekonomik bakımdan zor duruma düşürülerek topraklarını satmaya mecbur edildi. Vaktiyle çok sayıda Arap vergi korkusuyla toprağını kendi adına tescil ettirmişti. Tapuda devlete ait gözükken bu topraklar da çeşitli yollarla Yahudilerin eline geçti.

Osmanlı Devleti'nin 34. padişahı **Sultan 2.Abdülhamid Han Hazretleri**'nin Şam'da ikamet eden şeyhi **Şeyh Ebu's Şâmât Mahmud Efendi** (*Kuddise Sirruhû*)ya yazdığı mektup:

“Ya Hû! Bismillâhirrahmânirrahîm. Ondan yardım dilerim. Hamd, alemlerin Rabbi olan **Allâh**'a, kıyâmet gününe kadar salâtların en ef-dali ve selâmların en tamamı Efendimiz, Âlemlerin Rabbi'nin Elçisi **Muhammed** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)e, âline ve bütün ashâbının üzerine olsun.

Tarîkat-ı Aliyye-i Şâzeliyye şeyhi, ruha ve hayata feyiz veren, asrın üstadı Şeyh Ebu's-Şâmât Mahmud Efendi'ye arizamdır. Salih dualarınızı umarak mübarek ellerinizden öperim.

Takdim-i ihtiramdan sonra arz edeyim ki, 22 Mayıs tarihli mektubunuzu aldım. Sıhhat ve selamette olmanızdan dolayı Mevlâ'ya hamd ve şükrettim.

Efendim! Allâh-u Te'âlâ'nın tevfiğiyle, ev-râd-ı şazeliyyenin kıraatine gece-gündüz devam ediyorum. Dâimî sûrette kalbî dualarınıza muhtaç olduğumu arz ederim.

Bu girişten sonra, zât-ı âlinize ve emsâliniz ehl-i semâhata (cömertlik ve kerem ehline) ve akl-ı selim sahiplerine, tarihin zimmetindeki bir emanet olarak aşağıdaki mühim meseleyi arz ederim:

Ben, Hilâfet-i İslamiyye'yi, başka herhangi bir sebep dolayısıyla değil, 'Jön Türkler' adıyla bilinen İttihat Cemiyeti'nin baskı ve tehdidiyle bıraktım; Hilâfet'i terke zorlandım, mecbur bırakıldım. Bu İttihatçılar, mukaddes toprak Filistin'de Yahudiler için millî bir devlet kurulmasına muvâfakat etmem konusunda ısrar ettiler. (Ancak) bütün ısrarlarına rağmen, bu teklifi kat'î sûrette kabul etmedim. Nihayet 150 milyon İngiliz altını vaat ettiler. Bu teklifi de kat'î sûrette reddettim ve kendilerine şu kesin cevabı verdim:

'150 milyon İngiliz altını değil, dünya dolu su altın verseniz de bu teklifinizi asla kabul etmeyeceğim. Ben Millet-i İslamiyye'ye ve Ümmet-i Muhammed'e 30 seneden fazla hizmet ettim. Müslüman atalarımın ve dedelerimin, Osmanlı halifelerinin yüzünü kara çıkarmadım. Bu sebeple teklifinizi kesinlikle kabul etmeyeceğim.'

Bu kat'î cevabımdan sonra hal'im (tahttan indirilmem) konusunda görüş birliği ettiler ve beni Selanik'e göndereceklerini bildirdiler. Bu son teklifi kabul ettim. **Mevlâ**'ya hamd ettim ve ediyorum ki, mukaddes toprak Filistin'de bir Yahudi devleti kurulması teklifinden kaynaklanan ebedî ayıbın lekesini Osmanlı Devleti'ne ve Âlem-i İslâm'a sürmeyi kabul etmedim.

(Bunun üzerine) olan oldu. Ben bu sebeple tekrar tekrar **Allâh-u Te'âlâ**'ya hamd-ü senâ ediyorum ve inanıyorum ki, arz ettiğim hususlar, bu önemli mesele(nin iç yüzünün bilinmesi) hususunda yeterlidir. Bununla mektubumu bitiriyorum.

Mübarek ellerinizden öper, ihtiramımın ve bütün dost ve kardeşlere selâmımın kabulünü rica ve istirham ederim.

Üstad-ı muazzamım! Sözü uzattım. Ama zât-ı âlinizi teferruatlı bilgi sahibi kılma ve sizin de cemaatinizi malumat sahibi kılmanız düşüncesi beni buna itti.

Allâh'ın selâmı, rahmeti ve bereketleri üzerinize olsun.

22 Eylül 1329 (1913)

Hâdimü'l-Müslimîn Abdülhamîd ibni Abdil-mecîd."

(Dr. Seyyid ibni Hüseyin el-Affânî, Zehru'l-besâtîn min mevâkifi'l-ulemâ ve'r-Rabbâniyyîn, 3/8-10)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وبه نستعين

خطاب عبدالحميد الثاني للشيخ محمود أبو الشامات.

الحمد لله رب العالمين، وأفضل الصلاة وأتم التسليم على سيدنا محمد

رسول رب العالمين، وعلى آله وصحبه أجمعين إلى يوم الدين.

أرفع عريضتي هذه إلى شيخ الطريقة العلية الشاذلية، إلى مفيض الروح

والحياة، إلى شيخ أهل عصره الشيخ محمود أفندي أبي الشامات، وأقبل

يديه المباركتين راجياً دعواته الصالحة.

بعد تقديم احترامي، أعرض أني تلقيت كتابكم المؤرخ ٢٢ مارس في

السنة الحالية، وحمدت المولى وشكرته أنكم بصحة وسلامة دائمين.

سيدى! إنني بتوفيق الله تعالى مداوم على قراءة الأوراد الشاذلية ليلاً

ونهاراً، وأعرض أنني ما زلت محتاجاً لدعواتكم القلبية بصورة دائمة. بعد

هذه المقدمة أعرض لرشادتكم وإلى أمثالكم أصحاب السماحة والعقول

السليمة المسألة المهمة الآتية كإمانة في ذمة التاريخ:

إنني لم أتخل عن الخلافة الإسلامية لسبب ما، سوى أنني - بسبب

المضايقة من رؤساء جمعية الاتحاد المعروفة باسم «جون ترك» وتهديدهم -

اضطرت وأجبرت على ترك الخلافة.

إن هؤلاء الاتحاديين قد أصروا علي بأن أصادق على تأسيس وطن

قومي لليهود في الأرض المقدسة «فلسطين»، ورغم إصرارهم فلم أقبل

بصورة قطعية هذا التكليف.

❏ وأخيراً وعدوا بتقديم (١٥٠) مائة وخمسين مليون ليرة إنكليزية

ذهباً، فرفضت هذا التكليف بصورة قطعية أيضاً وأجبتهم بهذا الجواب

القطعي الآتي:

«إنكم لو دفعتم ملء الدنيا ذهباً - فضلاً عن (١٥٠) مائة وخمسين

مليون ليرة إنكليزية ذهباً - فلن أقبل بتكليفكم هذا بوجه قطعي.

لقد خدمت الملة الإسلامية والأمة الحميدية، ما يزيد عن ثلاثين سنة،

فلم أسود صحائف المسلمين أبائي وأجدادي، والخلفاء العثمانيين. لهذا لن

أقبل بتكليفكم بوجه قطعي أيضاً».

وبعد جوابي القطعي اتفقوا على خلعي، وأبلغوني أنهم سيعيدوني إلى

سالونيك فقبلت بهذا التكليف الأخير، هذا وحمدت المولى وأحمدته أنني لم

أقبل بأن ألطخ الدولة العثمانية، والعالم الإسلامي بهذا العار الأبدي الناشء

عن تكليفهم بإقامة دولة يهودية في الأراضي المقدسة «فلسطين».

أتم يديكم المباركتين، وأرجو وأسترحم أن تفضلوا بقبول احترامي وسلامي

إلى جميع الإخوان والأصدقاء.

يا أستاذي المعظم لقد أطلت عليكم البحث، ولكن دفعني لهذه

الإطالة، أن أحيط سماحتكم علماً، وتحيطوا جماعتكم بذلك علماً.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

خادم المسلمين ٢٢ أيلول ١٣٢٩

عبدالحميد بن عبدالمجيد

İmparatorluğu Talan Eden İttihatçılar

İttihat ve Terakki Cemiyeti, **Sultan 2.Abdülhamid** devrinin sıkı, ananeci ve dindar hayatından sıkılanlarca kuruldu. Bir yanda İngiltere ve Fransa, öte yanda Almanya'yı arkasına aldı. Hürriyet, eşitlik, vatan, millet edebiyatı sloganlaştırıldı. 1908'de Rumeli'deki İttihatçı subaylar, "İngiltere Kralı ile Rus Çarı Reval'de Rumeli'yi paylaştı" yaygarasıyla dağa çıktı. Kumandanlarını vurdular. Reval'de böyle bir mevzu konuşulmadığı sonradan anlaşılrsa da ihtilal büyüdü. 23 Temmuz 1908'de meşrûtiyet ilan edildi. Meclis toplandı. İttihatçılar mecliste çoğunluk elde ettiler. 1908 darbesi esas itibarıyla Alman yanlısıydı, İngilizler 31 Mart 1909'da bir karşı darbe yapmak isteseler de muvaffak olamadılar ama hilafet gücü ile emperyalizme zarar veren **Sultan 2.Abdülhamid**'den kurtulmuşlardı.

İttihad ve Terakki Cemiyeti muhaliflerini kiralık katillerle susturdular. En yakın akrabalarını öldürmekten çekinmediler. Padişahın eniştesi Sâlih Paşa bile suçsuz yere asıldı. Darbenin ilk neticesi Bulgaristan'ın istiklalini ilan etmesi oldu, ardından Avusturya, Bosna-Hersek'i ilhak etti (1908); İtalya, Libya'ya çıktı (1911). O sırada Sadrazam Hakkı Paşa, İstanbul'daki İtalyan general Robilan ile poker oynuyordu. Sultan 2.Abdülhamid'in birbirine düşürdüğü Balkan milletleri arasındaki ihtilaflar İttihatçılarca halledilmişti. Onlar da birleşip Osmanlı Devleti'ne saldırdılar. Burnundan kıl aldırmayan İttihatçılar, küçücük Balkan devletleri karşısında mağlup oldu. Bütün Rumeli kaybedildi (1912). Bunun üzerine suçlu gördükleri Babiâli'yi basarak darbe yaptılar.

Zaten Ölmeyecekler miydi?

Alman dostlara yardım için Cihan Harbi'ne girildi. Müslümanların gözünü boyamak maksadıyla o zamana kadar âdet olmayan mukaddes cihad fetvası çıkarıldı ama ciddiye alan olmadı. Kıbrıs ve Mısır elden çıktı. Türk tarihinin en büyük felaketi yaşanıyordu. Kafkas Cephesi'nde on binlerce asker donarak öldü.

Bir günde binbaşılıktan paşalığa terfi eden **Enver Paşa**, mağlubiyetin duyurulmasını yasakladığı İstanbul'da zafer alayı yaptırdı. "Zaten ölmeyecekler miydi?" diyerek tevekkül bu-

yurdu(!). On binlerce yüksek tahsilli genç Çanakkale'de şehit düştü. Meclis kapatıldı. Gazetelere sansür kondu. Memleket âdeta bir Alman müstemlekesi haline geldi. Kıtık baş gösterdi. Halk süpürge tohumundan ekmek yerken, İttihatçılar ve sempatizanları vagon ticareti ve karaborsacılık sayesinde zengin oldu. Herkesin bulamadığı bulgura "Enver Paşa pirinci" denildi. Bulgur karaborsasıyla zengin olan birinin köşküne halk "Bulgur Palas" adını taktı. Başta İttihatçıların yanındaki **Tevfik Fikret** bile:

"Yiyin efendiler yiyin, bu hân-ı iştiâ sizin Doyunca, tıksırınca, çatlayıncaya kadar yiyin." nakaratıyla yazdığı şiiriyle bunlardan yüz çevirdi. Halk, istibdat olarak gördüğü eski devri arar oldu. Hayat serbestleşti. Haremlik-selamlık gevşedi. Tramvay, vapur, lokanta, tiyatrodaki kadınlara mahsus mahfil kaldırıldı. Eskiye özlenenlere "Mürteci" denildi. İttihatçılar, üzerinde 62 milyon insanın yaşadığı 9 milyon küsur km² tutan vatan topraklarını; 10 sene içinde 700 bin km²'ye indirmeye muvaffak oldular!

Almanya'dan borç alındı. Hazine iflas etti. Hemen her cepheye ordular yenildi. Bir milyon kişi hayatını kaybetti. Memleket enkaza döndü. İttihatçıların elebaşları, ileride tekrar dönüp "Hizmete devam etme (!)" emeliyle memleketten firar etti. Birkaç Ermeni genci, bunları vurup intikam aldı. Yeni kurulan hükümet zamanında, İttihatçılar muhakeme edilip mahkûm oldu. İngilizler kendilerini serbest bırakınca onlar da kaçıp Ankara'ya sızdılar ve yeni bir kisveye büründüler. İktidarlarını korumak için hemen her komplonun içinde yer alan itttihatçı elebaşlar kahraman ilan edildi; şehitliklere gömüldü. O gün bu gündür de millet bu kişilerden yakasını kurtaramadı (!). (Prof. Dr. Ekrem Buğra Ekinçi, *Osmanlı'nın Çöküşü*, sh:21-40; Kadir Mısıroğlu, *Bir Mazlum Padişah Sultan 2.Abdülhamid*, sh:599-600)

Bu yazımızda daha çok Ulu Hakan Sultan 2. Abdülhamid Hân'ın devr-i saltanatına tarih serencâmı çerçevesinde bakabildik. Mücadeleli hayatı ve hizmetlerine çok fazla değinemedik. Nasip olursa bir dahaki sene-i devriyyesinde inşâallah bu hususta mâlûmât arz ederiz.

Ulu Hakan 28 Rabûlâhir 1336 /10 Şubat 1918 tarihinde Beylerbeyi Sarayı'nda vefat etmiş ve Sultan 2.Mahmud Türbesi'ne defnedilmiştir. Rûhu için el-Fâtiha!

Mahmud Efendi Hazretleri'nin KIYMETLİ KELÂMLARINDAN

• Sizin cihadınız; emr-i bi'l-mâruf ve nehy-i ani'l-münkerdir. Zaten siz kılık-kıyafetinizle, namazınızla, Kur'ân okumanızla, hayırları sevmenizle cihad etmiş oluyorsunuz. Cehaletten bir adamı çıkardın mı, onu yeniden dünyaya çıkarılmış oluyorsun. Asıl dünyaya gelmek, cehaletten çıkmaktır.

• Bu cehaletten kurtulmak için çare yok, kadın erkek herkes Kur'ân okuyacak ve manasını öğrenecek.

• Kimse **Mevlâ Te'âlâ**'ya: "Neden böyle yaptın, neden bu böyle oldu?" diyemez. Bazı cahiller der ama bakma sen onlara. Onların sözleri muteber değildir. O'ndan büyük kim vardır ki, O'nu mesul tutacak?!

• Doğruyu anlatana kızıyorlar. Kabre insanları da o zaman konuşsunlar, kafadan atmasınlar! Yirmi otuz sene tahsil görüp İslâmî ilimlerden bir harf öğrenmeyenler var. Buna kızmıyorlar da doğruyu anlatana kızıyorlar. Dünya bir imtihandır. Burada doğruyu öğrenip yapacağız, eğriyi öğrenip kaçacağız.

• Biz tefsir, hadis, akaid, fıkıh ile yoğrulduk, siz de bunlarla yoğrulun. Bir sürü lüzumsuz işler var, uğraşmayın onlarla.

• Tarikat derslerinde ve Arapçayı tahsil etmekte gevşeklik gösterenler **Allâh**'ın nurunu söndürmeye çalışanlardır.

• Bugün Türkiye'nin en çok muhtaç olduğu şey fıkıh âlimidir.

• Bu yirmi birinci asırda yaşamak çok güç, öyle bir asır ki kâfir çok, münafık çok. Böyle bir zamanda yaşayabilmek için çok uyanık olmak lazım, çok ilim sahibi olmak lazım.

• Bir hoca efendi şöyle anlattı: "Beni bir hastaya okumam için çağırdılar. Ben de gittim okudum. Sonra biraz konuştuk, sakal bırakmasını söyledim. O da: 'Tamam' dedi ve bıraktı.

Oğlu sakallı, cübbeli, şalvarlı idi. İki gün sonra oğlunu yanına çağırması, o da gitmiş. Oğluna demiş ki: 'Oğlum! Ben bir kaç dakika sonra âhirete gidiyorum. Bana orası gösterildi, kim haklı kim haksız gördüm, siz haklıymışsınız.'"

HADİS-İ ŞERİFLER

Abdullah b. Ömer (*Radyallâhu anhümâ*) anlatıyor: **“Resûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdular ki: “Kime dua kapısı açılmış ise ona rahmet kapıları açılmış demektir. Allah’a taleb edilen (dünyevî şeylerden) Allah’ın en çok sevdiği âfiyettir. Dua, inen ve henüz inmeyen her çeşit (musibet) için faydalıdır. Kazayı sadece dua geri çevirir. Öyle ise sizlere dua etmek gerekir.” (Tirmizî, De’avât 112, (3542)**

* * * *

Hiz. Ali (*Radyallâhu Anh*) anlatıyor:

“Biz bir cenaze vesilesiyle Bakîu’l-Garkad’da idik. Derken yanımıza **Resûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)** çıkageldi ve oturdu. Biz de etrafında (hal-ka yapıp) oturduk. Elinde bir çubuk vardı. Çubuk-ğuyla yere birşeyler çizmeye başladı. Sonra:

- **Sizden kimse yok ki, şu anda cennet veya cehennemdeki yeri yazılmamış olsun!** buyurdular. Cemaat:

- Ey Allah’ın Resulü! Öyleyse hakkımızda yazılmasına itimad edip ona dayanmayalım mı? Buyurdular ki:

- Çalışın! Herkes kendisi için yaratılmış olana erecektir. Cennetlik **olanlar, saadet(e) götürən) amelde (muvaftak) olacaktır. Şekâvet ehli olanlar da şekavet(e) götürən) amelde (muvaftak) olacaktır!**

Sonra şu ayeti tilâvet buyurdular: **“Kim (Allah yolunda) verir ve gûnahtan sakınırsa ve en güzel olanı (kelime-i tevhidi) tasdik ederse, Biz de onu (Allah’ın razı olacağı) en kolay yola hazırlarız.” (Leyl: 5-7) (Buhârî, Tefsir, Leyl, Cenaiz 83, Edeb 120, Kader 4, Tevhid 54. Müslim; Kader 6, (2647). Ebu Davud, Sünnet 17, (4694). Tirmizî; Kader 3, (2137) Tefsir, Leyl, (3341).**

* * * *

İbnu Mesud (*Radyallâhu Anh*) anlatıyor:

“**Resûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)** bir keresinde;

- **Hanginiz, vârisinin malını kendi malından daha çok sever?** Diye sordu.

Cemaat:

- Ey Allah’ın Resulü, içimizde, herkes kendi malını, vârisinin malından daha çok sever, dediler. Bunun üzerine:

- Öyleyse şunu bilin; **kişinin gerçek malı hayatında gönderdiğiştir. Geriye**

Bıraktığı da vârislerinin malıdır. (*Buhârî, Rikak 12; Nesâî, Vesâyâ 1, (6, 237-238).*

* * * *

Ebu Hüreyre (*Radyallâhu Anh*) anlatıyor; **“Resûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)** buyurdular ki:

“Müslümanın, müslüman üstündeki hakkı beştir: Selamını almak. Hasta olunca ziyaretine gitmek. Cenazesine katılmak. Davetine icâbet etmek. Hapşırınca teşmit etmek (yerhamukellah demek)” (Buhari, Cenâiz 2; Müslim, Selam 4,(2162); Ebu Dâvud, Edeb 98, (5030); Tirmizî, Edeb 1, (2738); Nesâî, Cenâiz 52, (4,52)

* * * *

Hiz. Cabir (*Radyallâhu Anh*)’dan rivayet edildiğine göre, **Resûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)** buyurdular ki:

“Kul hayrıyla, şerriyle kadere inanmadıkça, kendine (hayır ve şerden) isabet edecek şeyi atlatamayacağını, (hayır ve şerden) kaçacak olan şeyi de yakalayamayacağını bilmedikçe iman etmiş olmaz.” (Tirmizî, Kader 10, 2145)

* * * *

Enes (*Radyallâhu anh*)’dan rivâyete göre, Peygamber Efendimiz (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur:

“Âdemoğlu için iki vâdi dolusu mal olsaydı, mutlaka bir üçüncüyü isterdi. Âdemoğlunun iç boşluğunu ancak toprak doldurur. Allah tevbe edenleri affeder.” (Buhârî, Rikâk 10; Müslim, Rikak 116, (1048); Tirmizî, Zühd 27, (2338)

* * * *

Ebu Hüreyre (*Radyallahü anh*)’dan rivayet edildiği üzere, Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) buyurdular ki:

“Cömert kişi, Allah’a yakındır, insanlara yakındır, cennete yakındır, cehennemden uzaktır. Cimri kişi ise; Allah’dan uzaktır, insanlardan uzaktır, cennetten uzaktır, cehenneme yakındır. Câhil(de olsa) cömert bir kimse, Allah katında cimri bir âbiddeden daha sevimidir.” (Tirmizî, Birr: 40, (1962)

Bir Sahâbîyi Tanıyalım

**HZ. SA'D İBNI
EBÎ VAKKAS**
(Radiyallâhu Anh)

2.BÖLÜM

Peygamber Efendimizle birlikte bütün savaşlara katılan Sa'd bin Ebî Vakkas (Radiyallâhu Anh), fazilette olduğu gibi kahramanlık ve cesaretle de ashâb-ı kirâmın önde gelenlerindendi. Sadeliği severdi, sözü ve özü bir olan cömert bir zat idi.

Sa'd bin Ebî Vakkas birçok birliklere komutanlık etti. Peygamber Efendimiz zamanında Hicaz'da, el-Harrar mevkiine gönderilen seriyeyenin başındaydı. Medine şehrinin emniyetinin sağlanmasında önemli görevlerde bulundu. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'le Buvat Seferine katılarak, bu gazvede Peygamberimizin sancağını taşıdı.

Veda Haccı için Mekke'ye gitmişti. Hac'dan sonra hastalandı. Hastalığı şiddetlenip yatağa düştüğünde, Peygamber Efendimiz bu mümtaz sahabeyi ziyaret etmişti. Sa'd bin Ebî Vakkas bu ziyareti sırasında Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'e sordu:

- Yâ Resûlellah! Gördüğünüz gibi hastalığım ağırlaştı. Benim servetim bir hayli çok.

Kızımdan başka da mirasçım yok. Servetimin tamamını vasiyet edeyim mi?

Peygamber Efendimiz buna müsaade etmedi. Malının ancak üçte birini vasiyet etmesine razı oldu. Sonra da şöyle buyurdu:

- **Üçte biri olur. O da az sayılmaz. Senin malından verdiğin, sadakadır. Ama çoluk çocuğuna verdiğin de sadakadır. Hanımının senin malından yediği de sadakadır. Şüphesiz ki aileni hayırla bırakman, onları başkalarına el açarken bırakmandan daha iyidir.**

Peygamber Efendimiz'in Onun Hakkındaki Duası

Bu konuşmadan sonra Hz. Sa'd duâ almak için Peygamber Efendimize:

- Yâ Resûlallah! Siz Medine'ye döneceksiniz de, ben burada ölüp dostlarımdan geriye mi kalacağım? diyerek, üzüntüsünü dile getirdi.

Peygamber Efendimiz onun bu hassasiyetinden müteessir oldu. Üzülmemesini, ileride İslamiyet'e çok büyük hizmetlerde bulunacağını, birçok kavmin kendisinin vesilesiyle İslam ile müşerref olacağını müjdeledi. Sonra da şöyle dua etti:

“Yâ Rabbi! Sa'd'a şifa ver! Yâ Rabbi! Sa'd'a şifa ver! Yâ Rabbi! Ashâbımın Mekke'den Medine'ye dönüşünü tamamla!”

Gerçekten de Sa'd bin Ebî Vakkas, Efendimizin duası bereketiyle o ağır hastalıktan şifa buldu ve Medine'ye döndü.

Dünyadayken Cennetle müjdelenmiş bahtiyarlardan olan Sa'd bin Ebî Vakkas (Radiyallâhu Anh) hakkında, Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in birçok övgüleri vardır. Bir keresinde Efendimiz, ashâbıyla mescitte otururken:

- **Allahım! Bu kapıdan Senin onu, onun da Seni sevdiği biri içeri girsin!** Diyedua buyurdu. Çok geçmeden içeriye Sa'd bin Ebî Vakkas girdi. Efendimizin bu müjdesini öğrenince, adeta dünyalar onun olmuşçasına memnun oldu. Bir defasında Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

“Allahım! Sa'd dua ettiği zaman onun duasını kabul et” diye dua buyurmuştu. Bu duadan sonra, insanlar Sa'd bin Ebî Vakkas'ın bedduasından korkar olmuştur. O'nun iki silahı vardı; **“mızrağı”** ve **“duası.”**

Rasûlullah (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)'in annesi ve Sa'd bin Ebî Vakkas, Zühreoğulları'ndan olduğu için, anne tarafından Hz. Sa'd'ın nesebi Efendimiz ile birleşmektedir. Dolayısıyla Sa'd bin Ebî Vakkas, annesi tarafından Peygamberimize dayı olur. Bu sebeple Efendimiz onun için:

“Bu benim dayımdır. Böyle bir dayısı olan varsa bana gösterebilirsin” diyerek ona iltifatta bulunurdu.

Hayatımda Üç Defa Ağladım

Güçlü bir vücut yapısına sahip olduğu rivayet edilen Sa'd bin Ebî Vakkas (*Radiyallâhu Anh*) hak-sızlıklara sert bir şekilde karşı koyardı. Gözleri son derece keskindi ve Araplar'ın usta binicilerinden biriydi. İlk müslümanlardan olan kardeşlerinden **Umeyr** Bedir Gazvesi'nde, **Âmir** ise Yermük Savaşı'nda şehid düşmüştür. Bir diğer kardeşi **Utbe** ise Uhud Gazvesi'nde müşriklerin safında yer almış ve Peygamber Efendimizin dışının kırılmasına sebep olmuştu.

Kardeşi Utbe'nin, Efendimizin dışını şehid ettiği haberini alan Sa'd bin Ebî Vakkas'ın adeta aklı başından gitti. O kızgınlıkla aslan gibi kükredi:

- Ey Utbe! Eğer elime bi düşersen, valla hi kanımı su gibi akıtacağım!

Resûlullah'ın vefatına kadar hizmetinde bulunan ve yanından ayrılmayan Hz. Sa'd,

çok sevdiği Resûlullah vefat edince diğer sahabeler gibi çok üzüldü. Buyurdu ki:

- Hayatımda üç defa ağladım. Bunlardan biri; Resûlullah'ın ahirete irtihal ettiği gün.

İkincisi Hazreti Osman'ın şehid edildiği gün. Üçüncüsü de Hakka sığınırken ağladım.

Sa'd bin Ebî Vakkas (*Radiyallâhu Anh*), Hazreti Ebû Bekir (*Radiyallâhu Anh*)'ın, halife seçiminde ilk bîat edenler arasında oldu.

Hz. Ömer (*Radiyallâhu Anh*)'ın hilafeti döneminde ise, çok büyük görevler üstlendi.

Aradığın Kimseyi Buldun

Sa'd bin Ebî Vakkas (*Radiyallâhu Anh*), Hz. Ömer (*Radiyallâhu Anh*) zamanında **Hevâzin** bölgesine

zekât toplamak için gönderilmişti.

Bu sırada İran taraflarındaki olaylar gitgide büyümüşü. Bu gelişmeler üzerine, hem bu olayları önlemek, hem de düşmana iyi bir ders vermek için bir İslâm Ordusu hazırlandı. Bu ordunun başına geçirilecek olan en uygun komutanın kim olduğu konusu, toplanan şûrada görüşülüp istişare edildi.

Sunulan istişareler neticesinde; ashabı kiramdan bazıları bu ordunun başına komutan olarak bizzat Halife-i Mü'minîn Hazreti Ömer'in getirilmesini istiyorlardı. Bir kısmı ise; bunun uygun olmayacağını, bir takım mahzurları olduğunu ifade ederek başka birinin komutanlığa getirilmesini istiyordu.

Bu sırada Sa'd bin Ebî Vakkas (*Radiyallâhu Anh*)'ın Hevâzin'den mektûbu geldi. Bu mektup vesilesiyle, bu büyük sahabinin ismini duyan ashâb-ı kiramın hepsi ittifâkla Hazret-i Ömer (*Radiyallâhu Anh*)'a:

- **İşte aradığın kimseyi buldun**, dediler.

Bunun üzerine Hz. Ömer (*Radiyallâhu Anh*), Sa'd bin Ebî Vakkas (*Radiyallâhu Anh*)'ı Medine'ye çağırıldı ve O'nu İslâm ordularına başkomutan tayin etti. O'na şöyle nasihatte bulundu:

- Ey Sa'd! Sana Resûlullah'ın dayısı ve ashâbı dediklerine bakıp da sakın

gurûra kapılma! Allah-ü teâlâ kötülüğü ancak iyilik ile yok eder. Allah ile kul arasında kulluktan başka bir bağ yoktur. Allah onların Rabbi, onlar da, O'nun kullarıdır. Fakat ölümler buldukları son durumları ve son nefeste ettikleri son sözleri bakımından birbirlerinden üstün olurlar. Ancak güzel kulluk ederek Allah katında karşılık bulur ve sevap kazanırlar. Bak Resûlullah ne yapıyorduydu sen de öyle yap ve sabrı elden bırakma...

Hz. Ömer (*Radiyallâhu Anh*) bu nasihati ettikten sonra Sa'd bin Ebî Vakkas'ın emrine dört bin asker verdi. Hazreti Sa'd bu askerlerle Medine'den ayrıldı ve İran topraklarında bulunan İslâm ordusuyla birleşerek meşhûr **Kadisiye Meydan Muharebesi**'ni yaptı. Bu şiddetli muharebeden zaferle çıktı ve pek çok ganimetler elde edildi.

İlm-i Hâl

HÜSAMETTİN VANLIOĞLU BAŞKANLIĞINDA
FIKİH KURULU

ASA / BASTON TAŞIMAK

Allâh-u Te‘âlâ’ya sonsuz hamd eder,
Hz.Muhammed (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)’e, âl ve ashabına selam ederiz.

U sul-i fıkhıta bizden önceki dinlerin kulları sünnetleri bizim için geçerli olup olmadığı anlamında “şer’u men kablena” konusu ele alınır. Sonuç olarak bizden önceki şeriatlerden bir şey Kur’an-ı Kerim veya hadis-i şeriflerde anlatılıp inkâr edilmezse bizim için de geçerli olur.

Buna göre her hangi bir peygamberin bir durumu Kur’an-ı Kerim veya hadis-i şeriflerde anlatılıp inkâr edilmezse en azından müstehap olur.

Asa/baston meselesi de Kur’an-ı Kerimde anlatılmaktadır. Taşınmasını şiddetle tavsiye eden bir durum veya emir söz konusu değildir. Fakat buna rağmen Musa (Aleyhi’s-Selam)’in onu taşıdığını ve onunla neler yaptığını ve onda başka faydalar olduğunu söylemesi, bizler için taşınmasını müstehap kılmaya kâfi derecede delildir. Bu konuya dair gelen hadis-i şerif rivayetleri zayıf olsa da sahabe sözleri, sonraki âlimlerin söz ve uygulamalarıyla telakk-i bi’l-kabul derecesine çıktığı yani ümmetin konuya ilişkin haberleri kabul ettiği görülecektir. Bu şekilde telakk-i bi’l-kabul derecesine ulaşan zayıf bir haberin bırakın fazilet konularında kabul edilmesini, ahkâm noktasında dahi kabul edilir.

Buna rağmen asaya ilişkin haberleri ahkâm noktasında değil fazilet açısından ele alıp değerlendirdiğimizde bu tür haberlerin kabul edilmesinde herhangi bir beis yoktur.

Özellikle Kur’an-ı Kerim tarafından konu desteklenmişse kabul görmesi daha asandır.

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor:

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى (قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَى غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَى

“Şu sağ elindeki nedir ey Mûsâ?” Mûsâ dedi ki: “O benim değneğimdir. Ona dayanırım, onunla koyunlarıma yaprak silkelirim. Onunla başka işlerimi de görürüm.”^[1]

İbn Abbas (Radiyallâhu anh) asanın faydalarından bahsederken şöyle der: Bir kuyunun başına varacak olsam da kovanın ipi kısa gelirse, asamı ona eklerim. Güneşin ışığından etkilenecek olursam onu yere saplar ve üzerine bana gölge yapacak bir şey bırakırım.

Yerdeki haşerelerden herhangi birisinden korkacak olursam, asamla onu öldürürüm. Yürüdüğüm takdirde onu omuzuma bırakırım, üzerine yayımı, ok torbamı ve azık torbamı asarım. Yırtıcı hayvanlara karşı koyunları onunla savunurum.^[2]

Meymûn b. Mihrâm'dan da şöyle dediği rivayet edilmektedir: Asa peygamberlerin sünneti ve mü'min kimsenin de alâmetidir.

Hasan-ı Basrî der ki: Âsanın altı özelliği vardır: Peygamberlerin sünnetidir, salihlerin

ziynetidir, düşmanlara karşı silahtır, zayıfların yanında yardımcıdır, münafıklara keder sebebidir (kalplerine ağırlık verir), itaatlerin artışında yardımcıdır.

Denildiğine göre; mü'minin yanında asa bulunursa şeytan ondan kaçır. Münafık ve günahkâr kimse ondan çekinir. Namaz kılacağı vakit onu kiblesine (sütire diye) koyar, yorulduğu vakit ona güç verir.

Haccac bir bedevi ile karşılaşmış, ona: Nereden geliyor-sun ey bedevi diye sormuş, o: "Çölden" demiş.

"Peki, elindeki nedir?" diye sormuş. O da: "Elimdeki asadır. Namaz kılmak için onu yere saplarım, hazırlayacağım şeyler için onu hazır bulundururum. Onunla bineğimi sürerim. Onunla yolculuğumda güç kazanırım. Adımlarımı daha geniş atmak için ona dayanırım. Onun yardımı ile akarsuları geçerim, tökezlemekten beni korur. Üzerine elbisemi bırakırım, böylelikle beni sıcağa karşı korur, soğuğa karşı ısıtır. Bana uzak olan şeyi bana yakınlaştırır. Azığı-mı onun üzerinde taşıyım, su kabımı ona asarım. Kavga-da onunla kendimi korurum. Onunla kapıları çalarım. Uyuz köpeklere ve saldırgan vahşi hayvanlara karşı onunla kendimi korurum. Çarpışmalarda mızrağın yerini tutar, denk kimselerle dövüşeceğim vakit de kılıç yerini tutar. Ben onu babamdan miras aldım, benden sonra da oğluma miras bırakacağım. Onunla koyunlarıma yaprak silkelerim. Onunla gördüğüm daha sayılamayacak kadar pek çok ihtiyacımı görürüm."^[3]

Ebu Abdullah Muhammed b. Muhammed el-Kurtubî, *el-Cami' li Ahkami'l-Kur'an* isimli eserinde şöyle der: Asanın faydaları pek çoktur. İbadetlerde dahi kullanılır. Namazda sütire olarak kullanılır. Peygamber Efendimiz (*Sallâ-lâhu Aleyhi ve Sellem*)'in küçük bir harbesi⁴ vardı. Önü açık yerlerde önüne yere saplar ona karşı namaza dururdu. Bayram günü namaza çıktığı vakit harbenin konulmasını emreder ve ona doğru namaz kılardı. Bu sahih hadistir.^[5]

Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in bir tarafı eğri bir bastonu vardı. O Hacer-i Esved'i (tavaf sırasında) öpme imkânını bulamadığı vakit bu bastonuyla işaret ederdi (istilâm yapardı). Bu da yine sahih hadiste varit olmuştur.^[6]

Muvatta'da yer alan rivayete göre es-Saib b. Yezid şöyle demiştir: Ömer b. el-Haltab (*Allah ondan razı olsun*), Ubeyy b. Ka'b ile Temim e-d-Darî'ye Müslümanlara on bir rekât namaz kıldırılmalarını emretmişti, imam olan kişi ayet sayısını yüz dolaylarında olan sûre okuyor biz de uzun süre ayakta durmaktan dolayı bastonlarımıza, asalarımıza dayanırdık.

Bu namazdan ancak tan yeri ağardığı vakit dağılabiliyorduk.^[7] Buhârî ile Müslim'de yer aldığına göre Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in elinde, üzerine dayandığı bir sopası vardı.

Hatibin bir kılıca yahut bir asaya dayanarak hutbe okuyacağı hususunda sözbirliği vardır.

O halde asa şerefli bir soydan, değerli bir kökten gelmektedir. Asanın önemini cahilden başkası inkâr etmez. Yüce Allah, Musa (*Aley-*

hi's-Selam)'ın arasında pek çok büyük belgeleri, muhteşem mucizeleri bir arada göstermiştir. Bunları gören inatçı sihirbazlar dahi iman etmişti. Süleyman (*Aleyhi's-Selam*) da hutbe okumak, öğüt vermek ve uzunca namaz kılmak için asa edinmişti.

İbn Mes'ud, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in asa ve harbesinin muhafızı idi. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) elindeki asa ile hutbe okuyordu.

Asanın durumunun şeref ve üstünlüğünü ifade etmek için bu kadarının bile kâfi olacağı kanaatindeyiz.

Tüm bu rivayetlerden yola çıkıp, yukarıda naklettiğimiz Kur'an-ı Kerim'in de ifadesini dikkate alırsak asanın yani baston kullanmanın sünnet olduğunu söyleyebiliriz. Allah-u Âlem.

KAYNAKLAR

1. Tâhâ/17-18
2. Ebu Abdullah Muhammed b. Muhammed el-Kurtubî, el-Cami' li Ahkami'l-Kur'an, Tâhâ/17-18 tefsirinde
3. A.g.e
4. Küçük sopa, baston da denebilir.
5. A.g.e
6. A.g.e
7. A.g.e

Güldeste

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Hadisi şeriften anlıyoruz ki, bize çok basit gelen; “bu da Allah’tan istenir mi?” diyebileceğimiz en küçük bir şeyden tutun da, en büyük dert ve sıkıntı-larımıza kadar hepsini sevgili Allah’ımızdan istemeliyiz. O bizim Rabbimiz, Mevlâmız, Sahibimizdir...

O halde Rabbimize el açıp dua ederken; “acaba istediklerimi verir mi?” veya “olur olmaz zamanda dua edip Rabbimden istiyorum ama acaba Onu rahatsız ediyor muyum?” gibi endişe ve tereddütlere kesinlikle mahal yoktur.

Dolayısıyla sadece başımız sıkışıp darda kaldığımız zaman değil rahat ve iyi zamanlarımızda da, her zaman ve her daim Rabbimize dua etmemiz lazımdır. Çünkü dua etmemek, her şeye gücü yeten ve zengin olan Mevla’dan istememek bir tekebbür ve istiğna alametidir. Aciz bir kulun Rabbine karşı kibirli davranması ise elbette Mevla Teala’nın gazabını celbeder. Nitekim Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuştur:

“Allah-u Te’âlâ Kendisinden istemeyene gazap eder.”

Böyle bir Rabbimiz var elhamdülillah. Yani Kendisinden isteyene değil, istemeyene gazap ediyor... Mesela; birine gidip ondan bir şey istesen, ilk seferinde verir. Bir daha istesen belki yine verir. Ama bir daha isteyecek olsan kızar ve; “bir değil iki değil, devamlı gelip istemeye utanmıyor musun?” diyerek kapısından kovar.

Oysa Rabbimiz Kendisinden istemeyene kızıyor. Öyle ya niye istemiyorsun?!

Allah’a ihtiyacın mı kalmadı, yoksa gurur-kibir filan mı yapıyorsun?!

Bakınız bir ayet-i kerimede şöyle buyruluyor:

“Rabbimiz buyurdu ki: Bana dua edin, duanızı kabul edeyim. Muhakkak Bana dua ve ibadetten kibirlenip yüz çevirenler, yakında alçalmış olarak cehenneme gireceklerdir.”
(Mümin: 60)

Mevla Teala Kendisinden isteyen tüm kullarına, onların her istediğini vermeye muktedirdir.

“DUÂ MÜMİN’İN SİLAHIDIR”

Dua; Allaha yalvarıp yakarmaktır. Küçüğün büyükten, aciz olanın güçlü ve muktedir olandan hâcetini istemesidir.

Dua; Allah’ın yüceliğini ve azametini, kulun ise acizini ve muhtaçlığını kabul edip kulluk makamında olduğunu açıkça ikrar ve itiraf etmesidir. Kula yakışan ve kuldun beklenen de budur.

Bir ayeti kerimede Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

“De ki: Sizin duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin?” (*Furkan: 77*)

Öyle ya insanın ne eti yenir, ne sütü içilir ne de, derisi giyilir. Eğer kişinin imanı ve ibadeti yoksa, yüce dergâha el açıp Rabbine dua etmiyorsa, şarkı-türkü söyleyen dili şayet Allah’ı zikretmiyorsa insanın ne kıymeti olur ki?

Kul Her Şeyi Rabbinden İstemeli

Kul, dua ederek aciziyetini ve kulluğunu Rabbine her zaman ikrar ve ispat etmeli, ihtiyacı olan ne varsa büyük-küçük, zâhir-bâtın, dünyevî-uhrevî her şeyi Rabbinden istemelidir.

Nitekim bir hadisi şerifte Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur:

“Sizden herkes ihtiyaçlarının tamamını Rabbinden istesin. Hatta kopan ayakkabı bağına varıncaya kadar istesin”

O, son derece zengin ve cömerttir.

Nitekim bir Hadisi Kudsî’de Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

“Ey Benim kullarım! Sizin öncekileriniz ve sonrakileriniz, cinleriniz ve insanların yüksek bir yerde toplansalar da, hepsi Benden (ayrı ayrı) şeyler isteseler. Ben de onlardan her birine istediğini versem. Bu Benim yanımdaki (hazine)lerden ancak denize daldırıl(ıp çıkarıl)an bir iğnenin, (denizden) eksilttiği kadar eksiltebilir.”

Duâ’nın Gücü Ve Tesiri:

Şartlarına göre yapılan duânın tesiri çok büyüktür. Öyle ki, sultanların galibiyet ve zafer kazanmasından tutun da, memleketlerin ayakta kalıp halkın güven ve huzur içinde yaşamalarına kadar, duanın bi-iznillah tesiri vardır.

İmâm-ı Rabbânî Hazretlerinin torunu, Muhammed Ma’sûm Hazretlerinin ise oğlu olan Şeyh **Muhammed Seyfeddin Hazretleri**, Kendisinden duâ isteyen zamanın sultânına gönderdiği mektubunda şöyle buyuruyor:

“...Bu fakir, duâların kabul olduğu ve dervişlerle sohbet ettiği zamanlarda; âfâkî ve enfüsi (içteki ve dıştaki) bütün düşmanlarınıza galip gelmeniz ve büyük zaferlere kavuşmanız için Allah-ü Te’âlâ’ya duâ edip yalvarıyor ve O’ndan yardım diliyorum. Çünkü İslâm’ın kuvvetlenmesi ve yayılması, duâ ordusunun yardımıyla kazanacağınız kesin zaferlere ve netîcede devletin güçlenmesine bağlıdır.

Yardım iki kısımdır:

Birinci kısım, görünen sebeplere bağlı kılınmışlardır. Bu ise yardımın sûreti ve bedeni gibidir. Zaferin maddî sebebini ve zâhirini teşkil eden sebep, muhârebe meydanlarında harp eden gazâ ordularıdır.

İkinci kısım ise, yardımın mânevî kısmını ve rûhunu teşkil eden gözle görülmeyen duâ ordularıdır. **Mânevî ordular maddî ordulardan daha kıymetli olup yardımın özü ve rûhudur.** Yardımları, sebepleri, fethi ve zaferi yaratan Allah-ü Te’âlâ’dır.

Enfâl Sûresi’nin 10. âyet-i kerîmesinde:

“Yardım, zafer ancak Allah katındandır.” buyrulmaktadır.

Duâ ordusu, hakiki yardımı gönderen Allah-ü Te'âlâ ile yine O'nun yarattığı zâhirî sebep olan gazâ ordusu arasında bir vâsıta ve delildir. Ayrıca duâlar, kazâyı ve belâyı def eder. Muhbiri Sadık olan Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*):

“Kazâyı hiç bir şey geri çeviremez. Ancak duâ geri çevirebilir.” buyurdular.

Duâdaki bu tesir ve kudret silahlarda asla yoktur. Duâ ordusu görünüşte zayıf ve âciz olsa da, gazâ ordusundan daha kuvvetlidir.

Aynı şekilde **duâ ordusu ruh gibi, gazâ ordusu ise beden gibidir.** Gazâ ordusunun duâ ordusuna sığınmasından başka çaresi yoktur.

Çünkü ruhsuz beden kuvvet alamaz, zafer elde edemez. Nitekim Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*), Muhâcirînin fakirlerini vesîle ederek Allah-ü Te'âlâ'ya duâ ederlerdi. Her ne kadar bu fakir, duâ ordusundan sayılmaya lâyık değilsem de, yalnız ismim fakir olduğu için duâlarımın kabul olma ihtimâlini düşünerek, daima ümitliyim ve devamlı sizin zaferiniz için duâ ediyorum.

Hazırladığımız bu seferinizde, Allah-ü Te'âlâ sizlere gâlibiyet ve zaferler nasip eylesin. Bakara Sûresi'nin 127. ayet-i kerîmesinde buyrulduğu üzere:

“Ey Rabbîmiz! Bizden kabul buyur. Süp-hesiz Sen (duâlarımızı) hakkıyla işiten ve bilensin.”

Vesselâm.”

Muhammed Seyfeddin Hazretleri yazmış olduğu bu mektubunda, duânın ve duâ ordusunun gücünü ve etkisini çok açık bir şekilde ifade ederek, “duâ ordusunu rûha, gazâ ordusunu ise bedene” benzetmiştir. Herkesin malumu olduğu üzere, ruhsuz bir beden iş görmesi mümkün değildir.

Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) bir hadisi şeriflerinde:

“Duâ müminin silahıdır.” buyurmuştur.

Hem de öyle bir silahtır ki duâ, şartlarına göre yapıldığı zaman düşmana karşı atom bombasından daha tesirli olacağından şüphe yoktur.

* * * *

Yine duanın önemiyle alakalı olarak şöyle bir olay nakledilir:

“Selçuklu Sultanı Alâuddîn şehrin kalesini inşâ edip tamamladığında, Mevlâna Hazretleri'nin babası Sultanü'l-Ulema Muhammed Bahâuddîn Veled Hazretlerini, yeni inşa ettirdiği kaleye götürdü. Ve ona bu konudaki fikrini sor-du.

Bunun üzerine Muhammed Bahâuddîn Veled Hazretleri, Sultan Alâuddîn'e şöyle dedi:

- **Bu kale düşman akınlarını, yapılan saldırıları, hatta sel felaketlerini önlemek için fevkalâde güzel ve muhkem bir şekilde bina edilmiş. Maddi baskılara karşı iyi bir tedbir olmuş. Lakin senin yönetimin altında bulunan mazlumların, ezilen insanların duâ oklarına karşı herhangi bir tedbir aldın mı?! Çünkü onların duâ okları, yaptırığın bu muhkem görünen kaleyi bırak, yüz binlerce kale burcunu dahi deler geçer ve memleketini harabeye çevirir.**

En iyisi sen, bunun yanında bir de adalet ve iyilikten kale burçları yaptır. Bunun ardından gerekli olan şey, hayırlı duâ orduları oluşturmaya gayret etmektir. Böylesi, senin için bu surlardan ve kalın duvarlardan daha emniyetlidir. Zira memleketlerin, hatta dünyanın güven ve huzuru bu ordularla sağlanır...

Demek ki, duâ orduları olmayan sultanlar ve liderler, her ne kadar zâhiren güçlü görünseler de, neticede galibiyet ve zafere muvaffak olmazlar.

Kavî ve Fiilî Duâ

Tabi duânın böylesine büyük etkisi var diye, bu durum bizi tembelleğe ve gevşekliğe sevk etmemelidir.

Yani çalışmadan, gerekli tedbirleri almadan sadece duâ edip bir köşeye çekilmek, sonra da duânın sonucunu beklemek doğru bir davranış değildir.

Çünkü çalışmadan, gayret etmeden, sebeplere yapışmadan Allah'tan bir şey istemek, kuru bir temenniden başka bir şey değildir. Nitekim Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

“Çalışmadan (sadece) duâ eden (ve sebeplere sarılmayan), silahsız harbe giden gibidir.” Buyurmuştur.

Dolayısıyla hem duâ etmeli, hem de hedefe ulaşmak veya isteğini elde etmek için gereken maddî sebeplere sarılmalıdır.

Mesela; hasta olan ve şifa bulmak isteyen bir kimse, hem şifa vermesi için Allah'a duâ etmeli, hem de doktora gidip onun verdiği ilaçları kullanmalıdır. Çünkü Allah-u Teala dünyada meydana gelen tüm olayları bir takım sebeplere bağlamıştır. Yani **esbâba tevessül etmek şarttır.**

Dolayısıyla sebeplere sarılıp gerekli tedbirler alınmalı, ancak bunları etkili kılabilecek olanın da Allah-u Teala olduğu bilinmelidir. Doktora gitmek iyileşmek için bir sebeptir, şifayı verecek olan ise Allah-u Teala'dır.

Demek ki **Fiilî duâ**; kişinin Allah'tan istediği şeyin gerçekleşmesi için bunun zeminini hazırlaması ve Allah'ın koyduğu sebeplere yapışıp sünnetullahı yapması demektir.

Yani imtihanda başarılı olmak isteyen kimse, imtihana çalışıp hazırlanmalıdır. Tarlasından bol ürün almak isteyen bağına-bahçesine iyi bakmalıdır. Çoluk-çocuk sahibi olmak isteyen kimse evlenmelidir. İşte bunlar hep fiilî dualardır.

Dolayısıyla sadece dua edip çalışmadan imtihan kazanmayı, ekip-dikmeden bol ürün almayı, evlenmeden çocuk sahibi olmayı istemek ham hayâlden başka bir şey değildir ve sünnetullahı da aykırıdır.

“Dua ettim fakat kabul olmadı”(!)

Yapılan dualar muhakkak kabuldür. Ama acele etmeyip sabretmek ve vaktini beklemek lazımdır. Şayet **“duâ ettim, fakat kabul olmadı”** diyerek duayı bırakırsak, o zaman gerçekten de yapılan dua kabul olmadı demektir.

Nitekim bu konuda Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

“Herhangi bir kul, koltuğunun altı görülecek şekilde ellerini kaldırır ve Allah'tan bir dilekte bulunursa, acele etmediği takdirde kesinlikle duasına icabet edilir.

Sahabe-i kiram sordular:

- Acele etmek, nasıl olur ya Resûlallah?

Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) cevaben buyurdular ki:

- Duâ ettim, kabul olmadı der de, vazgeçer.”

Bir de, dua ederken istenilen şey hususunda son derece ısrarcı olmak ve Allah'tan ne istiyorsak kesin bir üslûpla istemek lazımdır. Nitekim bir Hadisi şerifte şöyle buyrulmuştur:

“Biriniz dua ettiğinde, istediğini kesin belirtsin. ‘Allah'ım dilersen ver.’ demesin. Çünkü zaten Allah-u Teala'yı mecbur tutabilecek bir kimse yoktur.”

Demek dualarımızı, kabul olunacağına inanarak ısrarla yapmalı ve acele etmemeliyiz.

Eğer dua ettiyse, Rabbimize gözyaşı mürekkebiyle dilekçemizi yazdıysak o dua dilekçesi mutlaka yerine ulaşır. Dolayısıyla hiç şüphemiz olmasın ki, dilekçeyi verdiğimiz

Makam bizim hakkımızda en iyi kararı verecek ve bizim için en hayırlı olanı halkedecektir.

Dua'nın kabûl olması ne demektir?

Mevla Tealâ'nın, yaptığımız dualara icabet edeceğini va'd etmesi, bizim için çok büyük bir müjdedir.

Fakat bunu yanlış anlamamak lazımdır. Yani Allah-u Teala kulunun her istediğini, onun istediği şekilde ve zamanda vermeyebilir.

Bu meseleyi şöyle düşünebiliriz. Meselâ; bir hasta doktora gider ve:

- Efendim şuramda şöyle bir rahatsızlık var, bana şu ilacı verin, diye istekte bulunur.

Tabi doktor hastanın istediği ilacı hemen vermez. Önce onun durumuna bakar, eğer derdine şifa olacaksa hastanın istediği ilacı hemen verir.

Şayet belirli bir müddet tedavi gördükten sonra o ilacı kullanması gerekiyorsa, o zaman ilacı hemen değil de bir müddet sonra verir. Yok eğer o hastaya bu ilaç zararlıysa, o takdirde onun istediği ilacı değil de, ona şifa olacak başka bir ilaç verir.

İşte dua meselesini de böyle anlamak lazımdır. Şayet dua ettiğimiz zaman hemen kabul eserini görmüyorsak, hiç şüphesiz bunun bizim lehimize olan bir takım hikmetleri ve sebepleri vardır.

Dua'da birkaç durum söz konusudur:

1- Yapılan dualar kısa bir zaman içinde gerçekleşir.

2- Bazen hemen gerçekleşmez vaktini bekler. Aradan uzun bir zaman geçip vakti saati geldi mi zuhur eder. Nitekim ulu'l-azîm peygamberlerden olan Musa (Aleyhisselam) dua etti. Kardeşi Harun (Aleyhisselam) da bu duaya "Amin" dedi. Bunun üzerine Mevla Teala:

- Duanızı kabul ettim, buyurdu. Ve aradan kırk sene geçtikten sonra yaptıkları bu dua tahakkuk etti.

3- Bazen de duanın kabul eseri ahirette görülür. Dualarının kabulünü dünyada göremeyenler, kıyamet günü bakarlar ki amel defterleri sevapla dolu. Tabi şaşırırlar. Çünkü bu sevapları kazanmak için dünyada böyle bir amel işlediklerini hatırlamıyorlar. O vakit onlara şöyle denilir:

- Bunlar sizin falan zamanda, filan yerde yaptığınız dualardır.

O duaların yerine işte size bu sevaplar verildi. Bunun üzerine o kimseler derler ki:

- Keşke dünyada hiç bir duamız kabul olmasaydı da, onların hepsinin karşılığını bu gün görseydik!

4- Bazı kere de Mevla Teala kulunun dua ettiği ve istediği şeyi vermez ama onun istediği şey kadarını veya ondan daha büyük bir kötülüğü ondan giderir.

Mesela; Hasta bir kimse düşünelim. Bu hasta, muzdarip olduğu rahatsızlığından şifa bulayım diye devamlı dua ediyor. Ama hikmeti ilahi bir türlü iyileşemiyor. Bu durumda fi'l-hakika şöyle bir durum söz konusu olabilir:

Şayet mevcut hastalığı iyileşmiş olsa, belki ondan sonra kanser hastalığına veya daha ağır hastalıklara müptela olacak, böylece derdi ve ızdırabı daha da artacak. Dolayısıyla Mevla Teala ne yapıyor?

Bu hastanın şifa bulmak istediği hastalığı ondan kaldırmıyor, fakat gelecek olan kanser veya daha ağır hastalığı da ona göndermiyor. Bu durumda hasta belki duasının kabul edilmediğini zannediyor, fakat yaptığı bu dua vesilesiyle, gelecek olan daha büyük bir hastalıktan kurtulmuş oluyor.

Netice olarak; Dua sebebiyle ya günahlar affolunur, ya gelecek bir bela önlenir, ya da mevcut bir bela kalkar...

Öyleyse kul, duasının kabul eserini görsün veya görmesin bunun sevabını, mükâfatını muhakkak alacaktır. Dolayısıyla bu manada duanın kabul olmaması gibi bir şey söz konusu değildir. Ayrıca kul dua ederek, aynı zamanda Allah'a ibadet etmiş olur. Nitekim Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

"Dua ibadetin ta kendisidir." buyurmuştur.

Fi Emanillah!

Hikmetli Söyler

”Kötü amellerinizi gizlediğiniz gibi sâlih amellerinizi de gizleyin!”

Zübey b. Avvam (Radiyallâhu Anh)

”Nefsin arzularını yerine getirmekle âzâlarını memnun eden kimse, kalbinde nedâmet ağacı dikmiş olur.”

Ebü Yahya el-Verrak (Rahmetullâhi Aleyh)

”Ölümü sevmeyene şaşıyorum. Zira ölüm Allah’ın huzuruna çıkmak, Efendimizin ziyaretine gitmek, evliyâullah ile buluşmaktır.”

Mazhar-ı Cân-ı Cânân (Kuddise Sirrûhu)

”Allah-u Teala İslam’ı bilgi ile süsledi, terbiye ile yükseltti, takva ile şefelendirdi.”

Zünnûn-u Mısri (Kuddise Sirrûhu)

”Cenab-ı Hak sana amel defterini oku dediği zaman, yanına da Kur’an-ı kerim’i koyup soracak; ‘Bu günahı işledin. Peki bunu Kitabımın neresinde buldun da işledin’ buyuracak.”

Mahmud Efendi Hazretleri (Kuddise Sirrûhu)

”En korkulu anlarında bile ümidini kırma. Unutma ki, iliğin en lezzetlisi en sert kemikte bulunur.”

Sâdî Şirâzî

”İyilik yapmaya gücün yetmezse bari kötülük yapma”

Feridüddîn Attar

”Sükût etmekle günaha girmeyecek ve bir zarar görmeyeceksen o sözü söyleme.”

İmâm-ı Gazalî

Eğlenmez

Aldanma kardeşim fani dünyaya,
Bu düzen dağılır, divan eğlenmez.
Kaptırma gönlünü bu viraneye,
Herkes gelip geçer, konan eğlenmez.

Düşme sakın, kilesine, ağına!
Değer verme, bostanına bağına!
Bakarsın kar yağmış umut dağına,
Zerre kadar akli olan eğlenmez.

Malın varsa, harca Hakkın yoluna!
Faydan olsun sağın ile soluna!
Bir gün yolun düşer berzah iline,
Otağı kalkacak sultan eğlenmez.

Gâfil olma ecel gelin ansızın,
Gafletle geçmesin gecen gündüzün!
Yükünü hafif et, yolun pek uzun,
Yolcuları gider, kerivan eğlenmez.

Hakka sarıl, gitme kötü yollara,
Kıymet verilir mi geçmez pullara,
Dünya bir zindandır, mümin kullara,
Zindancılar gider, zindan eğlenmez.

Ömür tamam olur, defter dünürlür,
Mahşere gidilir, mizan kurulur,
Hakkın dergâhına er geç durulur,
Buyruğu tutulur, ferman eğlenmez.

Hüdaî nerede, bunca peygamber?
Hani Habibullah, Siddık-ı Ekber?
Adaleti meşhur Hazret-i Ömer,
Osman Ali gitti, bir can eğlenmez.

Aziz Mahmud Hüdaî
(Kuddise Sirruhâ)

Diplomalı Cahillerden...

Bilir sanır ama bilmez
Bilmediğini de bilmez
Aman kardeş hayır gelmez
Diplomalı cahillerden...

Milletine üstten bakar
Düşünmeden gönül yıkar
Her türlü mel'anet akar
Diplomalı cahillerden...

Diploma var beyin silik
Hafızanın dibi delik
Gördüğümüz taklitçilik
Diplomalı cahillerden...

Gelin tavır takınalım
Ondan sonra yakınalım
Aman dikkat! Sakınalım
Diplomalı cahillerden.

Seyfeddin Karahocagil

MUSTAFA ÖZCAN

DECCALIN BİDAT DÜZENİ

(İRAN'IN HUMEYİNİ DÜZENİ)

Geçen asrın damgalı deccallarından birisi de Ayetullah Humeyni idi. İran ve afaka fitne ateşleri ve tohumları saçarak dünyamızdan ayrıldı. Deccalın decli ise kurmuş olduğu sistemde gizli. Bu sisteme kısaca veliyyi fakih veya velayet-i fakih sistemi denmektedir. Humeyni halkın devrimini çalarak halka darbe vurmuştur. Sadece halka değil Şiiler için geçerli olan İntizar (Mehdi bekleme) teorisine yani kayıp Mehdi anlayışına da büyük bir darbe vurmuştur. Zira kaim-i makam olarak onun yerine geçmeye heveslenmiş ve planlamıştır.

Zira geleneksel Şii anlayışa göre gaybet/yokluk döneminde kimse biat almayacaktır ve Şii inancına göre alan melundur, lanetlenmiştir. Lakin Humeyni yandan çarklı bir sistemle birlikte halkın devrimini çalmakla kalmamış aynı zamanda velayet-i fakih sistemiyle birlikte Şia'ya göre Mehdi'nin yetki ve sınırlarına da tecavüz etmiş, görevlerini de kendine mal etmiş ve çalmıştır. Ayetullah Gencay'ın ifade ettiği gibi Şah'ın laik fesadını ve bozgununu dini kisveli bir bozgunla değiştirmiştir. İkincisi, dini kisveli olarak yapılan yanlış körü körüne olduğundan birincisinden kat be kat daha tehlikelidir. Toplu çılgınlık halini veya histeriyi tetiklemekte ve doğurmaktadır. İkinci şıktaki yanlış 'ilahi bir vazife' telakkisiyle yapılmakta ve bundan dolayı da önü alınamamaktadır. Felaketler zincirine davetiye çıkarmaktadır. Humeyni işte İslam ümmetine tam da bunu yapmıştır. Nitekim Humeyni ve şürekasının kırdığı cevizler ve devirdiği çamlar Şah'ın yaptıklarını kat be kat geçmiştir. Humeyni Şah'a merhamet okutmuştur.

Bu nedenle de deccaller yüzyılı olan 20'inci yüzyılın önemli deccallerinden birisidir. Kurmuş olduğu deccal sistemi de bidat olarak anılan velayet-i fakih markalı dini faşizm ve diktatörlüktür.

Nitekim, yeni yayın hayatına geçen bir gazeteye konuşan Hizbullah'ın kurucularından ve eski genel sekreterlerinden Subhi Tufeyli birçokları gibi Humeyni'nin kurduğu rejime bidat rejim demektedir. Bu rejim hem sünni anlayışa ve hem de Şiilerin geneline göre bidat kapsamında bir anlayıştır. Dolayısıyla bu kendisine has dini alandan gelen Deccalın şapkasından çıkardığı tavşan veya decl ise ulu'l emr olarak tanımladığı İran'daki din adamları sınıfının bu sınıf içinden birisini sorgusuz sualsiz ümmetin başına rehber-i ümmet olarak atamasıdır. Kendi kendini mutlak dini mercii ve veliyyi müslimin olarak atamasıdır. Ümmet bu velinin atanmasında zerre kadar yetkili olmayacak ama onun karşısında sorumlu olacak. Hatta buyrukları mutlak itaati gerektirecek ve dinlemeyenler şirk işleyecekler! Ümmetin başına atanan rehberden haberi yok. Subhi Tufeyli sözkonusu mülakatta, "Kayıp İmam" (Mehdi) ile sona eren Ehlibeyt imametini fakihlerin/alimlerin vekalet etmesini öngören ve İran devletinin başındaki Hamaney'in "rehber"liğini bütün Şiiler için bağlayıcı kılma davasına hizmet eden "Velayet-i Fakih" sistemine de ağır eleştiriler yöneltiyor. Sistemin dayandığı hadis rivayetinin (İbn-i Hanzele'ye ait) zayıf olduğunu belirten Tufeyli, "Bu rivayet, kadı hakkındadır. İnsanlar arasındaki anlaşmazlıklar için kadıya müracaat edilir.

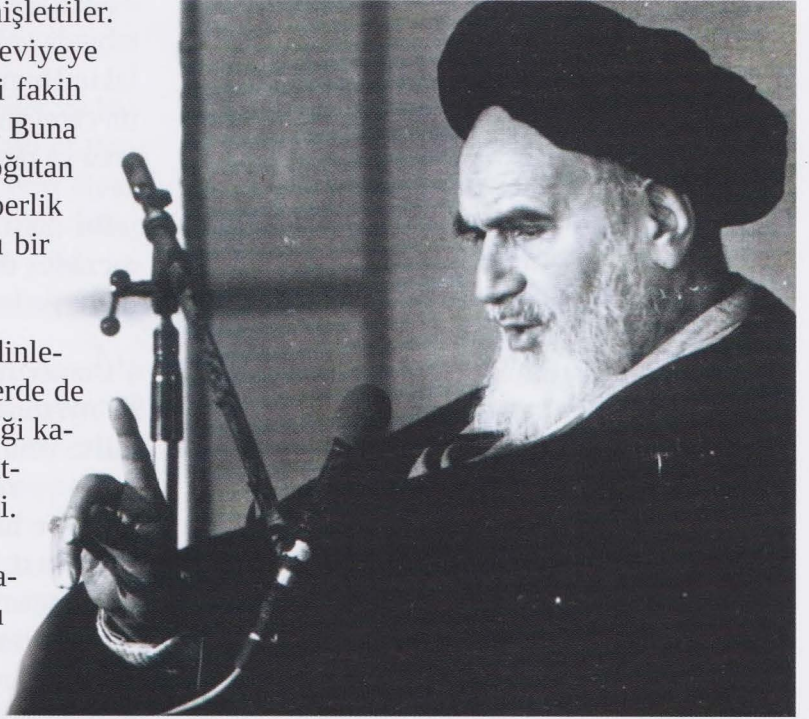
Bu rivayete itimat ederek onu genişlettiler. Hatta, devlet idaresine varacak seviyeye kadar getirdiler. Bugün bu velayet-i fakih garip bir şekilde genişleyip büyüdü. Buna bid'at diyebiliriz. İslamiyet'ten soğutan bir durum. Fakih adeta peygamberlik mertebesine yükseltiliyor. Bu doğru bir yaklaşım değil" diyor.

Şii kesimlerde onun gibi isimleri dinleyenler çıkmadığı gibi Sünni kesimlerde de bu fitne karşısında uyarıcılar gerektiği kadar dikkate alınmamıştır. Böylece fitnenin etkinlik ve tesir alanı genişledi.

Kendilerini frenleyemeyen bazı taraftarları peygamberlik kurumunu da aşarak onu Allah'ın şeriki, ortağı konumuna yükseltiyor. Ali Şeriatî aynı durumu Ali Şiasî ve Safevî Şiasî kitabında konu etmekte, dile getirmektedir. Hâce Sadıkî gibi sadakatle Rehber Hamaney'e bağlı olan mollalar Hamaney'in buyruklarından çıkmanın insani şirke götüreceğini iddia etmektedir. Keza Hamaney'e yakın olan din adamlarından Ayetullah Misbah Yazdî de vaktiyle Ahmedinejad'ı uyarma ihtiyacı hissetmiş ve şunları söylemiştir :” “Dini lidere itaatsizlik etmek Allah'a şirk koşmakla birdir⁽¹⁾”

İran'da velayet-i fakih ya da bidat rejim taraftarları Hamaney ve Humeyni düzenine karşı gelmenin şirk olduğunu söylerken karşıları ise aksini söylüyor ve kendini yasamada Allah'ın yerine koyan ve mutlaklaştıran dini otoritenin şirk koştüğünü ifade etmektedir. Muhammed Muntezari mutlak velayet-i fakih doktrininin şirk olduğunu ifade etmektedir. Halbuki biz ruhbanlara değil burhana tabiyiz. Nitekim Hazretî Peygamber (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) ruhbanların bir nevi rablik iddiasında bulduklarına dair ayete itiraz etmesine mukabil Adiy Bin Hatem'e Hıristiyan ruhanilerin Allah adına yasama koyduklarını ve helal haram veya haramı helal kıldıklarını ifade etmiştir.

Tevbe Suresinin ilgili 31'inci ayeti şöyledir: Onlar, ahbarları (dîn adamlarını) ve ruhbanları (rahipleri) ve Meryem oğlu Mesih'i Allah'tan başka Rab'ler edindiler.

Tek bir ilâha kul olmalarından başka bir şeyle emrolunmadılar. O'ndan başka ilâh yoktur. (Onların) şirk koştukları şeylerden O (Allah), münezzehtir.

Velayet-i fakih tanımında ve kapsamında Humeyni beş farklı tanımı benimsemiştir. En son olarak mutlak velayet anlayışına sahip ve zahip olmuştur. Bu suretle Humeyni meşruiyetini almış olduğu Mehdi'nin yetkilerini de gasp etmiştir. Selefî olan Şah İsmail de bir mağarada Mehdi ile buluştuğunu söyleyerek ondan vekalet aldığını ileri sürmüştür⁽²⁾. Kaldı ki Şia ilmiye hiyerarşisine göre ne Humeyni ne de halefi Hamaney müçtehit mertebesini ihraz etmiştir.

Humeyni'nin Ayetullah vasfı ilmi değil siyasi bir payedir. İpten çekmek için Ayetullah Kazım Şeriatmedari'nin bulduğu bir yöntem ve formüldür. Bu payeyi Humeyni'ye Şah'ın darağacından kurtarmak için siyaseten bahşetmiştir. Humeyni'nin mesleğinde ve meşrebinde ve düzeninde düzgün giden hiçbir şey yoktur. Adam bu surette fakih olmadan veliyyi fakih olmuştur! İmam Hasan Askerî'nin imam Mehdi ismindeki bir oğlunun Samarra girdabında kaybolması gibi Humeyni'nin sıfatları da sahteciliktir. Böylece dini meseleler oyuncak haline getirilmiş ama ümmet bu uğurda fitnecilere milyonlarca kurban vermiş ve bedel ödemiştir.

Ayetullah Şirazi gibi kimi ayetullahlar Humeyni'nin dönüşü sonrasında yeni düzeni şuray-ı fukaha yani fakihlerin şurası esasına göre tanzim etmek istemişlerdir. Yeni düzen bu anlayışı göre şekillenecektir.

Mehdi Bezirgan ve İbrahim Yezdi gibiler de aynı anlayışa yandaş olmuşlardır. Lakin Humeyni buna izin vermemiş dini anlamda bir diktatörlük kurmuştur. Böylece dine dayalı ama gerçekte dinden çok uzak ve dine karşı çarpık bir istibdat sistemi teessüs etmiş ve acımadan Sünnilerle Şiileri ölüme göndermiştir. Humeyni düzenini ilahi düzen olarak isimlendirmektedir. Bu da onun katıksız bir biçimde deccal olduğunu gösterir.

Talebesinin Dilinden Humeyni

Ayetullah Humeyni İran'da hapisten çıktıktan ve Şah'a karşı açıkça muhalefetini devam ettirdikten sonra 1964 yılında Irak'a sürgün edilir ve 1978 yılına kadar bu ülkede kalır. Sonrasında kısa süreliğine Paris'e gider ve buradan da saf ve gelecekte habersiz kitlelerin dalgasına binerek 11 Şubat 1979 tarihinde Tahran'a döner.

14 yılını geçirdiği Irak'ta yazdığı kitaplardan birisi velayet-i fakih doktrinini işleyen el Hükümet el İslamiyye adlı eseridir. Esasen Humeyni'nin bütün nazariyeleri çalıntıdır. Daha doğrusu daha önce Şiilik Alevilik gibi sadece bir meşreptir. Fıkhi yönü Sünni fıkhi mezhepleri esas alınarak bilahare gelişmiştir. Yoksa Ahbariler selefler gibi hadisleri esas almışlar lakin zamanla içtihat müessesesi Sünni fıkhi ekoller esas alınarak geliştirilmiştir ⁽³⁾.

Velayet-fakih doktrini ise Humeyni tarafından uydurulmasa da geliştirilmiştir. Bununla birlikte Şii fakihlerin pek iltifat etmediği bir siyasi teoridir. Veya Sübhi Tufeyli'nin ifadesiyle siyasi düzen için değil hukuki veya içtimai düzen için geçerlidir.

Fakihler Sistani gibilerinde olduğu gibi siyasi değil içtimai önderlerdir. Velayetleri siyasi alanla değil içtimai alanla mukayyettir. Bu hususta Humeyni'nin seleflerinden birisi Kaçarlar hanedanlığına bağlı mollalardan olan Ahmet Neraki'dir.

Ayrıca Ahmed Naini, Avaid el Eyyam adlı kitabında velayet-i fakih meselesinden bahsetmiş lakin Humeyni Sünni dünyada esen siyasi İslami cereyanlardan etkilenerek bu meseleyi kendi arzu ve dürtüleri doğrultusunda güncellemiştir.

Bu dürtüleri kafasına koyduğu gibi dini ve mezhebi değerleri kullanarak iktidara gelmek, başa geçmektir.

Bunun için yanıp tutuşmuştur. Bu nedenle de Ayetullah Gencay Humeyni'nin Irak'taki 14 yıllık ikamesi sırasında çevresini, kozasını örmeye ve münhasıran bu fikri işlemeye koyulduğunu ve başkaları için istihza konusu ettiği ri-yakarca davranışlara büründüğünü ve derslerini dinlemelerine karşılık talebelere para dağıttığını ifade etmektedir. Talebelere para dağıtarak onların sadakatlerini satın almaya çalıştığını hatırlatıyor.

Bu yüzden 1970'li yıllarda Humeyni'nin ilmi halkalarından ve sohbetlerinden koptuğunu ifade ediyor.

Humeyni'nin muhaliflerini karalamak için de Şah'ın elçiliğine ait olduğunu ileri sürdüğü sahte belgeler ürettiğini ve bunlarla muhaliflerini sindirmeye çalıştığını ifade etmiştir. Daha sonra bu meziyetini ve maharetini küreselleştirmiş ve işine gelmeyenleri veya önüne geleni Amerikancılıkla veya İsrail ajanı olmakla suçlamıştır.

Böylece deni karakterini veya karaktersizliğini ulu orta sergilemiştir. Reddi mirasta bulunan Ayetullah Gencay'ın da ifade ettiği gibi Humeyni Irak günlerinde tam bir dai ve propagandist gibi davranmıştır. Dailik genlerinde vardır.

Humeyni'nin bütün tezleri intihaldir ve bu tezlerin toplamıyla bidatkar bir düzen ve rejim kurmuştur. Ebu'l Hasan İsfehani'nin Vesiletü'n Necat adlı kitabını büyük ölçüde kendine mal ederek Tahrir el Vesile kitabına vücuda getirmiştir. Temel malzemesi yapmıştır. Keza Lübnan'daki Hizbullah projesi de Said Havva'nın Hizbullah kitabından bir çalıntı ve araklamadır ⁽⁴⁾. Bu proje intihalidir. Muhtemelen Humeyni bu meseleyi dert etmemiş ve sahipsiz projeleri miri malı olarak görmüştür.

Telif hakkı verecek değil ya? Humeyni böyle projeleri kendisine mal etmiştir.

Irak'taki Dava Partisi gibi Şii Partiler ve Humeyni, Müslüman Kardeşler ve Hasan el Bena'nın eser ve fikirlerinden etkilenecek siyasi tezler geliştirmiştir. Bu tezlerle birlikte İslam dünyasına lider olmak istemiştir. Bu yolda yapmış tutuşuyor, fitne füculla birlikte yol alıyordu.

Sünni dünya ile velayet-i fakih üzerinden daha rahat köprü kurulabileceğini düşünen Ayetullah Hüseyin Ali Mentezari de bu meş'um teoriye destek vermiş ve lakin sonunda Humeyni'nin hışmına uğramaktan kurtulamamıştır. Müridi mürtedi olmuştur. Humeyni veliahtlıktan azletmiş, ayağını kaydırmış ve yerine himayegerdesi (protege) Ali Hameney'i tensip etmiştir.

Daha önce de Humeyni aynı şekilde dini veliahtı Ayetullah Şirazi'nin ayağını kaydırmıştır. Humeyni'nin bidatkar teorisi aşı tutmamış Sünni dünya ile Şii dünyayı yakınlaştırmaktan veya kaynaştırmaktan öte çarpıştırmıştır. Kime niyet kime kısmet denildiği gibi bu mesele belki Bernard Show ile bir güzel dilber arasında geçen muhavereyle daha iyi anlaşılır.

Bernard Show entelektüel birisidir. Lakin çirkindir. Güzel bir kadın kendisine dest-i izdivaç talebinde bulunur ve şöyle hitap eder: Sende bu zeka bende bu güzellik harika çocukların doğmasına vesile olabilir. Bernard Show ise tersi ihtimali hatırlatır ve şöyle der: çocukların zekası sana güzelliği bana benzerse ne işe yarar?

Humeyni'nin doktrini hem Sünniliğin hem de Şiiliğin haricindedir. Sünnilerin siyaset doktrini veya sistemi hilafettir. Humeyni buna karşıdır. Buna mukabil Şiiiler de İntizar doktrini var.

Humeyni fiiliyatta bunu kaldırarak ama hem de Şii kalarak kendisine has bir bidat anlayışı, rejimi vücuda getirmiştir. İntizarın yerine kendisi geçmiştir. Kaldı ki Şia'da içtihat inkitaya uğramadan devam ediyor ve veliyyi fakihin içtihadı mutlak bağlayıcı değildir. Ama velayet-i fakih siyasi alana da yansıtılarak Humeyni bunu mutlaklaştırmıştır. Ayetullah Hui de meseleyi bu zaviyeden değerlendirmektedir.

Yargı alanındaki velayet sınırlı bir biçimde kabul edilmiştir⁽⁵⁾.

Lakin Humeyni bunu mutlaklaştırmış ve ulema için de baskı aracı haline getirmiştir. Böylece Şii geleneğin usulünü ve erkanını da bozmuştur. Böylece hem Şii dünyasının hem de Sünni dünyasının başına bela ve karabasan kesilmiştir. Bu açıdan Ayetullah Gencay gibiler Humeyni'nin geride bıraktığı bidat rejiminin yıkılmasının sadece Şii dünyasının değil tüm İslam dünyasının bir meselesi olduğunu ifade etmektedir. Bu bidatkar rejimin yıkılmasının kurtuluş meselesi ve reçetesi olduğuna parmak basmaktadır.

İki tarafa da ortak zulmetmiş ve iki tarafı birbirine kırdırmıştır. Bu hususta asabiyete kapılan Şiiiler Humeyni'nin declini ve deccalietini görememiş, fark edememişlerdir. İman nuruyla bakmayan bazı Sünniler de aynı cazibeye kapılmışlardır. Bu açıdan bidatkar İran rejimi yıkıldığında İslam dünyası kurtulacaktır.

İslam dünyasının başına çöreklenmiş din tüccarı ve istismarcısı tehlikeli bir zümreyle karşı karşıya bulunuyoruz.

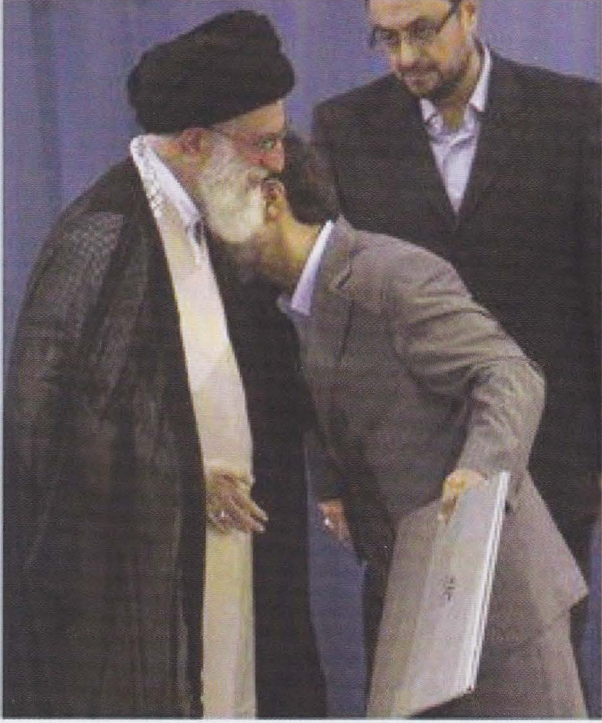
Bidat Rejim Mutlaka Yıkılmalı

Bu gibi rejimler kesinlikle kargaşadan besleniyor. Bu nedenle de son sıralarda İran'ın rolü Condeleezza Rice'in teorisiyle birlikte anılır olmuştur. Yaratıcı kaos. İran zamanla başkalarının da beslendiği bir kaotik alan meydana getirmiş ve İslam dünyasını derin gailelere boğmuştur.

Bediüzzaman ırkçılığın başkalarını yutmakla beslendiğini ifade eder. Bugün mezhepçilik anlamında kullanılan sekterizm de aynı şekilde başkalarını yutarak beslenmektedir. Bu nedenle de bu virüsün şevketi kırılmalıdır.

İslam dünyasını kargaşaya sürükleyen, boğan en temel meselelerden birisi İran devrimi ve Humeyni'nin bidatkar rejimidir. Diğeri de PKK gibilerinin temsil ettiği ırkçılık dalga ve beladır. Her ikisi de başkalarını yutarak besleniyorlar. Ayetullah Gencay da aynı şekilde onların yayılma ile beslendiklerini ifade etmektedir.

Dinde bidat damarını temsil eden bunlar Hiz-bullah'ın kurucu liderlerinden Sübhi Tufeyli'nin belirttiği gibi velayet kavramını genişletmişlerdir. İran rejiminin fikri muhaliflerinden Abdulkerim Suruş, Basit-i Teorik-i Şeriat'ta (Şeriatın Teorik Genişlemesi ve Daralması) meselesinde teorik olarak bu eğilimi analiz ve tahlil eder.

Humeyni sonuç itibarıyla Şiilikte ve Sünnilikte olmayan bir bidatı sistemi hayata geçirmiştir. Böyle zorba bir sistem kurmuş hem de ümmete dayatmıştır. Kendisini de ümmetin rehberi olarak tensip etmiştir!

İranlıların yayılma araçlarından birisi mezhepçilik ise ikincisi de imparatorluk dürtüsüdür. Kendilerinde iki ilahi hak görüyorlar.

Sasanilerden kalma Kisraların, Sasani hanedanlığının ilahi hakkı. İkincisi de efsaneye göre Yezdecird'in kızı Şahbanu'nun Hazreti Hüseyin ile evliliğine dayalı ehl-i beyt yoluyla geçen diğer ilahi hak (6)!

Bugün İranlılar gibi Ruslarda da imparatorluk virüsü vardır ve buna dayalı olarak yutarak genişlemeye çalışıyorlar (7).

Öyle ise İslam dünyası fitne üreten bu odaklara karşı görevinin bilincinde olmalıdır. Bir vuruşta SSCB gibi Rusya Federasyonu da Hu-

meyni'nin bidatkar rejimiyle birlikte yerle bir olmalıdır. Böylece İslam dünyası iki Kisra rejiminden de eşzamanlı olarak kurtulmalıdır.

Ayetullah Gencay'ın ifade ettiği gibi Hamaney'in Meşhed'deki Türk akrabaları onun mazisini bildiklerinden şehirlerine geldiğinde yanına uğramaz, onu karşılamaktan ve karşılaşmaktan özenle imtina ederler.

Nebil Hayderi'nin ifade ettiği gibi, Hamaney gittiği geldiği yerlerde adeta kendisine tapındırma seansları uygulatmaktadır. Nejad'ın mazbatasını alırken Hamaney'in omuzlarından öpmesi gibi. Humeyni'nin cenazesi sırasında da kalabalıkların taşkınlığı neticesinde adamın kefeni açılmış ve bacakları dışarıya sarkmış, salınmıştır.

Aklın ve tevhidin bittiği yerde bunların sistemleri başlıyor. Hoş göre göre biz de hassasiyetimizi yitirdik. Bu işler hep küçükten başlar. Yangın bir kıvılcımla alev alır. Mecusi ateşi içlerinde yaşıyor. Şiilikle birlikte bu ateş içe çekilmiştir. Damarlarında yaşamaktadır. Humeyni ile birlikte afaki kül etmiştir.

KAYNAKLAR

1. <http://www.hurriyet.com.tr/ahmedine-jad-a-cin-darbesi-17728398>
2. <http://klmty.net/386690>
3. <http://rawabetcenter.com/archives/255>
4. <http://www.risalehaber.com/gercegi-ile-sahtesi-arasinda-hizbullah-11963yy.htm>
5. https://www.facebook.com/permalink.php?id=1428927694041144&story_fbid=1534387893495123
6. <http://klmty.net/386690>
7. <http://elaph.com/ElaphWeb/Reports/2007/12/287863.htm>

KISSADAN HİSSELER

"BEN BABAMI BIRAKMADIM"

Bir yaşlı adamın oğlundan başka ne bir kim-sesi, ne de kalacak bir yeri vardı. Mecburen oğluyla beraber yaşıyordu. Fakat adamın hanımı, kayınpederini evde istemiyor, kocasına durmadan mızdırılarak babasını evden atmasını istiyordu. Bu durum günden güne büyüdü ve kadın bir gün kocasına:

- Ne yap et, babanı bu evden uzaklaştır artık onu bu evde görmek istemiyorum, dedi.

Adam ne yapacağını şaşırılmış halde huysuz karısına yalvarırcasına dedi ki:

- O benim babam, biz bakmazsak ona kim bakacak?

Fakat adamın karısı inat mı inat, vicdansız mı vicdansızdı. **"Ya ben, ya baban"** diyordu.

Adam karısını ikna edemeyince, babasını götürüp dağa bırakmaya karar verdi. Ertesi gün hazırlandı, kendi oğlunu da yanına alıp:

- Baba, biz ormana gidiyoruz. Hadi hazırlan seni de götürürelim. Şöyle dolaşır temiz hava alırız, dedi.

Hazırlanıp hep beraber yola çıktılar ve ormanın içlerine doğru yürüdüler. Tabi yoruldu, özellikle de babası çok yorulmuş, adamcağız soluk soluğa kalmıştı. Oğluna:

- Evladım çok yoruldu, biraz durup dinlenim, dedi. Oğlu yanında getirdikleri kilimi serip babasını oturttu ve:

- Baba sen burada istirahat et. Biz etrafı şöyle bir gezip dolaşalım, sonra gelir seni alırız, dedi. Elindeki yiyecekleri de babasının yanına bırakıp oradan ayrıldı.

Adam babasına; "karım seni evde istemiyor, onun için seni burada bırakıyorum" diyemediğinden böyle alçakça bir plan düşünmüştü. Böylece oradan ayrılıp evin yolunu tuttular. Tabi adamın bu çirkin planından kendi oğlunun haberi yoktu. Bir müddet gittikten sonra çocuk babasına sordu:

- Babacığım nereye gidiyoruz?

- Eve gidiyoruz yavrum.

- Peki dedemi almayacak mıyız baba?

- Yok yavrum almayacağız. Deden çok yaşlı olduğu için bundan sonra bizim evde değil, orada kalacak.

Tabi çocuk buna bir anlam veremedi. Bu dağ başında yaşlı bir ihtiyar tek başına nasıl yaşayacaktı? Kurda-kuşa yem olurdu... Çocuk **"Ben dedemi isterim!"** diye tutturdu. Fakat vicdansız babanın geri dönmeye niyeti yoktu. Oğlunun elinden sıkıca tutmuş çeke çeke götürüyordu. Çocuk, baktı ki babası kararını vermiş ve dedesini almayacak, ısrar etmekten vazgeçti. Babasıyla yürürlerken, çocuk birden durdu. Babasına bakarak dedi ki:

- Baba! Dedem yaşlandığı için dağa bıraktığımızı söylüyorsun. Peki, sen de dedem gibi ihtiyarlayınca, ben de seni buraya mı bırakacağım?!

Adam hiç beklemediği bu söz karşısında dondu kaldı, ne diyeceğini şaşırıldı. Öyle ya, madem yaşlılar dağa terk ediliyor, bir gün kendi de babası gibi yaşlanmayacak mıydı?..

O anda kendi yaşlılığını düşündü, oğlunun kendisini bu dağ başında bıraktığını hayal etti ve korkuyla ürperdi. Yapayalnız bu dağ başında, koskoca ormanda ne yapardı. Aman Yarabbi, bunun hayali bile korkunçtu. O an kafasına dank etti ve aklı başına geldi. Hemen gerisin geriye dönüp terk ettiği yaşlı babasını almaya karar verdi.

Terk edilen yaşlı baba ise bunun farkına varmış, fakat oğlunun nasıl böyle bir şey yapabildiğini bir türlü anlayamamıştı. Evet gelini huysuzdu, aksiydi ama karı lafıyla bir insan babasını dağa terk eder miydi? Elinden hiçbir şey gelmeyen ihtiyar, ormanın derinliklerinde çaresizlik içinde Allah'a sığınmıştı.

Bir zaman sonra bir de baktı ki oğlu nefes nefese geri dönüyor. Oğlu her ne kadar durumu sezdirmek istemese de, yaşlı adam durumu çoktan anlamış ve oğluna şöyle demişti:

- **Evlâdım beni dağa terk edip gidemeyeceğini biliyordum. Çünkü ben ne anamı, ne de babamı götürüp bir dağ başına bırakmadım. Onlara ölünceye kadar hizmet ettim...**

KUR'ÂN VE SÜNNET IŞIĞINDA BESLENME

PEYGAMBERİMİZ (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)

NASIL BESLENİRDİ.

Herbalist Yunus Ersin

Evet değerli dostlar bu ay sizlerle paylaşmak istediğim konu başlıktan da anlaşılacağı gibi Kuran ve sünnet ışığında nasıl beslenebiliriz ve Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) nasıl beslenirdi. Peygamberimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)'in şemâli ile ilgili kaynaklarda yeme içme âdeti başlığında işlenen pek çok konu bulunmaktadır. Bu rivayetleri incelerken o dönemin coğrafi ve kültürel şartlarını göz önünde bulundurmak sağlıklı bir yaklaşım olacaktır.

Hazreti Peygamber (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)'in yemekte aradığı başlıca özellik onun helal ve temiz oluşu ile vücuda yararlı olup olmadığıdır. Yemek seçme ve yemeğe kusur bulma âdeti kesinlikle yoktur. Hiç bir yemeğe karşı aşırı düşkünlüğü olmadığı gibi canı çekme denilen haleri de olmamıştır.

Hazreti Peygamber (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) daima arpa unundan yapılmış ekmeğe yemişler, kepeği iyice ayıklamış has undan mamul ekmeğe yemişlerdir. Kepeği iyice ayıklamak için elek kullanılmamış, kepekler üflenerek veya savrulularak giderilmiştir.

Hazreti Peygamber (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)'in buğday ununa rağbet e tmeğini, buğdayın zararlı oluşundan veya buğday unu yemenin dinî sakıncasının bulunuşundan çok o dönemde Hicaz bölgesinde buğdayın ithal edilen pahalı bir yiyecek olmasına, Hazreti Peygamber (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)'in de lükse karşı kesin tavır koymasına bağlamak daha doğru olacaktır.

Buna ilave olarak arpa unundan yapılan ekmeği tercih edişlerinde iktisadi sebepler yanında arpa ekmeğinin doyurucu ve besleyici oluşunun da bu tercihte payı vardır. Kepeğin iyice ayıklanmasını sindirim sistemine faydası ile açıklamak mümkündür.

Hazreti Peygamber (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*), sofrasında iştah açıcı olarak kullanılan salata, turşu baharat vb. için bir kap bulundurmazdı. Hiçbir zaman alıştığı miktardan daha fazla yemek yemezdi.

Kaynakların verdiği bilgiye göre Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) en fazla iki öğün yemek yemişlerdir. Bu iki öğünden birisi daima hafif yiyecekler şeklinde olmuştur. Onun hafif yiyeceği ise hurmadan oluşurdu. Akşam öğününün ihmal edilmemesini tavsiye eden Hz. Peygamber (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)'in "**akşam öğünü**" olarak nitelediği yemek gün batımından veya akşam namazından hemen sonra yenen günün ikinci yemeğidir.

İslam mutfağının en güzel örneği Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)'in yaşamındadır. Bu mutfak sadece yeme içmeden ibaret değildir, bu mutfakta helal ve haramların yani sıra yeme içme adabı ve ölçüsü de vardır. Hazreti Peygamber (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) yemekten önce ve sonra el ve ağız yıkamayı, yemeğe besmele ile başlamayı oturarak, az ve önünden yemeyi, yemekten sonra yemeği yapana teşekkür ve dua etmeyi, nimeti yaratan Allah'u Teâlâ'ya da hamd etmeyi emreder.

Hazreti Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) temizliği imanın bir şubesi sayar. Hazreti Selman'dan gelen rivayette Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem), **“Yemeğin bereketi, yemekten önce ve sonra el ve ağız yıkamaktadır”** buyurlar. El ve ağız yıkamanın sadece bereketle ilgili olmadığını ise Ebu Hureyre (Radiyallâhu Anh) söyle naklediyor: “Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdular ki: **‘Şeytan muhakkak ki hassastır, cidden pek hassastır. Kendinizi ondan sakındırın. Kim elinde et kokusu olduğu halde geceler, sonra da kendisine bir fenalık ulaşırsa sakın ha nefsinden başkasını suçlamasın’**

Muhyiddin-i Arabi hazretleri yeme içme adabını şöyle özetler: “Besmelesiz başlama, acıkmadan yeme, yemeğe hep en son sen basla, yerken acele etme, acele etmeden lokmayı teenni ile ortalama olarak al, tam çiğnemedi yutma ve iyice çiğne, diğer lokmaya elini uzatırken de besmele çek, sofrada yalnız bile olsan hep kendi önünden ye, sofradakilerin yüzüne ve eline bakma, daha fazla yemen konusundaki ısrarlara aldırış etme, zaruret kadar ye, sofradan mideni doldurmadan kalk, nimeti hazırlayana teşekkür et, bu rızık veren Allah’a gereği gibi şükret, günde iki öğün ye.

Alınan her gıdanın, insanın iyi ya da kötü davranmasına yol açan enerjiye dönüştüğünün farkında olan Hazreti Peygamber ve ashabı, yedikleri yemeğin nasıl bir davranışa vesile olacağını endişesini taşımışlar, hayırlı işler yapmalarına vesile kılması için Allah'a şükür ve niyazda bulunmuşlardır.

Misafirlikte kendisine yapılan ikramları severek yiyen Hazreti Peygamber **“Sirke ne güzel katıktır, Ya Rabbi, sirkeyi mübarek kıl. Zira o benden önceki peygamberlerin de katığı idi. Sirke bulunan ev, muhtaç duruma düşmez”** buyurmuş, kendisine et çorbası ve kabak yemeği ikram eden bir terzinin evinde kabağı iştahla yemiş bir başka davette et ikram edilince **“et, dünya ve cennet yemeklerinin şahıdır”** buyurmuştur. Bir başka münasebetle de hurma varsa başka katığa ihtiyaç yoktur anlamında **“hurma bulunmayan ev, yemeksiz (katıksız) ev gibidir.”** Buyurmuştur.

Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) soğan yedi sarımsak yemezdi. Aişe (Radiyallâhu Anh)’dan: **“Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)’in en son yediği yemeğin içinde soğan vardı.”** (Ebu Davud)

Cabir Bin Semure (Radiyallâhu Anh)’dan: “Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem), Ebu Eyyüb (Radiyallâhu Anh)’a misafir oldu. Yemek yediği zaman ona artanını gönderirdi. Bir gün ona bir yemek gönderdi. Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) yemedi. Ebu Eyyüb (Radiyallâhu Anh), Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)’e gelerek ona bu hususu anlatınca, şöyle buyurdu: **“Çünkü içinde sarımsak vardı.”** “Dedi ki: “Ey Allah’ın Resulü (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem), o haram mıdır?” **“Hayır! Lakin ben kokusundan hoşlanmıyorum.”** buyurdu. (Tirmizi)

PEYGAMBERİMİZ ﷺ'İN SOFRA ADABI

Peygamber Efendimiz “Dayanarak yemek yemem.” ve **“Ben ancak bir kulun oturduğu gibi oturur ve bir kulun yemek yediği gibi yemek yerim.”** buyurmuştur.

Dayanarak yemek, yemeğin doğal akışına engel olur ve süratle mideye girmekten alıkoyar. Mideye basınç yapar, bunun sonunda midenin besin maddesini ayrıştırması gerçekleşmez.

Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) yemeği üç parmağıyla yedi. Lokmaları tutuş bakımından en yararlı tutuş şekli budur. Aşırı derecede sıcak bir yemeği yemediği gibi, bir gün önce pişip geceleyen ve ertesi güne kalan yemeği de yememiştir. Kokmuş, bozulmuş ve ekşimiş yemekleri de yemezdi. Bu tür yiyeceklerin hepsi insan sağlığına zararlıdır.

Peygamber Efendimiz balık ve sütü, süt ve ekşiyi, sıcak ve soğuşu, katı ve sıvıyı birlikte yemediği gibi peklik ve ishal yapan, çabuk ve geç sindirilen kızartma ve haşlama, taze ve bayat, süt ve yumurta, et ve süt gibi ürünleri de birlikte yememiştir.

Efendimiz akşam yemeğini tavsiye etmiş, bir avuç hurma bile yense akşam yemeğinin yenmesini emretmiştir. **“Akşam yemeğini terk etmek, ihtiyarlığa yol açar.”** (Tirmizi, İbni Mace)

Peygamber Efendimiz yemekten sonra hemen uyumayı yasakladı. Böyle yapmanın kalbi kararttığından bahsedilmiştir. Doktorları sağlığı korumak isteyenlere tavsiyeleri arasında akşam yemeğinden sonra birkaç adım (yüz adım) yürümek, hemen yemeğin arkasından uyumamak da vardır.

Peygamber Efendimiz, yemeğin üzerine su içmemiştir. Yemeğin üzerine su içmek yemeği bozar. Özellikle soğuk veya sıcak daha da zararlıdır.

PEYGAMBERİMİZ ﷺ VE SAĞLIKLI BESLENME

Sevgili Peygamberimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem), yaşadığı dönemde yetersiz beslenmenin zararına olduğu gibi aşırı beslenmenin de zararına dikkat çekmiştir.

“İnsanoğlunun midelerini doldurmasından daha zararlı bir şey yoktur. Kişiye belini doğrultacak kadar yemek yeter.”

Peygamberimiz sağlığına çok dikkat ederdi. Yediklerini özenle seçer, çevresine de faydalı yiyecekleri tavsiye ederdi.

Tavuk eti: **“Peygamber Efendimiz tavuk etini yedi. Ben tavuk eti yediğini gördüm.”** (Ebu Musa)

Üzüm ve kavun: **“Peygamber Efendimiz yemişlerden üzümle kavunu severdi.”** (Ümeyyi ibni Zeyd)

Ayva: “Rasûlullâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)’in yanına girmiştım. Elinde ayva vardı. Bana **“Ey Talha! Şunu al, ye! Çünkü bu kalbe rahatlık verir.”** buyurdular. (Talha Radıyallâhu Anh)

Bal: Peygamberimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdu ki: **“Kur’an’dan ve baldan şifa edin.”** (Hayseme bin Esved)

Zeytinyağı: Peygamberimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdu: **“Zeytinyağıyla deva edinin. O, mübarek ağacın yemişinde hasıl olur, yani zeytin ağacının.”** (Ukbeti ibni Amir)

Bol su içmek: Peygamberimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdu ki: **“İçeceklerin üstünü dünyada ve ahirette dahi sudur.”** (Abdullah bin Büreyde)

Hazret-i Ali (Radıyallâhu Anh) bildirmiştir: Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): **“Su içtiğinizde emerek (yudum yudum) için, ağızınıza dökercesine içmeyin”** buyurmuştur. Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem). suyu bir defada değil, iki veya üç defada içerdi ve içerken içine nefes vermezdi. Ebu Katade (Radıyallâhu Anh) bildirmiştir: Resul-u Ekrem Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdu ki: **“Sizden biriniz su içtiğinde su kabına üflemesin.”** Ebu Said (Radıyallâhu Anh) anlatmıştır: Ebu Said el-Hudri, Resulullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)’in suyu ayakta dikilerek içmeyi yasakladığını bildirmiştir. Fakat Hazret-i Ali (Radıyallâhu Anh)’dan gelen bir rivayet de şöyledir: Hazret-i Ali (Radıyallâhu Anh) Küfe mescidinin kapısında ayakta su içti ve şöyle dedi: “Bazı kimseler birisinin ayakta su içtiğini fena görürler. Halbuki ben Peygamber Efendimizin (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) benim içtiğimi gördüğünüz gibi su içtiğini gördüm. “İrbad bin Sariye (Radıyallâhu Anh) bildirmiştir: Allah Resülü (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu: **“Erkek hanımına su dahi içirse ondan sevap kazanır.”**

Bu güne bakarsak çok hızlı yaşamın ve çok hızlı tüketimin olduğu yaşantımızda üç öğün yemek yiyoruz. Yediğimiz yemekleri en lezzetlisi ve en gösterişlisinden ya da ayaküstü atıştırma hazır gıdalardan seçiyoruz. Artık insanlara nelerin lezzetli geldiği çok iyi bilinmektedir. Bunlar yağlı ve tuzlu olan gıdalar. Bu gıdalar çok fazla kilo aldırıcı gıdalardır. **“Ümmetim hakkında korktuğum şeylerin en korkuncu (tehlikelisi) şunlardır: Karın büyüklüğü (göbek bağlamak), çok uyku, (maddi ve manevî) tembellik ve yakîn (iman) zayıflığıdır.”** (Suyuti, Fethu'l-Kebir, 1/58) **“Çok yeme içmeden sakının! Zira o, bünyenizi hastalandırır, korkaklığı artırır ve ibadetlerinizde tembelleştirir.”** (Aclunî, Keşfü'l-Hafa, 1/279) Hz. Ali (Radıyallâhu Anh) **“Eğer karnın doymuyor ve obur isen, kendini müzmin hastalardan say.”** (Mâverdî, Edebü'd-dünya ve'd-din, s. 533) demiştir. **“İki kişinin yiyeceği üç kişiye, üç kişinin yiyeceği de dört kişiye yeter.”** (Buhari, Etıme, 11) **“Kişinin her iştahını çekenı yemesi israf olarak yeter.”** (İbn Mace, Et'ime, 51) buyurmuşlardır.

ALİ ULVİ UZUNLAR

HAKİMİYET KAYITSIZ ŞARTSIZ ALLAH'INDIR.

Muhterem okuyucularım yazımıza dua ile başlayalım. Cenab-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak cümlemizi Sırat-ı Müstakimde daim eylesin. Sevdiği ve razı olduğu dostların zümresine İlhak eylesin. Yaşadığımız müddetçe iman ve İslam üzere yaşamaya, son nefesimizde de Hüsnü hatime ile çene kapamaya Rabb'im cümlemizi muvaffak eylesin. Amin.

Kıymetli okurlarım; bu yazımızda işleyeceğimiz konumuz, Maide Suresi'nin 27. Ayeti Kerimesinde geçmektedir. Rabbimiz Celle ve Ala Hazretleri Kur'an-ı Kerim'in'de bazen emir verir **"namazınızı kılın, zekatınızı verin"** gibi. Bazen de **"nehiy"** dediğimiz yasaklarını beyan eder. Kumar içki ve zinadan yasakladığı gibi bazen de olayları anlayalım kavrayalım diye değişik örnekler misaller verir. **"Biz bu misalleri insanlar düşünsünler diye beyan ederiz, açıklarız"** diye de ifade buyurur.

Cenabı Hak Celle ve Ala Hazretleri kimi zaman da geçmiş ümmetlerden, peygamberlerden ve ümmetlerinden kıssalar anlatır. Cenabı Hak Celle ve Ala Hazretleri hiçbir kıssayı boşu boşuna anlatmamıştır. Her kıssadan alınması gereken dersi alalım diye kıssalarını beyan etmiştir. Bugünkü dersimiz de; Maide Suresi'nin 27.

Ayet-i Kerimesinden itibaren. Tabiri caizse dünyada ilk tahakkuk eden kısa budur.

Kıssada Allah Celle ve Ala Hazretleri Adem Aleyhisselam'ın iki yavrusu arasında meydana gelen kavga ve ilk cinayetin gerçekleşmesini anlatıyor. Öncelikle şunu ifade edelim; Hakimiyet kayıtsız kayıtsız şartsız Allah'ındır. Yerlerde, göklerde, içimizde, dışımızda, her yerde Hakimiyet sadece Allah'ındır. Burasını insanoğlunun çok iyi bilmesi lazım. Benim gözüme ben hükmedemem Allah (*Celle Celâlühû*) hükmeder. Benim kulağıma ben hükmedemem Allah (*Celle Celâlühû*) hükmeder. Benim böbreklerime ben hükmedemem Allah (*Celle Celâlühû*) hükmeder.

Ben mideme de, dilime de hükmedemem Allah (*Celle Celâlühû*) hükmeder. Dilediğinde gözüme kör eder bir şey diyemem. Dilediğinde kulağımı sağır eder ben bir şey diyemem. Dilediğinde ayaklarımı felç eder yürüyemem. Dilediğinde midemizi felç eder ben buna itiraz edemem.

İç ve dış organlarımda, tüm vücudumda arzu ettiğim bütün durumları gerçekleştirmeye sadece ve sadece Allah muktedirdir. Başkası muktedir olamaz.

Bir insan kendi saçının dökülmesine engel olamıyorsa, kendi gözüne malik olamıyorsa, kendi kulağına malik olamıyorsa, kendi damarında dolaşan kana ayar veremiyorsa, o insan Allah'ın karşısında ne kadar güçlü sayılabilir ki? Hiçbir gücü yoktur.

Değerli Dostlar; binlerce insanın çalıştığı kocaman bir fabrika düşünün. Bu fabrikada ortalığı sarsan sallayan devasa makineler düşünün. Hepsi bir şartele bağlıdır. Şartel tak diye indiği zaman hepsi birden durur. Makineler büyük, imalat fazla, çok işçi var güzel de; bu mekanizmayı ayakta tutan elektriktir. Elektrik olmasa hiçbir makine çalışmaz. Teşbihte hata yoktur. Sadece İstanbul'a uçaktan gece vakti baktığımız zaman sokaklarında, binalarında, parklarında yanan ışıklar ayrı bir güzellik verir ancak hepsi bir Şartel bağlıdır. O Şartel indiğinde bütün ışıklar birden söner. Şu ampulleri, onlarda yanan ışığı düşünün. Ampul kibirlenip gururlanıp, "Var mı bana yan bakan! Ben olmasam siz nasıl aydınlanırdınız? Ben sizi aydınlattım!" diyebilir mi? O zaman anahtar düğme der ki ona; "Ben kapanayım da sen yine aydınlan bakalım!" Anahtar ampule hava attığı zaman arkadaki kablo da anahtara der ki; "Haydi bakalım, ben cereyan vermeyeyim de sen istersen 40 defa tık tık yap!".

Değerli Dostlar, netice itibariyle arkaya doğru gidip baktığımızda eninde sonunda her olay Allah'la başlıyor, Allah'la bitiyor. İnsanoğlunun böbreğinde taş oluyor.

Bakıyorum ki benim haberim bile olmadan benim böbreğimde taş var.

"Burası taş ocağı mı, ne işi var burada taşın?" Peki kim yaptı diye sorulduğunda verdiğimiz cevap; "Böbreği Yaratın yaptı." oluyor. Sana sordu mu? Sormadı. Soracak mı? Sormayacak. Sorması gerekir mi? Gerekmez. Hakimiyet kayıtsız şartsız Allah'ındır. Buna kimse itiraz edebilir mi? İsterse etsin neyi değiştirecek?

İnsan vakti saati gelince istese de istemese de ölüyor mu? Buna kimse itiraz edemez. Bir kişi itiraz etmişti kimdi o; "Musa Aleyhisselam". Hatta Azrail Aleyhisselam'a da bir tane çakmıştı. Sonra ne oldu? Yine teslim oldu. Kendi hayatımızın dahi akışında Allahü Te'âlâ'nın hakimiyeti kesinlikle sınırsızdır.

Asıl Hakimiyet O'nundur. İzin verirse konuşurum, vermezse konuşamam. İzin verirse görürüm, vermezse göremem. İzin verirse yürürüm, vermezse yürüyemem. İzin verirse düşünebilirim, akıl edebilirim. İzin vermezse ne akıl edebilirim ne de düşünebilirim.

Evvel de O, Ahir de O. Zahir de O, Batın da O. Her şeyi bilen yalnızca O. Ben burayı iyi kavradığım zaman dilimin ve kalbimin daima Allah "Allah Allah" demek mecburiyetinde olduğunu kabul ederim. Neden? Çünkü konuşuran O. Yürüten O. Akıl veren O. İşiten ve işittiren O. Gördüren O. Elimizi ayağımızı tuturan yine O. Eline alıyorsun ekmeği yaratan O. Alıyorsun zeytini yaratan O. Alıyorsun peyniri yaratan O. Peynir evvelinde süt idi. Süt inekten geldi. İneğin içerisindeki yeşillik toprakta yoktu. Toprakta yeşilliği yarattı ineğe gönderdi. İneği süt için makine vasfında yarattı. Sana bana verseydi o yeşilliği süt yapamazdık. Verdi ineğe süt yaptırdı ve bize gönderdi. Peynir oldu yiyoruz. Yani uzattığımız eli veren O. Aldığımız zeytini veren O. Yediğimiz peyniri, reçeli, hepsini veren O. Şimdi nasıl Besmele ile başlamayalım? Nasıl O'nun nimetlerini düşünmeyelim? Nasıl O'na şükür etmeyelim?

İnsanoğlu nimeti yerken hangi merhalelerden geçerek önüne geldiğini düşünmez. Rabbim düşünenlerden olmayı nasip eylesin.

“İnsanoğlu yemeğine bir baksın, baktığı zaman şunu görecektir baksın ve düşünsün” diyor.

“Biz gökten yağmur yağdırdık, mükemmel bir şekilde yağdırdık. Sonra arazileri yarıdık, toprağın içerisinden arpayı, buğdayı, ve diğer sebzelerin fidelerini çıkardık. Sert topraktan çıkardık. Sonra onu arpa, buğday, salatalık, biber, yeşillik yaptık.” diyor. Ete gelince, önünde et halinde olsa da aslı topraktır. Yumurta olsa da aslı topraktır. Zeytin olsa da aslı topraktır. Acı biber olsa da aslı topraktır. Tatlı şeker pancarı olsa da aslı yine topraktır. Hepsi topraktan geliyor. Toprağa da Allah talimat veriyor. Neticede o Toprak ete dönüşüyor, yumurtaya dönüşüyor, karpuz ve kavuna dönüşüyor

Değerli Dostlar. Alıyoruz yiyoruz. Yerken karpuzdur ama bizden çıkarken karpuz değildir. Yani insan hayatının her safhasında, ayakta da otururken de yatarken de “Allah, Allah, Allah” diyecek. “Benim hayatımda O hakimdir” diyecek.

Çok af edersiniz, affınıza sığınarak söylüyorum; bir insan zina yapmaya kalkmış olsa, giderken neyi kullanacak? Ayaklarını kullanacak tabii ki.

Yani bir Haramı işlerken dahi A’dan Z’ye kadar ihtiyaç duyduğumuz malzemenin tamamı Allah’ın malzemesidir. Tamamı Allah’ın malzemesi olan bir yapıyla Allah’ın haram, günah kıldığı bir amel nasıl işlenebilir ?

İçki içen bir şahsa bardağı tuttuğu, kumar oynayan bir şahsa zarı attığı eli yine Allah verdi. A’dan Z’ye kadar hepsi Allah’ın olduğu halde bunu nasıl yapabilirsin?

Yüzde yüzü Allah’tan olan bu malzemelerle yine Allah’a nasıl kafa tutabilirsin? Allah’tan aldığın malzeme ile beraber Allah’a isyan ediyorsun, kafa tutuyorsun. Bunun ne akıl, ne de vicdan ile izah edilebilecek bir tarafı vardır.

O Allah ki; her an görüyor ve biliyor! O’nun gözü önünde bunları yapıyorsun!

Hani derler ya, “gözüme baka baka yalan söylüyorsun” diye, tabiri caizse Allah Te’âlâ’nın gözüne baka baka insan bu haramları işliyor.

Niye Allah’ın gözüne baka baka diyorum? Allah’ın bizi gördüğü kesin de bu yüzden.

“Biz insana şah damarından daha yakınız” diyor Allah (*Celle Celâlühû*)

Hâsılı Kelâm; insanın hayatında kayıtsız şartsız Hakimiyet Allah’ındır. Sadece kendi vücudumuzda değil, kainatta da öyledir. Yerlerde, göklerde hep öyle değil midir?

Değerli Dostlar Allah isterse her tarafa kuraklık verir, isterse Yağmur verir. İsterse kar verir, isterse güneş verir. Balıkları isterse yaratır isterse yaratmaz. Havadaki oksijeni O ayarlar başkası ayarlayamaz. Yerlerde ve göklerde, içimizde ve dışımızda Hakimiyet yalnızca Allah’ındır.

En ufak hücreden en büyük galaksiye her şeyde sadece ve sadece Allah’ın dediği geçerlidir.

Helal ve haram yetkisi yalnızca Allah’a aittir. Yani helal olan bir şey için cümle alem toplansak, “haramdır bu” desek haram olmaz. Allah (*Celle Celâlühû*) onu helal kıldıysa helaldir. Aynı şekilde Allah’ın haram kıldığı bir şeyi tüm kainat toplansa helal edebilir mi? Edemez.

Allah Celle Celâlühû faizi haram kılmasaydı hiçbirimiz faize haram diyecek miydik? Eğer Allah Celle Celâlühû hınzır etini haram kılmasaydı hiçbirimiz kalkıp, “domuz eti haramdır” diyecek miydik? Demeyecektik. Helali helal kılan Allah’tır. Haramı haram kılan da Allah’tır.

Peygamberler kendi yanlarından bir şey haram etmezler. Onlar Allah’tan aldıkları talimat ile haram olduğunu beyan ederler. ‘

‘Allah haram etmedi ama ben haram ediyim’ demezler. Allah’ın elçisi olduklarına göre helal-haram bilgisini Allah’tan almışlardır. **Öyleyse haram ve helal yetkisi yalnız ve yalnız Allah’a aittir.**

Tıbb-ı Nebevî

فصل في هديه صلى الله عليه وسلم في علاج الفزع والأرق المانع من النوم

PEYGAMBER EFENDİMİZ ﷺ İN

KORKU(NUN İZALESİ) İÇİN Ve UYKUYA MANİ OLAN HAL KONUSUNDAKİ TEDAVİ YÖNTEMİ

Büreyde (Radiyallâhu Anh) şöyle anlatmıştır: **Hâlid ibni Velîd** (Radiyallâhu Anh) **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e uykusuzluktan şikayet edince **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ona: **“Yatağına sokulduğun zaman:**

«اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظَلَّتْ،
وَرَبَّ الْأَرْضِينَ وَمَا أَقَلَّتْ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ
وَمَا أَضَلَّتْ، كُنْ لِي جَارًا مِنْ شَرِّ خَلْقِكَ
كُلِّهِمْ جَمِيعًا أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ
وَأَنْ يَبْغِيَ عَلَيَّ، عَزَّ جَارُكَ، وَجَلَّ ثَنَائُكَ
وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.»

‘Ey Allâh! Ey yedi kat göklerin ve gölgelediklerinin Rabbi! Ey yedi kat yerlerin ve taşdıklarının Rabbi! Ey şeytanların ve saptırdıklarının Rabbi! Yaratıklarından her hangi birinin bana karşı taşkınlık yapmasına yâhut bana zulmetmesine karşı beni onların hepsinin şerrinden koru. Himâyen güçlüdür, övgün büyüktür, Senden başka hiçbir ilah yoktur, ibadet lâyük olan ancak Sensin’ duasını oku” buyurdu. (Tirmizî, De‘avât:91, no:3523, 5/538; Süyûtî, Câmi‘u’l-ehâdis, no:1546, 2/431; Nevevî, el-Ezkâr, Bab:63, sh:88)

Yine bu konuda ‘Amr ibni Şua‘yb’ın, babasından onun da dedesinden (Radiyallâhu Anhüm) rivâyet ettiğine göre **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) âniden korkarak uykudan uyanıldığında söylenecek bazı kelimeleri onlara öğretirdi ki, o kelimeler de şunlardır:

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ
وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ
وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ.»

“Allâh-u Te‘âlâ’nın gazabından ve azabından, kullarının şerrinden, şeytanların (ve cinlerin) vesveselerinden ve benim yanımda bulunmalarından, Allâh’ın tastamam kelimelerine sığınırım.” (Ebû Dâvûd, Tıb:19, no:3895, 4/18; Tirmizî, De‘avât:94, no:3528, 5/541; Ahmed ibni Hanbel, el-Müsned, no:6696)

Abdullâh ibni Ömer (Radiyallâhu Anh) bu duayı çocuklarından ezberleyebilenlere öğretirdi. Öğrenemeyecek kadar küçük olanlara ise yazar ve üzerine (muska yapıp) asardı.

Bu duanın (manası düşünüldüğünde) bu korkma hastalığının izalesinde ne kadar münasip bir dua olduğu apaçıktır.

Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL

OSMANLI KÜLTÜRÜ

Sosyologlara devletleri var eden ve yaşatan temel varlık nedir diye sorsanız, yüzde yüze varan bir oranda millet cevabını alırsınız. Peki, milletleri millet yapan amil nedir?

Günümüzde bunun cevabı ise ittifakla kültür olmaktadır. İnsanları gelişigüzel yığınlar olmaktan kurtaran, varlıklarını, birliklerini, istiklallerini idame ettiren en önemli unsur kültürleridir. Kültür günümüzde milletleri millet yapan maddi manevi ortak değer ve müesseselerin bütünü olarak tarif edilmektedir.

Tarihte büyük roller oynamış, medeniyetler kurmuş nice devletlerin günümüzde artık ortadan kalkmış olduğuna herkes yüzlerle misal getirebilir. Aynı millet, bir devleti yıkıldığında yeni bir devlet ve medeniyeti kurabilmektedir.

Bu konuda en zengin koleksiyonu olan da Türk milletidir. Fakat bu durum her zaman aynı şekilde cereyan etmemektedir. Şurası muhakkak ki o devletleri meydana getiren milletler de çoğu kez aynı akıbetten kurtulamamaktadır.

İşte bir milleti en çok düşündüren, tedbirler almaya, çözüm arayışlarına yönelten bu olmalıdır.

Bakınız Etiler, Sümerler ve Akadları meydana getiren kavimler veya Eski Mısırlılar nerededir.

Devlet kurmakta en mahir olan Türk uluslarının Avrupa'ya yönelmiş büyük kollarından Uzlar, Avarlar, Peçenekler nerededir. Millet olsa belki devletlerini kuracaklar millet kaybolursa ne olacak.

İlk Müslüman Türk devleti İdil Bulgarları (920-?) ile aynı soydan gelen bugünkü Bulgarlar, bir devlet olarak varlıklarını sürdürmekte iseler de eski millet vasfından ve değerlerinden bir eser kendilerinde kalmış mıdır? Bırakın Türklüklerini korumayı, Bulgaristan'da Türk varlığına dahi tahammül edemeyecek bir hale gelmişlerdir. Keza aynı durum Hungaria (Hun ülkesi) diye anılan Macaristan için de geçerlidir.

İşte bu örnekler milletimizi mevcudiyetinin temel kaynakları, kültür değerleri üzerinde derin düşüncelere ve ona göre tedbirler almaya sevk etmelidir.

Tarihi belgelerden anlaşıldığı kadarıyla Türklerin İslamiyet'ten önce basit bir hayatları vardı. En mühim özellikleri göçebe olmaları iyi at ve silah kullanmaları ve teşkilatçı oluşlarıydı. Bilhassa başlarında bulunan hakanlarına bağlılıkları ve teşkilatçı yapıları onların devlet denilen mekanizmayı çabucak sağlamalarında etken oluyordu. Basit ve pratik olanı seçmeleri işlerini daima kolaylaştırıyordu.

Zayıf kağanlar döneminde birliğin bozulması veya devletin kardeşler arasında pay olunması gibi yine basit nedenler ise dağılmalarını ve yıkılmalarını beraberinde getiriyordu. Fakat değerlerini muhafaza, onları yeniden ve çok geçmeden bir birlik haline toplayabiliyordu.

Değerler yani kültür kıymetleri yitirildiği zaman ise sadece devlet değil milli kimlik de tehlikeye düşüyordu.

Nitekim Çinlilerin içine giren ve onların yaşayışlarını benimseyen Türkler kısa bir sürede Çinlileştiler. İşte 8. Asırda bugünkü Moğolistan'da dikilen Göktürk yazıtları Türk milletini bu tehlikeye karşı uyarıyor ve aksi takdirde yok olacağını, diyordu.

Daha sonra Çin tehlikesinin yerini Türk ülkelerinde cirit atan Budizm ve Manheizm rahipleri ile Yahudilik ve Hıristiyanlık misyonerleri aldı. Fakat bu gibi inançların veya dinlerin tesiri altına giren Türk toplumlarının da fazla bir zaman geçmeden millet olma vasfını yitirdiği görüldü.

Öte yandan yaklaşık iki asır İslam devleti ile komşuluk yaşayan Türk boyları İslamiyet'i, inançlarına ve ahlaklarına yakın buldukları kadar millet olma vasfını koruduklarına da şahit olmuşlardı. Can u gönülden bu yeni din dairesine girdiklerinde çok geçmeden onun en büyük hamisi ve koruyucusu olarak tarihteki yerlerini aldılar.

Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu devletleri İslam medeniyetinden istifade edebilmek için resmi dil olarak Farsçayı benimsedikleri halde kimliklerini aynen muhafaza edebilmişlerdi. Anadolu Selçukluları yıkıldığı halde yerlerinde kurulan beyliklerin her biri Türkçe konuşmaya Türk varlığını muhafazaya devam ediyorlardı.

Osmanlılar ise devletleri gibi dillerini de **"Türkçe=Devlet lisanı"** diye ifade edilecek bir kudrete erişirmişlerdir. Türkçe konuşanların Adriyatik'ten Çin Seddi'ne kadar hiç konuşma sıkıntısı çekmeden ulaşabildiği meşhur olmuştur.

Osmanlılar dilimize sahip çıkmadı, dili Arapçalaştırdı, Farsçalaştırdı diyenlerin Türkçeyi, şu son seksen senede Anadolu'da oturanların dahi birbiriyle anlaşamadıkları bir hale getirmiş olmaları ibretlik bir durumdur.

Öte yandan Osmanlı dünyasında Türk olanların milletlerini muhafaza etmeleri bir yana Osmanlı idaresi altına giren ve hatta İslamiyet'i seçen Arnavut, Çerkes, Boşnak ve sair milletlerin de milli kimlik ve kültürlerini muhafazada sıkıntı duymadıkları asırlar sonrasında müşahade edilmiştir. İslam dairesi altına girmeyen Sırp, Bulgar, Yunan vs. milletlerinde kimliklerini muhafazada bir problem yaşamadıkları malumdur. Bu durum İslamiyet'in milli kimlikleri muhafazadaki yerini en açık bir şekilde göstermektedir.

Burada asıl belirtmek istenilen husus büyük, güçlü, medeni hamleleri gerçekleştiren devletlerin gerisinde, aynı kudrette kültür değerlerine sahip bir milletin bulunduğu gerçeğidir. Millet değerlerden uzaklaştıkça devleti de zayıflamaya başlar.

Bu hal gerekli kanı pompalamayan kalbin insanı zayıf bırakması, ağacın suyu ve gıdayı alamadığı zaman kurumaya yüz tutması gibidir. Bu itibarla devletin olduğu kadar özellikle dernekler, vakıflar ve sendikalar gibi sivil toplum kuruluşlarının, yazılı ve görsel medyanın en fazla üzerinde durmaları gereken konu budur.

Sendikalar her gün kaybolan para değeri ve alım gücünün eksilmesi kadar yitirilen değerler, kelimeler üzerinde de dursa asıl o zaman milletini devletini korumuş olur.

Değerlere Darbe!

Öte yandan ortak bir kültürün oluşmasında etkin konumda bulunan ve bu konuda en büyük sorumluluk alması gereken görsel ve yazılı medya ise tam tersi bir politika takip etmektedir. Türkçeyi yozlaştıran, yabancı ahlakını ve yaşantıyı özendiren, tarihini ve kültürünü hor gören veya değiştiren dizileri, filmleri ve programları ile Türk milletine asıl darbeyi indirmektedir.

Nasreddin Hoca'nın dahi tanınmadığı tanınsa da verdiği derslerden ibret alınmadığı bir zamana kaldığımız görülmektedir. Bu tip hikâyeler dergilerimiz de bazı TV programlarında "biraz da gülelim" zihniyeti altında verilirdi. Yahut ta uykudan önce anlatılırdı. Uyku hikâyesi gibi görülürdü. Hâlbuki milletin belki yüzlerce yıllık birikimini Nasreddin hocamız unutulmaya-
 cık ve hafızalara kazınacak bir üslup içerisinde sunmaktadır. Onun kıssalarında milletin yok olmasını önleyecek ibretlik hususlar vardır. Şöyle ki:

"Ağaçta oturduğu dalı kesen Hocaya, o dalı kesme düşersin demişler. Hoca aşağı üşünce adama koşup yakalamış ve:

Düşeceğimi bildin öleceğimi de bilirsin. Ne olur söyle demiş".

Reyting diye para diye tarihini tahrif eden, dilini yozlaştıran kültür değerlerini hiçe sayan, aile mefhumunu yıkan sen (her kimsen) bindiğin dalı kesiyorsun. Bu hareketin, sonunda senin ve milletin ölümü demektir.

TV'lerde sinemalarda güzel şeyler olmuyor mu? Diye de sorulabilir. Öncelikle yanlışların yanında devede kulak mesabesinde diyelim. İkincisi ve daha tehlikelisi ise yanlış doğru diye kabul ettirme sanatının artık günümüzde başarıyla uygulamaya konulmuş bulunmasıdır. Ne yazık ki bu durum önce cahil bırakılan kitlelere kolay bir şekilde kabul ettirilebilmektedir. Zira kitap okuma özrürlüğümüz kitap baskı oranına göre ters bir şekilde artarak devam etmektedir. Tarihini dinini, dilini, örfünü dizilerden internetten öğrenmeye devam ettikçe bu yozlaşma daha da artacaktır.

Son yıllarda ısrarla uygulamaya konulan bazı hususlar kültür değerlerimiz üzerinde oynanan oyunların ve tahribatın nerelere doğru gitmekte olduğunu gözler önüne sermektedir. Mevlit kandilinin Kutlu doğum haftası etkinlikleri dolayısıyla tarihinin değiştirilmesi, Mevlana'nın sadece dönmek ve ney çalmaktan ibaret bir halde tanıtılması, Yunus'un sadece hümanist bir şahsiyet olarak bilinmesi, Oruç ve Kurban ibadeti hakkındaki tartışmalar, dini meselelerin bizzat ilahiyat hocalarınca yozlaştırılması Türk milletin birleştirici unsurlarının yok edilmeye doğru gidildiğini göstermektedir.

Bir defa mevlit kandili hicri-kameri takvime göre mi yoksa miladi takvime göre mi kutlanır? Regaip, Miraç, Berat kandilleri, Kadir gecesini, Ramazan ayı ve dini bayramların hepsi hicri-kameri takvime göre değil midir? Mevlit kandilini son on beş senedir miladi takvime göre kutlamanın manası nedir? Gelecekte diğerlerini de miladi takvime çevirme düşüncesinin başlangıcı mıdır?

Milletimiz bu sinsi değişikliğe dikkat etmelidir.

Nihayet 2011 yılı Kutlu Doğum haftasında İstanbul'daki kutlamalarda Mevlidi, "Mevlit Kantat Promiyeri" adıyla sazlı cazlı okumalarını da değerlendirirseniz, dini değerlerimizin ve inancımızın nasıl bir tahribe tabi tutulduğunu daha iyi anlarsınız.

Buna diyanet camiası dâhil bütün sivil toplum kuruluşlarının ve ilgili kurumların ses çıkarmaları ise esefle takip edilmektedir.

* * *

**Kadı öla davacı ve muhızır dahi şahit
 Ol mahkemenin hükmüne derler mi adalet**

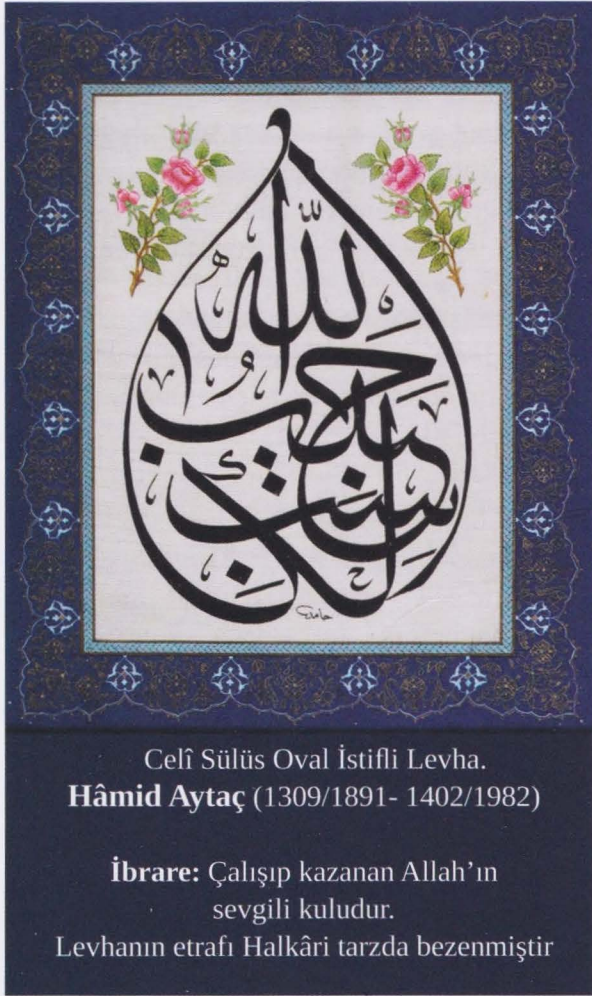
* * *

Aslında Türk toplumu kökleri çok derinde kültür birikimlerine sahiptir. Bugün ecdadımızın yıllarca hükmettikleri bölgelerde bulunan kütüphanelerdeki yazma eserler aynı inancı bildirmekte, aynı duyguyu fısıldamakta aynı dili konuşmakta, aynı acıyı yaşamakta aynı kültürü vermektedir. İş onları ortaya çıkarabilmek, tanıtabilmek ve sevdirebilmekten geçmektedir. Bazı misallerle bu konuyu hatırlatmakta ve hatırlamakta fayda var sanırım.

Osmanlı Evleri

Bakınız Osmanlı evleri, nice kültür değerlerini içerisinde barındırıyordu. Acaba bugün bunlardan kaç tanesi yaşatılmaktadır. Onu da sözün sonunda değerlendirmek gerekir.

Anadolu'da pek çok evin misafir odasına alınan bir yabancı ilk dikkatini çeken veya ihtiyacı olduğu bilgileri kolaylıkla bulabildiği bir yazı hemen karşısına çıkardı.

* * *

Ey misafir kıl namazı
Kible bu caniptedir
İşte ibrik işte leğen
İşte peşkir iptedir

* * *

Duvarda nefis bir hat yazısı. Eve gelen misafire neler hatırlatmıyor ki. Şayet unuttu isen veya kılmadın ise namazı kaçırma hemen eda et. Hayatı ve yaşamayı namazda gören bir toplumun ruh halini ne güzel gösteriyor. Misafirine kendinin söylemesi yakışık almayacağından ince bir ifade ile hatırlatıyor.

Diğer taraftan ulaşımın zor olduğu, insanların birbirlerine özellikle evlerinde her zaman misafir oldukları bir çağ. Çoğu kez misafirlğe gelen insanları evde bulunan kadınlar evin beyi olmasa da misafir odasına kabul ederlerdi. Ancak kendileri görüşmedikleri için oda da evin beyi gelinceye kadar yalnız oturan misafir aradığı şeyleri bulabildiği gibi kendisine gösterilmektedir.

Kibleyi mi soracaksın yine bu yazının hemen yanında işlemeli bir havlu kible yönünü işaret ediyor. İbrik ve leğen ise aşağıda duruyor. Misafir hemen orada ibrikteki su ile abdestini alıp elini yüzünü peşkir yani havlu ile kurulayıp namazını eda edebilecektir.

Öte yandan namazın önem ve ehemmiyetine işaret eden daha nice levhalara, güzel hat yazılarına şahit olacaksınız.

* * *

İnat etme git namaza
Rahmet olmaz bî-namaza

* * *

Akil isen kıl namazı çün saadet tacıdır
Sen namazı öyle bil ki müminin miracıdır

* * *

Müezzin banlasa kılsak namazı
Hazreti mevlaya etsek niyazı

* * *

Aslında bu hat yazıları yüzlerce nasihati içinde barındıran bir kitap gibi idi. Batılıların roman ve hikâyeleri vardır.

Öğretmenler okuturlar sonra birkaç cümle ile romanın temasını konusunu sorarlar. İki cümle ile özetlersiniz gerisi laf u güzafıdır.

Bizim ecdadımız ise konuşmayı fazla sevmeyiz. Daha çok yaşamak ve çalışmak peşindedirler. Birliktelik ve muhabbet ise onların en büyük zevkleridir.

Onlar batılı düşünürlerin yüzlerce sayfa ile ifade ettiklerini bir beyite ve bir kıtaya sığdırmışlardır.

Bu beyitler en güzel celi-sülüs hatlarla yazılır ve evlerin başköşelerine asılırlardı. Görenin gözüne cila olur ve okuduğunda onu bambaşka âlemlere ve özellikle düşünmeye tefekküre daldırırdı.

Bunlar bugün bile hemen herkesin anlayacağı üzerinde derin düşünebileceği söz ve beyitlerdir. Birkaç tanesine göz gezdirip değerlendirelim.

* * *

Kimsenin lütfuna olma talip

Bedel-i cevheri hürriyetdir

* * *

İnsanlardan bir şey beklememeyi, istememeyi neticesini de belirtmek suretiyle çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. Gerçekten dinimizde acil ihtiyacı yokken insanlardan istemek ve beklemek ayıptır. Hediye vermek değil hediyeleşmek, karşılıklı sunmak güzeldir. Böylece birbiri üzerinde hakkı kalmamış olur.

İşte yukarıdaki beyitte, bugün para alan yarın emir alır demeye getiriyor. Hürriyet cevherini yitirirsin. Kimseden isteme ve kimseye borçlu kalma.

Bunun sıkıntısını çekenler zaman zaman düşükleri feci akıbetleri öyle ifadelerle belirtmişlerdir ki günümüze kadar söylenegelmiştir.

Herhalde bunların içinde en çarpıcı olanı Sultan III. Ahmed Han'a ait olanıdır.

Padişah iken başkasına muhtaç olmanın başkasından bir şey aldıktan sonra nelerle karşılaştığının sıkıntısını şu beyit çarpıcı bir biçimde gözler önüne sermektedir.

* * *

Külâhın sat da harceyle
Müdahin olma bir ferde
Cihanda kelle sağ olsun
Külâh lazım değil merde

* * *

Muhtemelen zamanında güngörmüş birisi de sonradan insanlardan istemenin zorluğunu yaşamış ki şu ifadeyi söyleyebilmiştir.

* * *

Ey birader pekçe sakla rızkını etme telef
Düşmana kalırsa kalsın dostu muhtaç olma tek

* * *

Müstakim ol!

Dostlardan istemek bu kadar zor olunca ya a'dadan, düşmandan bir şey talep etmenin ve almanın getireceği sıkıntıları iyi düşünmelidir.

Zira birisi hürriyetini isterken, diğeri dinini isteyebilir. Seni kötü yollara sevk edebilir. Ondan bir şey almak her zaman tehlikelidir. Ona hep verici olmak tavsiye olunmuş asla alıcı olmak gerektiği vurgulanmıştır. Dostluk ve muhabbet uğruna beraber bulunmamak tavsiye edilmiştir. İşin kadar birlikte ol denilmiştir.

Öyle ki düşmanların bir verdikten sonra neler talep ettiklerini en iyi bilenlerden biri olan Said Paşa onların elinden su olsa içmemeyeği şu beyitle ne güzel ifade eylemiştir.

* * *

Dest-i a'dadan soğuk su içme kandırmaz seni
Müstakim ol Hazret-i Allah utandırmaz seni

* * *

Gerçekten de tarihimize baktığımızda yabancıardan para almaya başladığımızdan itibaren işlerin ne kadar bozulduğunu takip etmek bu konuda yeterli dersi çıkarmamıza yetmektedir. Ders çıkarmayıp onlarla işbirliği içerisinde olanların neleri kaybetmekte olduklarını fikir kılmak gerekir.

Biraz da yukarıda ifadenin devamı ve sığınmanın nereye olacağını belirtmesi açısından en fazla rastlanılan şah beyitler vardır.

* * *

Allahü veliyyü'l-tevfik
Ni'mel Mevla ve ni'mel refik

* * *

Allahü teala en büyük yardımcıdır. O ne güzel sahip ve ne güzel dosttur. İnsanın her zaman Allahü telaya sığınmasını Ondan beklemesini ona iltica etmesini tavsiye eder.

Osmanlı tarihinde Veli lakabı ile ünlenmiş II. Bayezid Han da:

* * *

Hudaya Hudalık sana yaraşır
Nitekim gidalık bana yaraşır.
Çü sensin penahı cihan halkının
Kamudan sana iltica yaraşır.

* * *

Ey Allahım azizlik, ululuk, yücelik, büyüklük Sana yakışır, senindir. Fakirlik, acizlik aşağılık ise bana yakışır. Mademki cihan halkının sığınağı sensin. O halde bütün âlem halkına sana iltica etmek ve sana yalvarmak yakışır.

Üzüntülü, dertli, gamlı bir kimseyi ise, Şeyh Galib'in bir beytinin yazılı olduğu şu tabloya bakmak, muhakkak ki ne kadar ferahlandırmaktadır.

* * *

Çekme gam dest-gîrdir Allah
Kula ni'men-nasîrdir Allah

* * *

Hiç üzülme Cenab-ı Hak kulunun elinden tutucudur. Allahü teala kuluna ne güzel yardımcıdır.

İnsan böyle bir yardımcısı varken daha başka yardımcı arar mı?

Nitekim Barbaros Hayreddin Paşa'nın da zor zamanlarda, savaş anlarında sık sık ifade ettiği bir beyit vardır.

* * *

Bir kişi ki yardımcısı Allah ola
Var kıyas eyle ki ol ne şah ola

* * *

Bir kimsenin yâri ve yardımcısı Allah olursa daha ne ister. O'ndan büyük şah ve padişah olur mu? Artık düşmandan yüz döndürülür ve korkulur mu? diyerek leventlerine yoldaşlarına kalp kuvveti vermektedir.

Aziz Mahmud Hüdai hazretlerinin duvarları süsleyen şu beyitleri de bu manaların değişik versiyonlarıdır.

* * *

Hazret-i Hak'dan eğer ihsân ola
Dîn ü dünya emri hep âsân ola

* * *

Şayet insana Cenâb-ı Hakkın lütuf ve yardımı ulaşırsa din ve dünya işleri ona çok kolay gelir, onun için zor diye bir şey yoktur.

* * *

Ve yine

Hakk'ın lutfuna gâyet mi olur

Yâ ihsânına nihâyet mi olur

* * *

Cenab-ı Hakk'ın lutuf ve keremine son yoktur. Onun ihsanlarına da nihayet ve son bulunmaz. Öyleyse kimden isteyeceğini iyi bilmelisin

Bu konuda yine güzel bir levhada da şöyle yazılı idi.

* * *

Hak tecelli eyleyince her işi asan eder
Halk eder esbabımı bir lahzada ihsan eder

* * *

İnsanın artık bittim mahvoldum dediği anlar vardır. Hâlbuki hiçbir zaman Cenab-ı Hak'tan ümit kesmemek imanın gereğidir. İşte böyle zamanlarda insana güç ve kuvvet aşılacak bir ifade olarak karşısına çıkmaktadır. Üzülme diyor.

Cenab-ı Hak dileyince ne olursa olsun her işi kolay kılar. O işin sebeplerini yaratır ve bir anda sana ihsan eder, derdini giderir.

Okuyucularımıza bu engin neredeyse uçsuz bucaksız kültürden bir damla sunduk. Bu mükemmel ve bir o kadar da faydalı kültür ve medeniyeti bilmek kadar istifade etmeye de o kadar ihtiyacımız var ki...

Prof.Dr. Volkan TUZCU

KAINATTA DÜNYADAKİ KUM TANELERİNDEN FAZLA YILDIZ OLDUĞUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Avustralya Ulusal Üniversitesi tahmini olarak evrendeki yıldızların sayısını 70000 milyon kere milyon kere milyon olarak hesaplamış (ya da 70 000 milyar kere milyar), yani tahayyülü bile zor rakamlar. Ancak 2010 yılında Yale Üniversitesi'nde yapılan bir çalışma ile aslında bunun 3 katından fazla yıldız olduğu ortaya çıktı. Bir anda zaten anlamakta zorlandığımız bu rakamın yaklaşık 3 katına çıktığını öğrendik. Dünyamız samanyolu galaksisi adını verdiğimiz yıldızlar kümesi içerisindedir. Samanyolu galaksisinin çapı 120.000 ışık yılıdır. Güneşten dünyamıza ışığın 8 dakikada geldiği düşünülürken, galaksimizin bir ucundan diğer ucuna ışığın 120.000 yılda gidebilmesinin ne kadar muazzam bir büyüklüğe işaret ettiğini biraz olsun anlayabiliriz. İşte bu galaksimizin içerisinde güneşimiz gibi yıldızların sayısı da yaklaşık 400 milyar adettir. Tüm bunlar sadece samanyolu galaksisinde. Samanyolu galaksisi gibi içerisinde milyarlarca yıldız barındıran en az 170 milyar adet galaksi olduğu tahmin edilmekte. Bu rakamlar yapılan çalışmalar ilerledikçe giderek artıyor. Bu da bilebildiğimiz kadarı ile evrenin çapının 13,8 milyar ışık yılı olduğunu gösteriyor. Işık hızı saniyede 300.000 km olduğuna göre ışığın evrenin bir ucundan bir ucuna gitmesinin yaklaşık 13,8 milyar yıl sürmesinin nasıl bir büyüklük anlamına geldiğini düşünmek bile zor.

Belki çoğumuzun küçük yaşlarda büyükelimimize sorduğu soru: kainatta dünyadaki kum taneleri kadar yıldız var mı? sorusunun cevabını araştıran Hawai Üniversitesi bilim adamları şaşırtıcı bir gerçekle karşılaştılar. Bir çay kaşığına kaç adet kum tanesi olduğunu sayıp, daha sonra tüm dünyadaki kumsallarda ve çöllerde bulunan kum tanelerinin yaklaşık sayısını hesapladılar. Buldukları rakam evrendeki yıldızların sayısından daha azdı. Belki bu karşılaştırma evrendeki yıldızların sayısını anlamakta bize biraz olsun katkıda bulunabilir.

Bu muazzam sayıların aslında avucumuzun içinden bile küçük maddelere sığdığını tahmin edebilir miydiniz? Yaklaşık 10 damla sudaki su moleküllerinin sayısı evrendeki yıldızlar kadardır. Yukarıdaki anormal rakamları algılamamız zaten zorken, dünyadaki kum tanelerinden veya daha da fazlası evrendeki yıldızlardan daha fazla su molekülünün sadece 10 damla suda bulunması. Bir dahaki sefer gökyüzündeki yıldızlara baktığımızda belki daha anlamlı ve tefekkür dolu bir bakış olacak bu ama bir yandan aynı sayıda yaratılmış moleküllerinin 10 damla su gibi az bir maddenin bile içine sığdırıldığını da demek ki unutmamak gerekiyor.

Güneş her saniye yaklaşık 600 milyon ton hidrojeni helyuma çevirerek olağanüstü bir enerji ortaya çıkarıyor.

Tek bir hidrojen atom bombası ile koskoca bir şehrin bile yok edilebildiği düşünülürken, bunun gibi 600 milyon ton ağırlığa sığacak kadar atomların patlaması ile her saniye nasıl bir enerji salındığını belki daha iyi idrak edebiliriz. Güneşten dünyamıza her saatte ulaşan enerji, dünyanın bir senelik ihtiyacından daha fazladır.

Kainatla ilgili bu muazzam rakamlara evrenin yapısı ile ilgili yeni bilgiler eklendiğinde akıl duraklaması yaşıyoruz. Bilim adamlarının bu konularda ulaştıkları bilgiler ve evrenle ilgili söylediklerine baktığımızda, bu insanlar aklını mı kaçırdı! diye düşünmeye kapılabilirsiniz. Evrende yaygın bir şekilde var olan, ışık dahil her şeyi yutan ve bazı yıldızların ömrünü tamamlaması ile adeta kendi içerisinde çökmesi sonucu oluşan kara delikler aynı zamanda uzay-zaman konusundaki fikirlerimizi değiştirdi. Kara deliklere yaklaşıldığında zamanın akış hızı sizin için yavaşlıyor. Mesela bir imkanınız olsa bir uzay gemisi ile kara deliğin yakınına gidip gelerseniz geri döndüğünüzde sizden genç insanların size kıyasla daha çok yaşlandığını görebilirsiniz. Dünyada, yeryüzünde geçen zamanın hızı ile atmosferin hemen dışında geçen zaman hızı aynı değil. Artık bunlar iyi bilinen bilimsel gerçekler. Hatta bazı bilim adamları kara delikler vasıtasıyla farklı evrenlere geçilebildiğini bile iddia ediyorlar. Artık uzay ve zamanın birbiri ile iç içe bir kavram olduğu biliniyor. Yani mekan ve zaman birbiri ile direk ilişkili. Bugün navigasyon için kullandığımız cep telefonlarına GPS uydularından gelen sinyaller ile yerimizin doğru saptanması da bu bilimsel gerçeğin günlük hayatımıza bir uygulaması.

Kur'an'ı Kerim'de Tarık suresinde ilginç bir gerçeğe işaret ediliyor. Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır'ın tefsirinde Tarık suresinin ilk ayetleri şöyle izah ediliyor: İlk ayet "Andolsun gökyüzüne ve Tarık'a" diye başlıyor. Tarık anlam olarak şiddetle vurmak ve çarpmak anlamlarını barındıran bir kelime. Çekiç ve çomak da aynı kökten gelen kelimeler. Elmalılı Hamdi Yazır bu kelimenin esasen tokmak vurur gibi şiddetle vuran manasına geldiğini söylüyor. 2. ayet: "Bildin mi sen Tarık nedir?". 3. ayet ise "Karanlığı delen yıldızdır" şeklinde tefsir edilmiş. Burada Necm-i Sakıb ifadesi

ayette geçiyor. Necm yıldız, sakıb ise karanlığı delen manasında tefsir edilmiş. Bu surede geçen yıldızın hangi yıldız olduğu konusunda tefsir alimleri farklı görüşler ileri sürmüş ancak aslında daha yeni bilgiler ışığında ayetlere baktığımızda farklı bir yıldız işaret ediliyor gibi. Pulsarlar güneşten bile büyük yıldızların gittikçe kendi içerisine doğru sıkışarak yani adeta içine çökmesiyle ortaya çıkar. O kadar ki pulsarların çapı sadece 15-20 km dir. Bu çok yoğun kütleli pulsarlar kendi etrafında saniyede defalarca dönerler. Ayrıca diğer bir özellikleri de çok kuvvetli bir radyasyon ışını yaymalarıdır. Karanlığı delen bu radyasyon ışını nedeni ile kendi eksenleri çevresinde çok hızlı dönen bu pulsar yıldızlarını astronomlar özel cihazlar ile dinlediklerinde saniyede yıldızın dönme hızına uygun sıklıkta vurma-çarpma sesi duyarlar. Dolayısıyla en doğrusunu Allah bilir ancak bu surede bahis konusu olan yıldız pulsarlar olabilir. Eğer bir pulsarın sesine şahit olmak isterseniz internette <https://www.youtube.com/watch?v=uHEVo-LkDrQ> linkine tıklayıp bu küçük devin milyarlarca km öteden gelen muazzam sesini dinleyebilirsiniz.

Nahl suresi on ikinci ayette Rabbimiz şöyle buyuruyor: "Geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı sizin hizmetinize O verdi. Bütün yıldızlar da O'nun emrine boyun eğmişlerdir. Şüphesiz ki bunda aklını kullanan bir toplum için ibretler vardır." Dünyadaki kum tanelerinden fazla yıldız olduğuna göre belki biraz olsun tahayyül edebilmek için dünyadaki kum tanelerini düşünelim. Her bir kum tanesi güneş sistemi gibi bir sistem. İşte tek bir kum tanesi içerisinde zerrecik hükmündeki parçacıklar gezegenler olsun, ve evrende Ademoğlu olarak nasıl bir yer kapladığımızı biraz olsun düşünelim. Veya dünyamızın ne kadar yer kapladığını düşünelim. Kendisine bu kadar kapıldığımız dünyamız bu evrende dünyadaki kum tanelerinin 1 tanesinden bile daha az yer kaplıyor. O zerrenin üzerinde zerrecikden de küçük bir şekilde ayaklarımız üzerinde dolaşan bizler hangi cüretle bütün bunları görmezden gelip, kainatı bizim için yaratan Rabbimize baş kaldıracabiliriz, hangi cüretle ona karşı isyan edebilir veya İblisin yaptığı gibi kibirle O'nun hükümlerine karşı gelebiliriz?

ZİKİRLER, DUALAR VE FAZİLETLİ AMELLER

CEMÂZİYELEVVEL AYININ NAMAZLARI

Cemâziyelevvel ayının ilk gecesi (9 şubat salıyı 10 şubat çarşambaya bağlayan gece) iki rekât namaz kılınır. Birinci rekâtta Fâtiha'dan sonra Cuma Sûresi, ikinci rekâtta Müzzemmil Sûresi okunur.

Cemâziyelevvel ayının ilk günü (10 şubat çarşamba günü) dört rekât namaz kılınır. Her rekâtta Fâtiha'dan sonra yedi kere Nasr Sûresi (İzâ Câne Nasrullâhi) okunur.

Cemâziyelevvel ayının üçüncü gecesi (11 şubat perşembeyi 12 şubat cumaya bağlayan gece) halk arasında meşhur değilse de ekserî meşâyihâ göre Kadir Gecesi kabul edilir. O gecenin on selâmla (ikişer rekât olarak) kılınacak yirmi rekâtla ihyâ edilmesi gerekir ki her rekâtta Fâtiha'dan sonra on kere Kadr Sûresi okunur. Namaz bitince de sabaha kadar:

«يَا عَظِيمُ! تَعَزَّمْتَ بِالْعَظَمَةِ، وَالْعَظَمَةُ فِي عَظَمَتِكَ، يَا عَظِيمُ!»

“Ey büyük olan **Allâh!** Azametle dâimâ her şeyden büyük oldun, bütün azametler sadece Senin azametinde toplanmıştır. Yâ **Azîm!**” zikrine devam edilir.

Cemâziyelevvel ayının yirmi birinci gecesi (29 şubat pazartesiye 1 mart salıya bağlayan gece) ekserî evliyâullâha mânevî mîrac nasip olduğu için o gecenin ihyâsı îcab eder (ki o gecenin ihyâsı niyetiyle iki rekât dahî kılınsa en azından “Âmene’r-Rasûlü” bile okunsa ihyâdan sayılır). (Muhammed

ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:53-54)

DOKSAN DÖRDÜNCÜ İSM-İ ŞERİF «الْهَادِي» İSM-İ ŞERİFİ

İmâm-ı Zerrûk, Mâu'l-Ayneyn, İmâm-ı Şebrâvî ve Yûsuf-u Nebhânî (Rahimehumüllâh)ın beyanları vechile; «الْهَادِي» ism-i şerîfi “Yol gösteren, hayır ve mutluluk veren, bir maksada ulaştıran” anlamındadır. Hâdî olan Zat; mahlûkatının kalplerini muhabbetine ve Kendisini bilmeye, nefisleri kötü huylarından arındırmaya, âzâları günahları terk edip Kendisine itaat etmeye, günahkârları tevbeye, ârifleri (Allâh-u Te‘âlâ’yı bilenleri) ilâhî kurbiyyetin hakîkatine hidâyet eder yani **Allâh-u Te‘âlâ**’nın yakınlığının gerçek anlamına eriştirir.

Bu ism-i şerîf, fiil ve mastar şekilleriyle Kur’ân-ı Kerîm’de birçok yerde zikredilmektedir ama bu haliyle yani ism-i fâ‘il olarak sadece:

﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًّا وَنَصِيرًا﴾

“**İşte sana! Biz böylece** (sana düşmanlar yarattığımız gibi) **her peygamber için de o** (şirk suçunu işlemiş) **mücrimlerden düşmanlar yapmışızdır.** (Öyleyse onlar gibi sen de sabret! Güzel netice mutlaka senin olacaktır.) (Seni isteklerine ulaştıracak ve düşmanlarına karşı sana yardım edecek) **Hâdî ve Nasîr olarak Rabbin yeterli olmuştur”** (Furkân Sûresi:31) âyet-i kerîmesinde mevcuttur.

Hidâyet denilince bundan birkaç husus anlaşılabilir ama en başta şu iki konu mevzu-u bahis olur ki bunların birincisi hidâyetten ilk olarak aklımıza gelen “Doğru yola irşad edip ulaştırmak”tır. Bu da havâs (özel) kullar için **Allâh-u Te‘âlâ**’nın Zât-ı Zü'l-Celâlinin mârifetiyle âlem-i mânâya (Yüce Zâtını tanıyarak mânevî âleme) ulaşmaktır. Avam kullar için ise mahlûkatındaki eserlere bakarak Zâtını tanımalarıyla yani en basit mânâda “Bunları bir yaratan var” demeleriyle ve böylece **Allâh-u Te‘âlâ**’nın varlığını ikrar ederek zâhirî mânâda Onu bilmeleriyle olur.

Hidâyetin ikinci mânâsı ise mahlûkata verilen kabiliyetlerle olur ki bu da imkân dahilinde olan şeylere nasıl erişeceklerini bilmeleri anlamına gelir. Nitekim bu sayede çocuk annesinin karnından çıktuktan sonra annesinin göğsündeki sütü emer, yumurtasından çıkan bir hayvan yavrusu annesine

sıgınır, arı çiçeklerden bal yapıp, balın muhafazası için en münasip şekil olan altıgen bir petek inşa ederek balını onda biriktirir ve daha sayamayacağımız kadar birçok şey bu tür hidâyetle hâsıl olur.

Nitekim: ﴿وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ﴾ “**O Zat ki;** (tüm varlıkların cinsleri, türleri, şahısları, miktarları, sıfatları, yaptıkları, yapacakları ve ecelleri dâhil her şeylerini ayarlayıp) **takdir etmiştir ve** (her şeyi yaratılış gayesine) **yönlendir**(erek, her varlığa neden nasıl faydalanacağını öğret)**miştir”** (A‘lâ Sûresi:3) âyet-i kerîmesi bu hususu açıklamaktadır.

İbni Arabî (Kuddise Sirruhû) bu ism-i şerîfin mânâsı hakkında şöyle demiştir: “Âlimlerimiz hidâyetin iki türlü olduğunu söylerler. Birincisi ‘Yol göstermek, dâvet etmek ve uyarmak’ anlamındadır. Bu mânâda hidâyet, peygamberlerin temel görevlerinden biridir. Nitekim: **Allâh-u Te‘âlâ** bu hususta

﴿وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾ “**Her bir toplum için bir hidâyetçi vardır** (ki onları hakka dâvet etmektedir).’

(Ra‘d Sûresi:7‘den) ﴿وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ “**Şüphesiz ki sen** (İslâm’ın hükümlerini açıklayarak insanları) **elbette dosdoğru bir yola hidâyet edemekte**sin.’ (Şûrâ Sûresi:52‘den) buyurmaktadır. Bu âyet-i kerîmeler peygamberlerin insanlara dosdoğru yolu gösterdiklerini, onları buna dâvet ettiklerini ve onlara uyarıda bulduklarını beyan etmektedir.

Hidâyetin ikinci anlamı ise ‘Desteklemek, muvaffak kılmak ve korumaktır.’ Bu tür hidâyet yalnız **Allâh-u Te‘âlâ**‘ya mahsustur. Hidâyetin bu nevisinde hiçbir varlığın etkisi yoktur. Nitekim **Allâh-u Te‘âlâ, Ebû Talib** hakkında **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾

‘(Habîbim! Amcan Ebû Tâlib’in îman etmesini çok istemektesin, ama) **gerçekten de sen sevdiğin bir kimseyi** (îmâna ulaştırarak bir şekilde) **hidâyet edemezsin, lâkin Allâh dilediğini hidâyete erdir**(erek İslâm’a girdir)**ir**’ (Kasas Sûresi:56‘dan) buyurmuştur.

Bu mânâyâ göre hidâyet ‘Kalplerde îmânı yaratmak’ anlamına gelmektedir ki bu ise yalnız **Allâh-u Te‘âlâ**‘nın emrinde ve irâdesinde olan bir durumdur. Yüce **Rabbimizin**:

﴿أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ﴾

‘**İşte sana! Onlar, Rablerinden** (gelen) **büyük bir hidâyet üzere** (tam mânâsıyla sabit)**dirler**’ (Bakara Sûresi:5‘den) kavli-î şerîfi de bu mânâyâ işaret etmektedir.

Görüldüğü üzere **Allâh-u Te‘âlâ** bu âyet-i kerîmede ‘Kendilerinden olan bir hidâyet üzeredirler’ buyurmamış, aksine ‘Rablerinden olan bir hidâyet üzeredirler’ buyurmuştur ki böylece Mu‘tezile ve diğer fırkaların iddia ettiği gibi hidâyetin kişinin kendisinden değil, **Allâh-u Te‘âlâ**‘nın katından su-dûr ettiği vurgulanmıştır. **Allâh-u Te‘âlâ** bu fırak-ı zâllenin (sapıtmış grupların) iddialarından berî (çok uzak) ve yücedir. İşte Bu anlamıyla hidâyet, **Allâh-u Te‘âlâ**‘nın fiilî sıfatları arasında yer alır.”

Allâh-u Te‘âlâ‘nın, ilm-i ezelisinde hangi kulunun hidâyete muvâfık işler yapacağını bilmesi ve böylelikle o kişiye hidâyet ihsân buyurması hakkında şu âyet-i kerîmeden yola çıkarak bazı mâlûmâtı burada serdetmek yerinde olacaktır. **Allâh-u Te‘âlâ** hidâyeti ancak Kendisinin yarattığını beyan sadedinde:

﴿فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ﴾

“O (Allâh-u Te‘âlâ) bir fırkayı (îmâna muvaffak ederek) hidâyet etmiştir. Bir fırkaya gelince de, onlar üzerine sapıklık (hüküm) hak olmuştur. Çünkü gerçekten onlar (kendi istekleriyle) Allâh’ı bırakıp şeytanları dostlar edinmiş (bu yüzden de saptırılmayı hak etmiş)tirler. Hâlâ da kendilerinin gerçekten hidâyete ermiş kimseler olduklarını sanmaktadırlar.” (A‘râf Sûresi:30)

Ali (Radiyallâhu Anh)dan rivayet edildiğine göre Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) bir cenâzede-yken, (yerden eline ağaç parçası gibi) bir şey alarak onunla yere vurmaya başladı ve:

عَنْ عَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي جَنَازَةٍ فَأَخَذَ شَيْئًا فَجَعَلَ يَنْكُثُ بِهِ الْأَرْضَ فَقَالَ: «مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا وَقَدْ كُتِبَ مَقْعَدُهُ مِنَ النَّارِ وَمَقْعَدُهُ مِنَ الْجَنَّةِ»، قَالُوا: «يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَفَلَا نَتَّكِلُ عَلَى كِتَابِنَا وَنَدْعُ الْعَمَلَ؟»، قَالَ: «إِعْمَلُوا فَكُلُّ مَيْسَرٍ لِمَا خُلِقَ لَهُ؛ أَمَا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ فَيَيْسَرُ لِعَمَلِ أَهْلِ السَّعَادَةِ، وَأَمَا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقَاءِ فَيَيْسَرُ لِعَمَلِ أَهْلِ الشَّقَاوَةِ.»

“Sizden her birinin cehennemdeki yeri de, cennetteki yeri de yazılmıştır.” buyurdu. O zaman: “Yâ Rasûlellâh! Biz yazımıza güvenip de ameli terk edebilir miyiz?” dediklerinde: “Amel edin. Çünkü herkes ne için yaratıldıysa ona muvaffak edilir. Her kim saâdet ehlinen ise işte o saâdet ehlinin amellerine muvaffak edilir. (O kişiye îman edip sâlih ameller işlemek kolaylaştırılır ve nasip edilir.) Ama kim şekâvet ehlinen olduysa, ona da şekâvet ehlinin (kâfirlik ve büyük günahlar işleyen bedbahtların) ameli kolaylaştırılır (ve nasip edilir)” buyurdu. (Buhârî, Tefsîr:439, no:4666, 4/1891, Cenâiz:81, no:1296, 1/458; Müslim, Kader:1, no:2647, 4/2039)

İşte bu hadîs-i şerîf Allâh-u Te‘âlâ’nın bu âyet-i kerîmede geçen: “O bir fırkayı hidâyete erdirmişti, diğer fırkaya gelince onlar hakkında da sapıklık hak olmuştur” kavli-i şerîfini îzah etmektedir.

“Mâtürîdî, Fahrurrâzî, Hâzin, Neseî ve Âlûsî Tefsîrleri”nde zikredildiği üzere; bu âyet-i kerîme Mu‘tezile’ye karşı bizim lehimizde bir delil teşkil etmektedir. Zira bu âyet-i kerîmenin açık nassıyla sâbit olduğu üzere hidâyet ve dalâleti yaratmak ancak Allâh-u Te‘âlâ’dandır. Nitekim Abdullâh ibni Amr ibni’l-Âs (Radiyallâhu Anhümâ)nın, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)den işitmiş olduğu bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خَلَقَ خَلْقَهُ فِي ظُلْمَةٍ، فَأَلْقَى عَلَيْهِمْ مِنْ نُورِهِ، فَمَنْ أَصَابَهُ مِنْ ذَلِكَ النُّورِ اهْتَدَى، وَمَنْ أَخْطَأَهُ ضَلَّ، فَلِذَلِكَ أَقُولُ: جَفَّ الْقَلَمُ عَلَى عِلْمِ اللَّهِ.»

“Şüphesiz Allâh-u Azze ve Celle yarattıklarını bir karanlık içerisinde yarattı, sonra onlara Kendi nûrundan bir ışık salıverdi. Artık o nurdan kime bir şey isabet ettiyse, o hidâyete erdi. O, kimden şaştıysa o da sapıtı. İşte bundan dolayı ben: ‘Kalem Allâh’ın ilmi üzere (Onun ezeli ilminde bildiklerini yazıp) kurudu (artık yazılan bozulmaz)’ diyorum.” (Tirmizî, Îmân:18, no:2642, 5/26; Ahmed ibni Hanbel, el-Müsned, no:6871, 2/634)

İşte bu hadîs-i şerîf de açıkça ifade etmektedir ki; nûru isabet ettiren ve çeviren ancak Allâh-u Te‘âlâ’dır. Ama bu, Allâh-u Te‘âlâ’nın bu hususta zor kullandığı anlamına gelmez. Ancak yanılmayan ezeli ilmiyle kimin neyi tercih edeceğini bildiyse onun hakkında onu yaratmıştır.

Çünkü Allâh-u Te‘âlâ’nın, sapıtacakların dalâletini bilmesi, onların sapıtması için etkili bir şey değildir. Lâkin onlar kendi seçimleriyle sapıtacaklarsa, Allâh-u Te‘âlâ tabî ki onun öyle olacağını bilmektedir ve ilminde hiçbir yanılma payı olmadığından bunun değişmesi de söz konusu değildir. Ama burada mesul olan kuldur, Allâh-u Te‘âlâ değildir. Nitekim Allâh-u Te‘âlâ haklarında sapıklık kararı geçen kimselerin neden bu duruma düştüklerini beyan sadedinde:

﴿إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ﴾

“Onlar Allâh’ı bırakıp şeytanları dostlar edindiler, yine de kendilerini hidâyete ermiş kimse-ler sandılar” (A’râf Sûresi:30’dan) buyurmaktadır. İşte bu ifadeden açıkça anlaşıldığına göre; kullar kendilerine verilen seçim hakkını kullanarak Allâh-u Te’âlâ’yı bırakıp şeytanları dost edinmişler, bu seçimleri nedeniyle de Allâh-u Te’âlâ onları saptırmıştır. Nitekim Allâh-u Te’âlâ: ﴿يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ﴾

“O dilediğini saptırır” (Ra’d Sûresi:27’dan) buyurmaktadır, ama Onun saptırmayı diledikleri, elbet-teki kendi tercihleriyle sapıklığı dileyenlerdir. Tabi ki Allâh-u Te’âlâ’nın saptırmasına çarpılanlar hakkında hidâyet yaratacak hiçbir güç yoktur. Nitekim Allâh-u Te’âlâ: ﴿مَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ﴾

“Allâh-u Te’âlâ kimi saptırırsa, artık onun için hiçbir hidâyet edici olamaz” (A’râf Sûre-si:186’dan) buyurmaktadır.

İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ) bu âyet-i kerîmenin tefsîrinde şöyle demiştir: “Hidâyet üzere olan, kendisini doğru yolda sanır, azgın olan kişi de kendisini hidâyette zanner. Ama ölürken her-kese ne yolda olduğu iyice belirir. Kıyâmet günü de öylece diriltileceklerdir. İşte Allâh-u Te’âlâ’nın: ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ﴾ ‘Onlar kendilerinin hidâyet üzere olduklarını zannederler (ama ölür-ken kimin doğru yolda olduğunu anlarlar)’ (A’râf Sûresi:30’dan) âyet-i kerîmesinin mânâsı budur.” (İbnü Ebî Hâtim, no:8374, 5/1464; Süyûtî, ed-Dürri’l-mensûr, 6/360)

Ebü’l-Meâlî (Rahimehullâh) el-Hâdî ism-i şerîfinin mânâsı hakkında şu beyanlarda bulunmuştur: “Hidâyet ‘Müminlere cennet yollarını ve bu yollara ileten îman ve İslâm yollarını göstermek’ an-lamına gelir. Nitekim: ﴿وَالَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ﴾ سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ

‘O kimseler ki Allâh yolunda öldürülmüşlerdir, işte O (Rabbimiz) onların amellerini asla zâyî etmeyecektir. Onları muhakkak (amellerinin sevabı olan sonsuz cennetlere) hidâyet edecektir ve onların (âhiretteki) hallerini düzgün kılacaktır’ (Muhammed Sûresi:4-5) âyet-i kerîmesi bu mânâyâ işaret etmektedir. **İbni Abbâs** (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ.»

“Hiç şüphesiz ki bütün hamdler Allâh-u Te’âlâ’ya mahsustur. Biz de Ona hamd eder ve Ondan yardım dileriz. Allâh-u Te’âlâ kime hidâyet ederse, artık onu saptıracak yoktur. Kimi de (doğru yoldan) saptırırsa, artık onu da hidâyete kavuşturacak yoktur” (Müslim, Cümü’a:14, no:2045, 3/11) hadîs-i şerîfi de hidâyet ve delâletin ancak Allâh-u Te’âlâ tarafından yaratıldığını açıklamaktadır. **Ebü Ca’fer** (Radiyallâhu Anh) şöyle anlatmıştır:

عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: سُئِلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْمُؤْمِنِينَ أَكْبَسُ؟ فَقَالَ: «أَكْثَرُكُمْ ذِكْرًا لِلْمَوْتِ، وَأَحْسَنُهُمْ لِمَا بَعْدَهُ اسْتِعْدَادًا»، وَسُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ: ﴿فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ﴾، قَالُوا: «كَيْفَ يُشْرَحُ صَدْرُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟»، قَالَ: «نُورٌ يَقْدِفُهُ اللَّهُ فِيهِ فَيَنْشَرُحُ لَهُ وَيَنْفَسِحُ»، قَالُوا: «فَهَلْ لِدَلِكْ مِنْ أَمَارَةٍ يُعْرَفُ بِهَا؟»، قَالَ: «الْأَمَارَةُ؛ الْإِنَابَةُ لِدَارِ الْخُلُودِ، وَالتَّجَافِي عَنْ دَارِ الْعُرُورِ، وَالِاسْتِعْدَادُ لِلْمَوْتِ قَبْلَ لِقَاءِ الْمَوْتِ.»

“Bir kere **Rasûlüllah** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e: ‘Müminlerin hangisi daha akıllıdır?’ diye sorulduğunda **Rasûlüllah** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): ‘Ölümü en çok hatırlayan ve ölüm sonrasına en güzel hazırlanandır’ buyurdu.

O zaman **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e: ‘**Allâh kimi doğru yola hidâyet etmek isterse, onun sadrını İslâm için şerh eder**’ âyeti sorularak: ‘**Yâ Rasûlellâh!** Göğsü nasıl şerh edilir?’ denildiğinde **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): ‘(Göğsün İslâm’a şerh edilmesi) **Allâh-u Te‘âlâ’nın, ona** (insanın kalbine) **attığı bir nurdur ki, ona karşı göğüs genişler ve açılır**’ buyurdular.

Bunun üzerine: ‘Bunun anlaşılması için bir emâre var mıdır?’ diye sorulduğunda ise **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): ‘**Bunun emâresi** (üçtür); **dâru’l-hulûde inâbe** (ebedilik yurdu olan âhirete yöneliş), **dâru’l-ğurûdan tecâfi** (aldatma yurdu olan dünyadan ayrılma), **ölüm gelmeden önce ölüm için isti‘dât** (hazırlanmak)**tır**’ buyurdu.” (Süyûtî, ed-Dürrü’l-mensûr, 3/354; Taberî, et-Tefsîr, no:13852, 12/98; İbnü Ebî Şeybe, el-Musannef, Zühd:6, No:35456, 13/221; Hâkim, el-Müstedrek, Rekâik, no:7863, 4/346)

Ebû Zerr (Radiyallâhu Anh)dan rivayet edilen bir hadîs-i şerîfte hidâyetin yalnız **Allâh-u Te‘âlâ** tarafından olduğu hakkında **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) **Allâh-u Tebârake ve Te‘âlâ’nın** şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

عَنْ أَبِي ذَرِّرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا رَوَى عَنِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنَّهُ قَالَ: «يَا عِبَادِي! إِنِّي حَرَمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي وَجَعَلْتُهُ فِيمَا بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا فَلَا تَظَالَمُوا، يَا عِبَادِي! كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلَّا مَنْ هَدَيْتُهُ فَاسْتَهْدُونِي أَهْدِكُمْ...»

“(Allâh-u Te‘âlâ) buyurdu ki: ‘**Ben zulmü Kendi Zâtıma haram kılmışumdır. Onu sizin aranızda da haram kıldım. Öyleyse** (sakın) **birbirinize zulmetmeyin. Ey kullarım! Hepiniz dalâlettesiniz, yalnız benim hidâyete erdirdiğim müstesna! O halde Benden hidâyet dileyin ki, sizi hidâyete erdireyim...**” (Müslim, Birr:15, no:6737, 8/16)

İşte bu hadîs-i kudî de hidâyeti yaratanın ancak **Allâh-u Te‘âlâ** olduğuna ve Ondan başka hiçbir yaratıcı bulunmadığına delâlet etmektedir. Bu ism-i şerîfi bilmenin faydaları hakkında şunlar söylenebilir:

1) Allâh-u Te‘âlâ’nın Hâdî olduğunu idrak eden kişi mahlûkatı (yaratılmışları) Onun dînine davet-ten asla geri durmaz. Zira **Allâh-u Te‘âlâ** şöyle buyurmaktadır:

﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾

“(Habîbim! Şüpheleri gideren kesin deliller ve insan bünyesinde çok etki yapan dosdoğru sözlerden derlenmiş bir) **hikmetle ve** (faydalı ibretlerle, ikna edici hitaplar içeren) **pek güzel öğüt(ler)le** (insanları) **Rabbinin yoluna davet et ve onlar**(ın inatçılarıy)la (tartışırken) **kendisi en güzel olan o** (yumuşak konuşma, en kolay yolu seçme, herkesçe meşhur olan bazı önsözlerle öfkelerini söndürme) **yol(uy)la mücâdele et.**” (Nahl Sûresi:125’dan)

2) Her Müslümanın, kendisini **Allâh-u Te‘âlâ’nın** yarattığını bildiği gibi, merhameti ile hidâyete erdirenin veya adâleti ile saptıranın da ancak **Allâh-u Te‘âlâ** olduğunu bilmesi gerekir. Çünkü bütün fiillerin yaratıcı **Allâh-u Te‘âlâ** olduğu için hayrı yarattığı gibi aynı şekilde şerri de O yaratmaktadır.

Mu‘tezile’nin savunduğu gibi, **Allâh-u Te‘âlâ’nın** şerri murad etmediğine inanılması halinde âlemde vukû bulan bunca fesâdın ve şerrin, **Allâh-u Te‘âlâ’nın** tasarrufu dışında gerçekleştiği, dolayısıyla kulun kendi işini kendisinin yarattığı gibi birçok bâtil inancın ortaya çıkması kaçınılmaz olur. Görüldüğü gibi sapık Mu‘tezile fırkası **Allâh-u Te‘âlâ’yı** tenzih etme adına yüce Zâtına nice noksanlıklar isnad etmek durumunda kalmışlardır. **Allâh-u Te‘âlâ** kendilerine adâleti ile muâmele eylesin. Âmîn!

Özetle şunu diyebiliriz ki; âlemde meydana gelen her şey **Allâh-u Te‘âlâ’nın** ilim ve hikmet, irâde ve kudret perdelerinden geçtikten sonra vukû bulmaktadır. O bir şeyi irâde edip de onun gerçekleşmemesi söz konusu olamaz. Bu konu, Ehl-i Sünnet akaidinin metinlerinden sayılan “**el-Emâlî**” isimli eserdeki şu beyitte çok güzel özetlenmiştir:

مُرِيدُ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ الْقَبِيحِ وَلَكِنْ لَيْسَ يَرْضَى بِالْمُحَالِ

“(Allâh-u Te‘âlâ) hayrı da, çirkin olan şerri de irâde edicidir,
Lâkin çirkin (olan şerr)e rızâ göstermemektedir.”

3) Bu mârifetten sonra kişi daima **Allâh-u Te‘âlâ**’dan kendisini doğru yola hidâyet etmesini ve İslâm üzere vefat ettirmesini talep etmeli ve bunun için dua etmelidir. Müslüman, **Allâh-u Te‘âlâ**’nın kulu ile kalbi arasına girdiğini unutmamalıdır. Nitekim **Allâh-u Te‘âlâ** bu gerçeği bize:

﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾

“**Bilin ki şüphesiz Allâh-u Te‘âlâ** kişiyle kalbi arasına girmektedir. (Böylece onda bulunan bütün sırlara vâkıf olmaktadır.)” (*Enfâl Sûresi:24’dan*) kavlı-i şerifinde haber vermektedir. İşte bu hakikat, kendisini bilenleri korkutan ve ürperten büyük bir konudur. Nitekim **Âişe** (*Radyallâhu Anhâ*) dan rivayet edildiğine göre **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*):

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا قَالَتْ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يُكَيِّزُ أَنْ يَقُولَ: «يَا مُقَلَّبَ الْقُلُوبِ! ثَبَّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ وَطَاعَتِكَ.»

“**Ey kalpleri istediği tarafa çeviren (Allâh)! Benim kalbimi dînin ve taatın üzere sâbit kıl**” sözünü çokça söylerdi. (*Ahmed ibni Hanbel, el-Müsned, no:26133, 43/230*)

İşte bundan dolayı **Ebû Hureyre** (*Radyallâhu Anh*)ın zina etmekten ve hırsızlık yapmaktan **Allâh-u Te‘âlâ**’ya sığındığını duyduklarında, kendisine: “Sen de mi bu günahlara düşmekten korkuyorsun?” dediklerinde o zat şu müthiş cevabı vermiştir:

«أَمَنْتُ بِمُحَرِّفِ الْقُلُوبِ.»

“Ben kalpleri (hidâyetten sonra sapıklığa) çevirene îman ettim!!!.” Artık Müslüman kişi peygamberlerin, âlimlerin ve **Allâh** dostlarının insanları hidâyete çağırdıklarını, onlara doğru ve iyilik yolunu gösterdiklerini, onların birer hidâyet rehberi olduklarını bilmeli, onların gösterdiği yola uymalı ve yine de içinde daima “Doğru yoldan ayrılır mıyım?” diye endişe taşınmalıdır.

Tabi burada şu hususa da değinmek gerekir ki, o da bu dâvetçilerin sadece tebliğ etme görevleri olduğu, hidâyetin ise sadece **Allâh-u Te‘âlâ** tarafından verilebileceğidir. Zira **Allâh-u Te‘âlâ** bu konuda: ﴿إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ﴾ “(Habîbim!) **Sen ancak bir korkutucusun**” (*Hûd Sûresi:12’dan*) buyurmaktadır.

Diğer bir âyet-i kerîmesinde de: ﴿فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ “(Habîbim!) **Eğer onlar (sana itaatten) yüz çevirdilerse, zaten Biz seni onlar üzerine bir bekçi olarak göndermedik** (ki, onların inkârlarını önem-seyesin ve yaptıklarını gözleyip hesaplarını göresin). **Senin üzerine düşen, (sana vahyedilmiş olan hükümleri açıklayıp) tebliğ (etmen)den başkası değildir**” (*Şûrâ Sûresi:48’dan*) buyurmuştur.

Bu âyet-i kerîmelerden de anlaşıldığı üzere **Allâh-u Te‘âlâ** îmânı kimin kalbinde yaratırsa ancak o hidâyet bulur. Ne peygamber, ne de bir başkası, hiç kimse buna müdahale edemez. Nitekim geride de zikredildiği gibi **Allâh-u Te‘âlâ**’nın **Ebû Talib** hakkında **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) e buyurmuş olduğu:

﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾

‘(Habîbim! Amcan Ebû Talib’in îman etmesini çok istemektesin, ama) **gerçekten de sen sevdiğin bir kimseyi (îmâna ulaştırarak bir şekilde) hidâyet edemezsin, lâkin Allâh dilediğini hidâyete erdir**(erek İslâm’a girdir)ir’ (*Kasas Sûresi:56’dan*) kavlı-i şerîfi de bu hakîkati nâttır.

Ehl-i Sünnet’in kabul ettiği görüş budur. Bu şekilde bilinmelidir.

Eğer buna karşılık birisi **Mûsâ** (*Aleyhisselâm*)ın: ﴿رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى﴾ **“Bizim Rabbimiz ancak O Zat’tır ki; her şeye halkını vermiş, sonra da hidâyet etmiştir”** (*Tâhâ Sûresi:50’dan*) sözündeki mânânın ne olduğunu soracak olursa buna cevaben şöyle deriz:

“Âyet-i kerîmede geçen ‘Halk’ kelimesi ‘Yaratmak’ anlamında değil ‘Sûret’ ve ‘Şekil’ anlamındadır ki buna göre mânâ: **‘Her şeye** (ihtiyaç duyacağı ve ancak kendisiyle rahat yaşayabileceği münâsip) **şeklini vermiş, sonra da** (onu, sahip olduğu imkânlardan nasıl istifade edeceği bilgisine) **eriştirmiştir**’ şeklindedir. Dolayısıyla burada **‘Allâh-u Te‘âlâ** kullara yaratma vasfı verdi’ mânâsı kastedilemez. Zira Kur’ân-ı Kerîm’de çelişki olmadığı yine âyet-i kerîme ile sâbitken **Allâh-u Te‘âlâ**: ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾ **‘Sizi de, yapmakta olduğunuz şeyleri de Allâh yaratmıştır’** (*Sâffât Sûresi:96*) buyuruyorsa, yani bizim yaptığımız her şeyi Yüce Zâtının yarattığını açıklıyorsa artık başka söze hâcet yoktur.

Demek ki bu âyet-i kerîmenin ‘Yaratmak’ şeklinde anlaşılması mümkün olmadığına göre burada geçen ‘Halk’ kelimesinin ‘Şekil’ mânâsında olduğunu kabullenmek kaçınılmazdır. Böylece **Allâh-u Te‘âlâ** bu âyet-i kerîmede her şeye sûretini ve şeklini verdiğini, sonra da her varlığı maksadına ulaştıracağı sebeplere ulaştırdığını açıklamıştır. Zaten bu hidâyet olmasaydı, insanlar birbirleriyle evlenip neslin devamını temin edemez, hayvanlar otlaklara gitmez, bal arıları altıgen peteklerini yapmaz, örümcekler ağlarını örmezlerdi... gibi sayamayacağımız kadar çok fazla misal mevcuttur.”

Kulun Bu İsm-i Şerîflerle Tealluku (mânâsını bilip, bu ism-i şerîfin sahibi olan **Rabbi** ile âlaka kesbetmesi); hidâyeti sadece **Allâh-u Te‘âlâ**’dan istemesi ve o hidâyete tâbi olmasıyla meydana gelir.

Kulun Bu İsm-i Şerîflerle Tehalluku (ahlâklanması); hem dînî, hem de dünyevî hususlarda **Allâh-u Te‘âlâ**’nın kullarını doğru ve güzel olana yönlendirip ulaştırmaya çalışmasıyla olur.

Kulun Bu İsm-i Şerîflerin Hakîkatiyle Tehakkuku (hemhal olması) ise; hidâyetin kalpte yerleşmesi sebebiyle söze bile gerek kalmadan hâliyle (davranışlarıyla) insanlara tesir etmesiyle olur ki bununla alakalı olarak: «لِسَانَ الْحَالِ أَنْطُقُ مِنْ لِسَانِ الْمَقَالِ.» “Hal lisanı, söz lisanından daha ziyade konuşucudur” buyrulmuştur. (*Ahmed el-Bûnî, Şemsü’l-me‘ârif, matbû nüsha, 4/108, mahtut nüsha, sh:1124-1126; İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi’l-hüsnâ, sh:128-129; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü’l-ızzî’l-esnâ, sh:99-100; Mâu’l-Ayneyn, Fâtiku’r-ratk alâ Râtiku’l-fetk, sh:343-344; Yûsuf en-Nebhânî, Se‘âdetü’l-dâreyn, sh:527; Hâmid Ahmed et-Tâhir, el-Câmi’u li esmâillâhi’l-hüsnâ, sh:299-301; Ali Hicâzî, en-Nûru’l-esnâ fî şerhi esmâillâhi’l-hüsnâ, sh:229-232; İbnü Acîbe, Tefsîru’l-Fâtihati’l-kebîr, sh:333-334*)

«الْهَادِي» İSM-İ ŞERİFİNİN BAZI HAVÂSSİ

1) Her farz namazdan sonra bu ism-i şerîfi 20 kere zikreden kişi mânevî sahada hükümrân olup insanların hidâyetine vesile olur.

2) **Allâh-u Te‘âlâ** tarafından büyük bir mânevî yardıma nâil olmak isteyen kişi, her hangi bir farz namazdan sonra bu ism-i şerîfi 400 kere okursa, bu amel o kişi için büyük bir yardımı celbeder.

3) Bu ism-i şerîf misk, zâferan (safran) ve gül suyu karışımından yapılan bir mürekkeple porselen bir tabağa yazılıp üzerine su dökülür, sonra da üzerine 200 kere «يَا هَادِي!» okunur ve bu sudan zihni kapalı (geç anlayan) birisine içirilirse **Allâh-u Te‘âlâ**’nın izniyle o kişi bu halden kurtulur. Ayrıca günahlara mübtela olan bir kişiye yedi gün boyunca bu sudan içirilirse o kişi günahlara karşı soğur.

4) Herhangi bir ilimde başarısız olan kişi seher vaktinde bu ism-i şerîfi zikrederse, **Allâh-u Te‘âlâ** o kişiye istediği o ilmi ilhâm eder.

5) Sabah vaktinde bu ism-i şerîfi 20 kere zikretmeye devam eden kişi hidâyet ve saâdete erişir. Ayrıca rızık bollaşır ve istediği göreve tayin edilir.

6) Âkibetini bilmeyi murat ettiği bir işin neticesini bilmek isteyen kişi şöyle yapsın:

Uyumadan önce bu ism-i şerîfi uyku kendisine gâlip gelene kadar zikretsin, ancak buna iki ism-i şerîfi de ilave ederek:

«الْهَادِي، الْخَيْرُ، الْمُبِينُ.»

şeklinde zikretsin, her 100 başında ise:

«اهْدِنِي يَا هَادِي! خَبِّرْنِي يَا خَيْرُ! بَيِّنْ لِي يَا مُبِينُ!»

“Ey hidâyet eden! Beni (isteğime) ulaştır. Ey (her şeyden) haberdâr olan! Beni haberdâr et. Ey (her şeyi) beyan eden! Benim için (bu işimin âkibetini) beyan et, açığa çıkar” diyerek dua etsin.

Böyle yaparsa **Allâh-u Te‘âlâ** bilmek istediği işin âkibetini rüyasında ona gösterir.

7) Hidâyete ulaşıp dünya ve âhirette saâdete nâil olmak için bu ism-i şerîf Şems (Güneş) saatinde; (pazar günü sabah namazı vaktinde, pazartesi günü öğlen ile ikindi vakti arasında, salı günü kuşluk vaktinde, çarşamba günü ikindi namazı vaktinde, perşembe günü zeval vaktinde, cuma günü akşam namazı vaktinde ve cumartesi günü öğlen namazı vaktinde) 20 kere okunur.

8) Bu ism-i şerîfin bütün hâssalarından (özelliklerinden) müstefid olmak, hâssaten **Allâh-u Te‘âlâ**’nın hidâyetiyle kalbi nurlanıp o hal üzere dâim olmak, sâlih ve hâlis amele muvaffak olmak, iki cihanda huzura kavuşmak ve istenilen şeylere nâil olmak için bu ism-i şerîf 20 kere zikredildikten sonra şu duanın okunması çok faydalıdır:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْهَادِي لِكُلِّ مَخْلُوْقٍ لِمَعْرِفَةِ مَا لَا يُدْرِكُهُ مِنْ قَضَاءِ حَاجَاتِهِ مِنَ الْاِقْدَامِ عَلَيْكَ وَالتَّقَرُّبِ مِنْهُ فِي تَوَدُّدِهِ وَتَقْلُبَاتِهِ، هَدَيْتَ الْعَالَمِينَ مِنَ النَّاسِ بِدَلَائِلِ اِتْقَانِ صُنْعِ الْمَخْلُوْقَاتِ، وَهَدَيْتَ الْخَاصَّ اِلَى مَعْرِفَتِكَ، وَاَظْهَرْتَ لَهُمْ مِنْ لَطَائِفِ الْمَكْرُمَاتِ فِي الْاَطْفَالِ مَعَ صِغَرِهِمْ اِلَى الْاِرْتِضَاعِ، وَهَادِي الطَّيْرِ اِلَى الْاِلْتِقَاطِ مِنَ الْبِقَاعِ، وَهَادِي النَّمْلِ وَالتَّحْلِ وَكُلِّ ذِي رُوْحٍ اِلَى صِلَاحِ حَالِهِ وَالْاِنْتِفَاعِ، اَسْأَلُكَ اَنْ تَزِيْدَنِي مِنْ حُسْنِ التَّوْفِيْقِ مِمَّا تَكْمِلُ بِهِ الْهُدَى وَتَجْعَلَنِي مِنْ اَتْبَاعِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، آمِيْنُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ!»

“Rahmân ve Rahîm olan **Allâh**’ın adıyla. Ey **Allâh**! Her yaratılanı Sana yönelme ve bütün dolaşımalarında o yönelişe yanaşıp Sana sevelebilmek (gibi) hâcetlerini elde etme hususunda kendi başına ulaşamayacağı şeyleri anlamaya hidâyet eden (eriştiren) ancak Sensin!

İnsanlar içindeki sıradan (sıradan) âlemleri, yarattıklarında bulunan sağlam sanatlarının delillerini onlara göstererek hidâyet ettin, husûsî kullarını Yüce Zâtını tanımaya hidâyet ettin, kullarına lütfettiğin ikramları izhar sadedinde küçücük çocukları bile annelerinden emmeye muvaffak ettin. Sen ki kuşlara dahî farklı yerlerden yem toplamayı öğretensin, karıncaları, arıları ve her canlıyı iyiliğine ve menfaatine eriştiren de ancak Sensin.

Senden dilerim ki hidâyetimi tamamlayacağın şeylerle alâkalı güzel muvaffâkıyetimi ziyade edersin ve beni Peygamberin **Muhammed** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in tâbîlerinden kılasın. Âmîn! Yâ **Rabbe’l-âlemîn!**” (Ahmed el-Bûnî, Şemsü’l-me‘ârif, matbû nüsha, 4/108, mahtut nüsha, sh:1124-1126; İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi’l-hüsna, sh:128-129; Yûsuf ibni İbrâhîm, Kazâu’l-hâcât, sh:55; Mâu’l-Ayneyn, Fâtiku’r-ratık alâ Râtiki’l-fetk, sh:343-344; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü’l-izzî’l-esnâ, sh:99-100; en-Nebhânî, Se‘âdetü’l-dâreyn, sh:527; Süleyman el-Hüseynî, Kenzü’l-havâs, 1/174-175; Ali Hicâzî, en-Nûru’l-esnâ, sh:229-232, 536; İbnü Acibe, Tefsîru’l-Fâtiha, sh:333-334; Eyyûb ibni Abdillâh, Havâssu esmâillâhi’l-hüsna, -Fezâilü’ş-şühûr ve’l-eyyâm kitabının devamında- sh:88, 100, Süleymaniye, Reşid Efendi Kısmı, no:2038)

**MURÂDINA ERMEK VE NASIL ERECEĞİNİ RÜYADA GÖRMEK İÇİN OKUNAN
VE RASÛLÛLLÂH (SALLÂLLÂHU ALEYHİ VE SELLEM)İN HER GÜN OKUDUĞU
RİVÂYET OLUNAN EŞSİZ BİR DUA**

(Akâid Metni'nin sahibi) **İmam Necmüddîn en-Neseî** (Rahimehullâh) senedini tek tek sayarak **Yûsuf ibni Ya'kûb ibni Süleymân** (Radiyallâhu Anh) a dayandırdığı bir isnad ile onun şöyle anlattığını zikretmiştir:

Kendisinin **Rasûlullâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) den on yaş büyük olduğunu ve yaşının çok ilerlemiş olduğunu bildiren **Vâdiye** (Radiyallâhu Anhâ) Şam topraklarının serhad boylarında bulunduğum bir sırada bana: "Ben **Rasûlullâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) in bu duayı her gün okuduğunu işittim ve bunu **Rasûlullâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) den ezberledim" diye anlattı ki o dua da şudur:

«بِسْمِ اللَّهِ بِسْمِهِ الْمُبْتَدَى رَبِّ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى، لَا غَايَةَ لَهُ وَلَا مُتْتَهَى فِي السَّمَاوَاتِ
الْعُلَى، الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى، اللَّهُمَّ عَظِيمَ الْآلَاءِ دَائِمَ النِّعَمَاءِ قَاهِرَ الْأَعْدَاءِ،
الرَّحْمَنُ الْعَاطِفُ بِرِزْقِهِ مَعْرُوفٌ بِلُطْفِهِ عَادِلٌ فِي حُكْمِهِ عَالِمٌ فِي مُلْكِهِ، الرَّحِيمُ رَحِيمُ
الرُّحَمَاءِ عَلِيمُ الْعُلَمَاءِ غَفُورُ الْغُفَرَاءِ بَصِيرُ الْبُصْرَاءِ صَاحِبُ الْأَنْبِيَاءِ قَادِرٌ عَلَى مَا يَشَاءُ.
سُبْحَانَ اللَّهِ الْمَلِكِ الْحَمِيدِ ذِي الْعَرْشِ الْمَجِيدِ فَعَالَ لِمَا يُرِيدُ رَبُّ الْأَرْبَابِ وَصَاحِبِ
الْأَسْبَابِ سَابِقُ الْأَسْبَاقِ رَازِقُ الْأَرْزَاقِ خَالِقُ الْأَخْلَاقِ قَادِرٌ عَلَى مَا يَشَاءُ قَادِرُ الْمَقْدُورِ
قَاهِرُ الْمَقْهُورِ عَادِلٌ يَوْمَ الْحَشْرِ وَالنُّشُورِ، إِلَهَ الْأَلِهَةِ مَالِكُ يَوْمِ الْوَأَقَعَةِ رَحِيمٌ غَفُورٌ
حَلِيمٌ شَكُورٌ.»

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الْمَلِكِ الرَّحِيمِ الْأَوَّلِ الْقَدِيمِ، خَالِقِ الْعَرْشِ
وَالسَّمَاوَاتِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، قَابِلُ التَّوْبَةِ شَكُورٌ حَلِيمٌ، الْأَوَّلُ الْآخِرُ الظَّاهِرُ الْبَاطِنُ
الدَّائِمُ، رَازِقُ الْبَهَائِمِ، صَاحِبُ الْعَطَايَا وَمَانِعُ الْبَلَايَا يَشْفِي السَّقِيمَ وَيَغْفِرُ الْخَاطِئِينَ
وَيَغْفُو عَنِ الْهَارِبِينَ وَيُحِبُّ الصَّالِحِينَ وَيُثَوِّبُ عَلَى النَّادِمِينَ وَيَسْتُرُ الْمُذْنِبِينَ وَيُؤْمِنُ
الْخَائِفِينَ.

سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْكَرِيمُ الْمَعْبُودُ غَفُورُ الْخَطَايَا وَيَسْتُرُ الْغُيُوبِ، شَكُورٌ حَلِيمٌ
عَالِمٌ بِالْحُدُودِ، مُنْبِتُ الزُّرُوعِ وَالْأَشْجَارِ صَاحِبُ الْحُبُوبِ، غَنِيٌّ عَنِ الْخَلْقِ، قَاسِمُ
الْأَرْزَاقِ، عَلَّامُ الْغُيُوبِ، أَنْتَ الَّذِي لَيْسَ كَمِثْلِكَ وَأَنْتَ عَلَى ذَلِكَ مَشْهُودٌ، أَنْتَ الَّذِي
تَعْلَمُ السِّرَّ وَالْإِعْلَانَ وَمَا فِي الْقُلُوبِ، أَنْتَ الَّذِي تَغْفُو عَنِ الْعَاصِي بَعْدَ أَنْ يَغْرَقَ فِي
الدُّنُوبِ، أَنْتَ الَّذِي كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْتَهُ بِقُدْرَتِكَ وَيَنْصَرِفُ إِلَيْكَ بِالْمَنْسُوبِ، اغْفِرْ خَطِيئَتِي
وَاقْضِ حَاجَتِي كَمَا قُلْتَ: ﴿أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾، وَأَنْتَ بِوَعْدِكَ مَصْدُوقٌ نَجِّنِي مِنَ
الْكَرْبِ وَالْهَمِّ وَالضِّيقِ وَالْعُسْرَةِ وَالْكَدِّ وَالْعَنَاءِ، أَنْتَ غِيَاثُ كُلِّ مَكْرُوبٍ، أَنْتَ الَّذِي

